

ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน
และการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาควิชา
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สุรพงษ์ โพธิ์ขาว

กลุ่มงานกิจการนักศึกษา กองงานผู้บริหาร
สำนักงานอธิการบดี

2560

ชื่อเรื่อง ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills)
สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ชื่อผู้วิจัย นายสุรพงษ์ โพธิ์ขาว
ปีที่ศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft skills) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านทักษะที่ใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิต และความต้องการจัดกิจกรรมนักศึกษา ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ของความต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และพัฒนาแผนการจัดกิจกรรม วิธีการศึกษาใช้แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้โดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie, R.V., and Morgan (1970) ประชากรจำนวน 495 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญโดยแจกแบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย Mean ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม ด้วย ค่า t (t -test) ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง อายุ 20-25 ปี เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน ส่วนใหญ่ที่หรือเพื่อนชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อต้องการสร้างเครือข่าย เหตุผลที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน ส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเพียงพอในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความเหนื่อยล้าจากการเรียน ความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.10, S.D. = .41) ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.89, S.D. = .59) ทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน และนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษาแตกต่างกัน และยังพบว่า กิจกรรมที่อิทธิพลในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ข้อเสนอแนะควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียน สถานที่จัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสม และความต้องการให้สถาบัน/คณะ จัดสัมมนาวิชาการในด้านต่างๆ ทัศนศึกษาต่างประเทศ จัดการแข่งขันกีฬภายใน กิจกรรมคลายเครียด กิจกรรม CSR กิจกรรมเกมสการแข่งขันทัน ROV เพื่อเกิดการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตของนักศึกษาอย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยการได้รับความกรุณาอย่างมากจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสื่อสารองค์กรและกิจการนักศึกษา ศาสตราจารย์ ดร.วิสาखा ภูจินดา ผู้อำนวยการสำนักวิจัย และคุณอัจฉรา สิงคาลวานิช ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อพัฒนาทักษะ (Soft Skill) ของนักศึกษาสถาบันรวมทั้งการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา เพื่อน กัลยาณมิตร รวมถึงผู้ที่มีส่วนร่วมเป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือตลอดจนประสบความสำเร็จ คุณค่าที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้การพัฒนาระงานของกลุ่มงานกิจการนักศึกษา กองงานผู้บริหาร สำนักงานอธิการบดี เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนานักศึกษาของสถาบันต่อไป

สุรพงษ์ โพธิ์ขาว

กรกฎาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญรูปภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	9
1.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหา	11
1.3 คำถามของการวิจัย	13
1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	13
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
1.6 ขอบเขตการศึกษา	14
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	15
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ	16
2.2 แนวคิดความต้องการทักษะที่ใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต	21
2.3 กิจกรรมในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา	41
2.4 รายงานการสำรวจ “ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา”	45
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 กรอบแนวคิด	52
3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	53
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)	53
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	53
3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	54
3.6 ขั้นตอนกระบวนการที่จะนำไปใช้ประโยชน์	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ความถี่และร้อยละ ของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับ การทำงาน และการใช้ชีวิต	58
4.2 ระดับความคิดเห็นเห็นต่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาที่เกี่ยวกับด้านทักษะ ที่ใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิต	71
4.3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation’s Analysis) ของตัวแปรที่ ศึกษาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัว แปรที่ศึกษา	79

4.4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรที่ ศึกษา	89
4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของความต้องการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบัน	90
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	91
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	92
5.3 ข้อเสนอแนะ	93
5.4 ข้อเสนอแนะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการ (R2R)	95
5.5 การนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาของงานกลุ่มงานกิจการนักศึกษา	98
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ความคิดอ่อนและความคิดแข็ง	33
2.2 ตารางเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา	46
2.3 ตารางเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามอัตลักษณ์	46
4.1 ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
4.2 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านการสื่อสาร	61
4.3 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	62
4.4 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	63
4.5 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	64
4.6 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	65
4.7 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต กิจกรรมด้านวิชาการ	66
4.8 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ	67
4.9 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	68
4.10 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	69
4.11 ความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	70
4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านการสื่อสาร	71
4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	72
4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	73
4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	74
4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	75

4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะ ที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านกิจกรรมด้านวิชาการ	76
4.18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะ ที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ	77
4.19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะ ที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	77
4.20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะ ที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	78
4.21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะ ที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านกิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	78
4.22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation's Analysis)	79
4.23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation's Analysis) สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มี ความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง	80
4.24 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ ความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงาน และการใช้ชีวิต	81
4.25 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ ความต้องการการจัดกิจกรรมใน การพัฒนานักศึกษา	82
4.26 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับ การทำงานและการใช้ชีวิต	83
4.27 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุความต้องการการจัดกิจกรรมใน การพัฒนานักศึกษา	84
4.28 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคณะที่ศึกษามีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับ การทำงานและการใช้ชีวิต	85
4.29 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงาน และการใช้ชีวิต ทักษะด้านการสื่อสาร จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา	86
4.30 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงาน และการใช้ชีวิต คือทักษะด้านการสื่อสาร จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา	86
4.31 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคณะที่ศึกษา ความต้องการการจัดกิจกรรมใน การพัฒนานักศึกษา	87
4.32 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการการจัดกิจกรรมใน การพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา	88
4.33 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนา นักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา	88
4.34 ปัจจัยที่มีอิทธิพลของตัวแปรความต้องการกิจกรรมที่ส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับ การทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills)	89
4.35 แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติของสถาบัน	90
5.1 ข้อเสนอแนะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการ (R2R)	95
5.2 แผนงานดำเนินการเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการ (R2R)	97

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์	16
2.2 ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์	18
2.3 ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ชเบิร์ก	19
3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	51
3.2 กระบวนการจัดทำแผนกิจกรรมนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ	56

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันนั้นเป็นการศึกษาในระดับที่สำคัญเนื่องจากการศึกษาที่เตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ โดยนักศึกษาที่จบการศึกษาในระดับนี้จะต้องเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อประกอบอาชีพตามสายงานที่ตนเองจบมา นักศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะตามที่เจ้าของสถานที่ประกอบการยอมรับ ก็คือนักศึกษาที่มีคุณภาพ จึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรให้ใหม่อยู่เสมอ เพื่อให้ตรงกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตและพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาความรู้ระดับสูงเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมในอนาคต เพื่อให้ผลผลิตของอุดมศึกษาซึ่งเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปนั้นมีความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ จะทำให้นักศึกษามีความรู้ควบคู่ไปกับทักษะด้านต่างๆ

สถาบันอุดมศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในทักษะศตวรรษที่ 21 มีทักษะอย่างไรบ้างที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์นอกเหนือจากการศึกษาในหลักสูตรของสถานที่กำหนดจึงมีการกำหนดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษา ทักษะด้านอารมณ์ ซึ่งเป็นนามธรรมแต่สำคัญมาก จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการกำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษา มุ่งเน้นทักษะ(Soft Skills) การทำงานและใช้ชีวิตกำหนดเป็นโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษาโดยตรง เมื่อมองถึงความสำคัญของกิจกรรมหนึ่งเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สถาบันจัดให้มีขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักสนิทสนมปรึกษาร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือกัน ทางด้านวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมของนักศึกษาคอยแนะนำและให้คำปรึกษา เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมของนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยังส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทางที่เป็นประโยชน์ของสังคมอีกด้วยด้วยประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมนักศึกษานั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตค่อนข้างมากเนื่องจากสังคมทุกวันนี้ไม่ต้องการแต่คนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพและวิชาชีพชีวิต ซึ่งถือว่าเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ถึงจะเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปว่าผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ได้รับประโยชน์ที่มีมากมายหลายประการ อาทิ โลกทัศน์ของตนเองกว้างมากขึ้น การค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้น ความสามารถในการบริหารเวลา ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพ การรู้จักและเข้าใจคำว่าบทบาท เป็นต้น ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้นทำให้ได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่ามากมายแต่บางครั้งก็มิได้หมายความว่า จะได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ตนเองเสมอไป บางคนทำกิจกรรมจนเสียการเรียน เสียเพื่อน เสียคนที่รัก ฯลฯ เพราะไม่รู้จักแบ่งเวลา ไม่รู้จักหน้าที่หลักของความเป็นนักศึกษาคือการเรียน บางคนแยกไม่ออกว่าการเรียนกับกิจกรรมอะไรสำคัญกว่ากัน บางคนที่เพลินกับการทำกิจกรรมจนทำให้การเรียนเสียหาย ดังนั้น เมื่อต้องเข้ามาทำกิจกรรมเราจึงต้องทำความเข้าใจกับตนเองว่าในฐานะนักศึกษาแล้วการเรียนต้องถือว่ามี ความสำคัญมากที่สุดและกิจกรรมนักศึกษาถือเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้นักศึกษามีคุณลักษณะของความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้

ในปัจจุบัน Hard and Soft Skills (DMC.TV., 2560) ทักษะต้องมีตั้งแต่ปี 2017 เป็นต้นไปก็คือ ทักษะด้านความรู้ (Hard Skills) และทักษะด้านอารมณ์ (Soft Skills) ซึ่งถือว่าสำคัญมากต่อการทำงานและใน ตั้งแต่ปี 2017 เป็นต้นไป ทั้งสองทักษะนี้ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโลก

1. ทักษะด้านความรู้ (Hard Skills) เป็นความรู้ความสามารถพื้นฐานที่แต่ละสายอาชีพต้องมีอยู่แล้ว และยังสามารถเรียนรู้ต่อไปได้อีก ซึ่งปี 2017 Hard Skills ที่ต้องการคือ ทักษะด้านเทคนิค (Tech Skill/Technical Skill) เป็นที่ต้องการทุกงานอุตสาหกรรม และตัวอย่างทักษะด้านนี้ ได้แก่ การประมวลผลข้อมูลแบบกลุ่มเมฆ/ทักษะด้านคลาวด์ (Cloud Distributed Computing) การวิเคราะห์สถิติและประมวลผลข้อมูล (Statistical Analysis and Data Mining) การพัฒนาซอฟต์แวร์บนโทรศัพท์มือถือ (Mobile Development) การจัดการระบบคลังข้อมูล (Storage Systems and Management) การออกแบบการใช้งาน (User Interface Design) การรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Network and Information Security) การใช้ซอฟต์แวร์เพื่อผลิตแอปพลิเคชัน (Middleware and Integration Software) การทำโครงสร้างและพัฒนาเว็บไซต์ (Web Architecture and Development Framework) การออกแบบอัลกอริทึม (Algorithm Design) การพัฒนาโปรแกรมโดยภาษาจาวา (Java Development) เป็นต้น

2. ทักษะด้านอารมณ์ (Soft Skills) ก็คือ “มนุษยสัมพันธ์” หรือทักษะด้านความสัมพันธ์ ซึ่ง ทักษะด้านอารมณ์ของเราจะส่งผลกับความสัมพันธ์ที่มีต่อคนอื่นๆ แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมีไว้อยู่แล้ว Soft Skills ตั้งแต่ปี 2017 เป็นต้นไป ที่นายจ้างต้องการก็คือ การสื่อสาร (Communication) การจัดการองค์กร (Organization) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ตรงต่อเวลา (Always Punctual) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ทักษะทางสังคม (Social Skills) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) ความยืดหยุ่นในการทำงาน (Adaptability) มนุษย์สัมพันธ์ดี (Friendly Personality)

ปัญหาในตลาดแรงงานโลกและโดยเฉพาะประเทศไทยในขณะนี้ คือผู้คนที่ให้ความสนใจกับ Soft Skills น้อยกว่า Hard Skills มาก ซึ่งทำให้เราตีคุณค่าของทักษะด้านอารมณ์ต่ำกว่าที่ควร เป็นเพราะ นักศึกษาส่วนมากคิดว่าใบปริญญาจะรับประกันความสำเร็จ จึงทำให้สถาบันการศึกษาเน้นแค่ Hard Skills เพราะเป็นหลักสูตรที่ขายได้ และไม่ออกแบบหลักสูตรสำหรับการพัฒนา Soft Skills สักเท่าไร ทักษะด้านอารมณ์ นั้นถูกแบ่งออกเป็นหลายทักษะมาก อาทิ ความรับผิดชอบส่วนบุคคลและด้านการงานความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น ทักษะการเจรจาและต่อรอง ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ทักษะการปรับตัวและความยืดหยุ่น ความชัดเจนของการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ จะเห็นได้ว่าอีกไม่นาน Soft Skill จะเริ่มกลายเป็นส่วนหนึ่งของ Hard Skill สำหรับหลากหลายสาขาอาชีพ เพราะความง่ายของการเรียนรู้ทักษะด้านความรู้ในทุกวันนี้และรูปแบบการทำงานที่ต้องอาศัยการสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น โดยเฉพาะต่างเชื้อชาติและช่องทางไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยทางอีเมล และ Social Media ยิ่งไปกว่านั้น ทักษะด้านอารมณ์ ทำให้เราใช้ ทักษะด้านความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะทำให้การสื่อสารคล่องแคล่วระหว่างหุ้นส่วน เพื่อนร่วมงาน ลูกค้า เจ้านาย ลูกน้อง จากที่ได้กล่าวมา เราควรจะหันมาให้ความสนใจกับทักษะด้านอารมณ์ให้มากขึ้น ให้เราได้พัฒนาทั้งในด้านการงาน และยังสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์เชิงธุรกิจและสังคมอีกด้วย

ในทางพระพุทธศาสนามีแนวทางในการฝึกทักษะพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะ (Soft Skills) โดยใช้หลักธรรม สัปปริสธรรม 7 เป็นหลักธรรมที่เน้นให้เป็นคนดีประสบความสำเร็จ เป็นธรรมอันซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จบุคคลนั้น จะต้องเป็นผู้รู้จักเหตุ คือ สามารถไตร่ตรองตามความเป็นจริงว่าเรื่องนี้เกิดจากสาเหตุอะไร เป็นผู้รู้จักผล คือ สามารถคาดการณ์ได้ว่าสิ่งนี้เกิดผลอย่างไร เป็นผู้รู้จักตนคือสำรวจตนเองว่าฝึกฝนอบรมวินัยตนเองดีแค่ไหน การนำความรู้ความสามารถที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพียงไร เป็นต้น เป็นผู้รู้จัก

ประมาณ คือ การรู้จักประมาณตน เป็นผู้รู้จักกาล คือ บริหารเวลาตัวเราและองค์กรให้เป็นไปอย่างถูกต้องถูกเวลา เช่น จะเอาเวลาขององค์กรไปใช้เรื่องใดให้เหมาะกับสถานการณ์รอบตัวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และไม่ปล่อยเวลาให้เสียไปอย่างเปล่าประโยชน์ เป็นผู้รู้จักชุมชน คือ ในเวลานั้นสังคมกำลังนิยมในเรื่องใด เห็นว่าเป็นผู้ประกอบการก็ต้องคิดว่าตอนนี้สังคมต้องการอะไร เราก็ผลิตภัณฑที่โดนใจลูกค้า เป็นผู้รู้จักคน คือ การวางตัวในการเข้าสังคมให้อยู่ในระดับที่พอดีพองาม มีมารยาท ฉะนั้น บุคคลควรฝึกหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 เพื่อนำไปพัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์กำหนดให้มีแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันประจำปีงบประมาณ เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาการศึกษาของสถาบันนอกเหนือจากหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อเกิดการพัฒนาทักษะ (Soft Skills) ในด้านต่างๆ เพิ่มเติมให้กับนักศึกษาให้มีความรู้วิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แต่ด้วยแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันในปัจจุบันยังมีใช้แผนกิจกรรมที่พัฒนาทักษะ (Soft Skills) และกิจกรรมยังไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบันอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงในการพัฒนางานโดยร่วมกับคณะกรรมการสโมสรมนักศึกษาและคณะกรรมการชมรมต่างๆ กำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะได้โครงการ/กิจกรรมที่พัฒนาทักษะของนักศึกษาด้านการทำงานและการใช้ชีวิต ตอบสนองความต้องการกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อนักศึกษาที่แท้จริงและยังนำไปใช้ต่อยอดได้ในการใช้ชีวิต จึงนำไปสู่การศึกษาในครั้งนี้

1.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหา

ในปัจจุบันภาครัฐได้กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับจุดเน้นเชิงนโยบาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) นโยบายรัฐบาลหลักด้านการศึกษา เช่น นโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และยังกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ได้แก่ (สืบค้นจาก:<http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/49146-1572.pdf>) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึงปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

สถาบันได้กำหนดแผนพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) นโยบายรัฐบาลหลักด้านการศึกษา นโยบายส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบาย ซึ่งให้ความสำคัญทั้งในด้านการจัดการศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์จึงเปรียบเสมือนเหรียญสองด้าน คือ ด้านหนึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาแต่ละช่วงชั้น เพื่อสร้างองค์ความรู้กระบวนการวิเคราะห์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ มีทักษะการดำรงชีวิตที่เกิดจากการฝึกหัดสามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ อีกด้านหนึ่งคือเป็นการบ่มเพาะหล่อหลอมปลูกฝังและปลูกจิตสำนึก เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่องานสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมเกิดความตระหนักในบทบาท

หน้าที่ขึ้นในจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัดในหน่วยงานต่างๆ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Expected Learning Outcome) ยึดหลักสำคัญที่การมุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและการสื่อสารให้หน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจแล้วมั่นใจถึงกระบวนการการผลิตบัณฑิตเพื่อให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้คือข้อกำหนดเฉพาะเป็นผลมุ่งหรือให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเลือกทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2.ด้านความรู้ 3.ด้านทักษะปัญญา 4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5.ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่รับการพัฒนา ระหว่างศึกษาทั้งจากการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตร และแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในระหว่างในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้น โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในทุกระดับคุณวุฒิแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้นทักษะและความรู้จะเป็นการสั่งสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น

นักศึกษาที่มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบัน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีนโยบายในการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นการพัฒนานักศึกษาและตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ อีกทั้งยังมุ่งมั่นที่จะปลูกจิตสำนึกให้มีคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มมากขึ้นตลอดจนส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งในปัจจุบันและอนาคตและเพื่อเป็นการสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม ในการส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเป็นระบบชัดเจน จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติระเบียบ วินัย พฤติกรรม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ของนักศึกษา ดังต่อไปนี้

การศึกษานี้เป็นปัญหาที่มาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก็คือ **นักศึกษา** ซึ่งเปรียบเสมือนลูกค้าของสถาบัน สถาบันจึงให้ความสำคัญในการพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาประเทศต่อไป จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันต้องสอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และจัดกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ส่งผลให้แผนกิจกรรมของนักศึกษามีคุณภาพ ในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สถาบันให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการส่งเสริมพัฒนาทักษะนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมตามที่ได้รับงบประมาณ เพื่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้เพียงพอครอบคลุมกิจกรรมทุกด้าน

แต่ยังพบปัญหาของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน พบปัญหา เช่น การจัดกิจกรรมช่วงเวลาเรียน การประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง ที่พักอาศัยอยู่ไกล และกิจกรรมไม่น่าสนใจ นั่นคือเหตุผลที่สำคัญ คือ กิจกรรมไม่ตอบสนองต่อความต้องการหรือการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาโดยตรง นักศึกษาก็จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมทำให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมมีจำนวนลดน้อยลง ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมากและเป็นปัญหาเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาให้กับ

สถาบัน จะมีวิธีการใดที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาของสถาบันเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบันให้มากขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษา

กลุ่มงานกิจการนักศึกษาของสถาบันมีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลายมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาสถาบันมอบหมายให้บุคลากรตามความสามารถดูแลกิจกรรมของนักศึกษาโดยสนับสนุนการจัดกิจกรรมให้ตรงตามคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์จัดทำแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2561 โดยเน้นกิจกรรม ดังนี้

1. ด้านกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินโครงการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สืบสานศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบไป

2. ด้านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กีฬาและนันทนาการ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เกิดทักษะความรู้ทางกีฬา ปลูกฝังการมีน้ำใจ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย การเล่นกีฬาช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อีกทั้งยังช่วยลดความตึงเครียด ที่สำคัญคือ การเล่นกีฬานั้นเป็นเรื่องของสุขภาพพลานามัย การที่นักศึกษามีสุขภาพพลานามัยที่ดีแล้ว ก็ย่อมจะเจริญเติบโตและพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่พร้อมสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป

3. กิจกรรมด้านวิชาการ มีการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จัดโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการศึกษาต่อและการทำงาน เป็นต้น

ซึ่งจะนำผลการสำรวจความต้องการเพื่อไปใช้เสนอแผนการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตและจะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมต่อไป

1.3 คำถามของการวิจัย

1.4.1 นักศึกษาปริญญาโทมีความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาที่เกี่ยวกับด้านทักษะที่ใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิต (Soft skills) อย่างไร

1.4.2 ตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กันของทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานการใช้ชีวิต (Soft skills) กับความต้องการการจัดกิจกรรม ในการพัฒนานักศึกษาปริญญาโทอย่างไร

1.4.3 นักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาและข้อเสนอแนะในความต้องการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอะไรบ้าง

1.3.4 การจัดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตควรเป็นอย่างไร

1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft skills) สำหรับนักศึกษานิเทศศาสตร์ ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1.3.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านทักษะที่ใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิต และความต้องการจัดกิจกรรมนักศึกษา สำหรับนักศึกษานิเทศศาสตร์ ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1.3.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ของความต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษานิเทศศาสตร์ ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1.3.4 เพื่อเสนอแผนการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตและจะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้พัฒนาและปรับปรุงการกำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษาให้มีโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะ (Soft skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1.6 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และจัดทำแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตรวมถึงนำแผนการจัดกิจกรรมไปใช้และมีการติดตามและประเมินผล โดยจะทำการสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ กทม. มีประชากรจำนวน 495 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มีนาคม 2560) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน ใช้ระยะเวลาศึกษา ตั้งแต่ เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2560

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง งานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำอย่างเป็นระบบ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมบุคลิกภาพให้เต็มศักยภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมของนักศึกษา การให้บริการ และสวัสดิการต่าง ๆ แก่นักศึกษาของคณะ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณลักษณะ 3 ประการ คือ มีคุณภาพ มีคุณธรรม และมีคุณค่า
2. กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่นักศึกษาจัดขึ้นเองด้วยความสมัครใจ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “กิจกรรมนอกหลักสูตร”
3. กิจกรรมนอกหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่คณะ วิทยาลัย หรือกลุ่มงานกิจการนักศึกษา คณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา หรือ ชมรมต่างๆ จัดทำขึ้นซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือหลักสูตรโดยตรงเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนา สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตพึงประสงค์ 5 ประการ ได้แก่ ความรู้ ทักษะการคิด ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม และอีก 1 ประการที่สำคัญ ทักษะด้านภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในระดับบัณฑิตศึกษา
4. คณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา หมายถึง กลุ่มนักศึกษาที่สมัครเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา และได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งเป็นเอกฉันท์ ประกอบด้วยสมาชิก 10 ท่าน ทำหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ นายกสโมสรนักศึกษา อุปนายกคนที่ 1 อุปนายกคนที่ 2 เลขานุการ เภรณัญญิก ปฎิคม วิชาการ กีฬา ประชาสัมพันธ์ สวัสดิการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา มีวาระ 1 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ.ถึง 30 กันยายน พ.ศ. ปีถัดไป

5. คณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง อาจารย์หรือข้าราชการประจำของสถาบัน ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน มีวาระ 1 ปี ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วย ดังนี้

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	ทำหน้าที่ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	ทำหน้าที่ ประธานกรรมการ
และกิจกรรมเพื่อสังคม	
ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาของคณะ	ทำหน้าที่ กรรมการ
ที่ปรึกษาชมรม	ทำหน้าที่ กรรมการ
หัวหน้ากลุ่มงานกิจการนักศึกษา	ทำหน้าที่ กรรมการและเลขานุการ

บุคลากรของกลุ่มงานกิจการนักศึกษา ทำหน้าที่กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการกลุ่มงานกิจการนักศึกษา จะจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ พร้อมกับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา ก่อนคณะกรรมการชุดเดิมจะครบวาระทุกปีงบประมาณ

6. ความต้องการกิจกรรม หมายถึง การเปิดโอกาสให้นักศึกษาปริญญาโท ได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนา ทางด้านสติปัญญา ความคิด เจตคติ ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบต่อคำพูด การกระทำของตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ผ่านกิจกรรมในด้านวิชาการ ด้านกีฬาและนันทนาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

7. ทักษะใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต หมายถึง ทักษะของนักศึกษาปริญญาโท จำเป็นจะต้องมีและฝึกฝนทักษะเพื่อนำไปใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต อาทิ ทักษะด้านสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นต้น ทักษะเหล่านี้จะส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณภาพควบคู่ไปกับทักษะความรู้ด้านต่างๆ

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

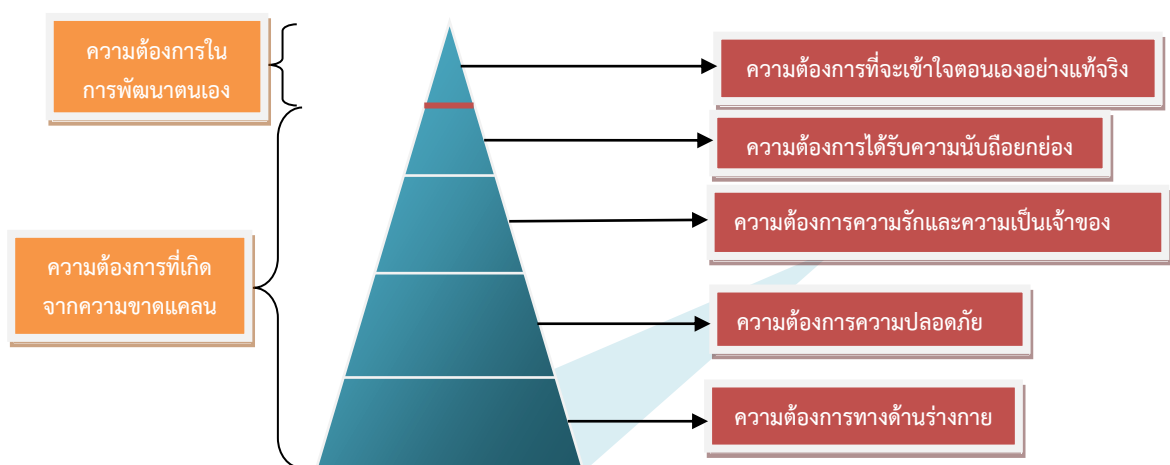
การศึกษาเรื่อง ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skill) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ (Need Theories)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ ประกอบด้วย ความหมายและความสำคัญและได้มีผู้ให้แนวคิดและทฤษฎีหลายท่าน ดังนี้

2.1.1 ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory)

เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) นักจิตวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยแบรนดีส์ เป็นทฤษฎีที่รู้จักกันมากที่สุด ทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการ เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุดครอบคลุมความคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้ (ที่มา :https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm) มีสามประการ คือ บุคคลเป็น สิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการสนองตอบเท่านั้นที่เป็นเหตุจูงใจ ส่วนความต้องการที่ได้รับการสนองตอบแล้วจะไม่เป็นเหตุจูงใจอีกต่อไป ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นเรียงตามความสำคัญจาก ความต้องการพื้นฐาน ไปจนถึงความต้องการที่ ซับซ้อนเมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการสนองตอบอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่ความต้องการลำดับที่ สูงขึ้นต่อไป มาสโลว์ เห็นว่าความต้องการของบุคคลมี 5 กลุ่มจัดแบ่งได้เป็น 5 ระดับจากระดับต่ำไปสูง เพื่อ ความเข้าใจ มักจะแสดงลำดับของความต้องการเหล่านี้ โดยภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์

ที่มา: ปรับมาจาก NovaBizz: https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm

สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs)

เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย หากพนักงานมีรายได้จากการปฏิบัติงานเพียงพอ ก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีอาหารและที่พักอาศัย เขาก็จะมีกำลังที่จะทำงานต่อไป และการมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม เช่น ความสะอาด ความสว่าง การระบายอากาศที่ดี การบริการสุขภาพ เป็นการสนองความต้องการในลำดับนี้ได้

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)

เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึง ความต้องการ สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิตและสุขภาพ การสนองความต้องการนี้ ต่อพนักงาน ทำได้หลายอย่าง เช่น การประกันชีวิต และสุขภาพ กฎระเบียบข้อบังคับที่ยุติธรรม การให้มีสภาพแรงงาน ความปลอดภัยใน การปฏิบัติงาน เป็นต้น

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs)

เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราจะต้องความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs)

เมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้าง การนับถือตนเอง ขึ้นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตัวเองแลเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

5. ความต้องการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิต (Self-actualization Needs)

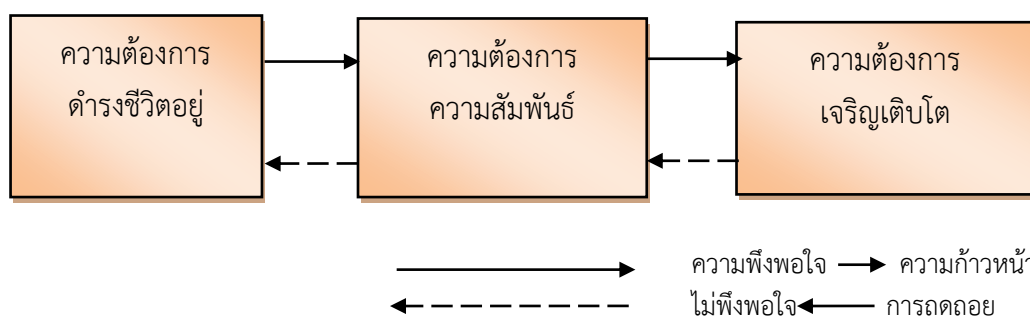
เป็นความต้องการระดับสูงสุด คือต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุด ยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการทำงาน เป็นต้น มาสโลว์แบ่งความต้องการเหล่านี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการที่เกิดจากความขาดแคลน (Deficiency needs) เป็นความต้องการ ระดับต่ำ ได้แก่ ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย อีกกลุ่มหนึ่งเป็น ความต้องการก้าวหน้า และพัฒนาตนเอง (growth needs) ได้แก่ ความต้องการทางสังคม เกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิต จัดเป็นความต้องการระดับสูง และอธิบายว่า ความต้องการระดับต่ำจะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ส่วนความต้องการระดับสูง จะได้รับการสนองตอบ จากปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง

ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ความต้องการที่รับการตอบสนองอย่างดีแล้ว จะไม่สามารถเป็นเงื่อนไขจิตใจบุคคลได้อีกต่อไป แม้ผลวิจัย ในเวลาต่อมา ไม่สนับสนุนแนวคิดทั้งหมดของมาสโลว์ แต่ทฤษฎีลำดับความต้องการของเขา ก็เป็นทฤษฎีที่เป็นพื้นฐาน ในการอธิบายองค์ประกอบของ แรงจูงใจ ซึ่งมีการพัฒนาในระยะหลังๆ

สรุปได้ว่า แนวคิดของ Maslow เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมาก สามารถอธิบายโดยใช้แนวโน้มของบุคคล ในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขา ได้รับความต้องการความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นความจริงที่จะกล่าวว่า กระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของ Maslow โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์เป็น "สัตว์ที่มีความต้องการ" (wanting animal) และเป็น การยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจ และเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้ว ก็ยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆ ต่อไป ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ Maslow กล่าวว่าความปรารถนาของมนุษย์นั้น ติดตัวมาแต่กำเนิด และความปรารถนาเหล่านี้ จะเรียงลำดับขั้นของความปรารถนา ตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ ความปรารถนาขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับ ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (The Need –Hierarchy Conception of Human Motivation) Maslow เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปได้เป็นลำดับดังนี้ 1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) 2.ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) 3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs) 4. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs) 5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs)

2.1.2 ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory)

ทฤษฎี ของเคลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Claton Elderfer) แห่งมหาวิทยาลัยเยล ได้รับปรับปรุงลำดับความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์เสียใหม่ เหลือความต้องการเพียงสามระดับ (ที่มา: https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm) คือ

ภาพที่ 2.2 ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์

ที่มา: ปรับมาจาก NovaBizz: https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm
 สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560

1. ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (Existence Needs) คือ ความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัยในชีวิต เปรียบได้กับความต้องการระดับต่อของมาสโลว์

2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) คือความต้องการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งในที่ทำงานและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ตรงกับความต้องการทางสังคมตามแนวคิดของมาสโลว์

3. ความต้องการเจริญเติบโต (Growth Needs) คือความต้องการภายใน เพื่อการพัฒนาตัวเอง เพื่อความเจริญเติบโต พัฒนาและใช้ความสามารถของตัวเองได้เต็มที่ แสวงหาโอกาสในการเอาชนะความท้าทายใหม่ๆ เปรียบได้กับความต้องการชื่อเสียงและการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิตตามแนวคิดของมาสโลว์

มีความแตกต่างสองประการระหว่างทฤษฎี ERG และทฤษฎีลำดับความต้องการ คือประการแรก มาสโลว์ยืนยันว่า บุคคลจะหยุดอยู่ที่ความต้องการระดับหนึ่งจนกว่าจะได้รับการตอบสนองแล้ว แต่ทฤษฎี ERG อธิบายว่า ถ้าความต้องการระดับนั้นยังคงไม่ได้รับการตอบสนองต่อไป บุคคลจะเกิดความคับข้องใจ แล้วจะถดถอยลงมาให้ความสนใจ ในความ ต้องการระดับต่ำกว่าอีกครั้งหนึ่ง ประการที่สอง ทฤษฎี ERG อธิบายว่า ความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับอาจเกิดขึ้นได้ในเวลาเดียวกัน หรือบุคคลสามารถถูกจูงใจด้วยความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับในเวลาเดียวกัน เช่น ความต้องการเงินเดือนที่สูง (E) พร้อมกับความต้องการทางสังคม (R) และความต้องการโอกาสและอิสระในการคิดตัดสินใจ (G)

2.1.3 ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Two-Factor Theory)

แนวคิดของเฟรดเดอริก เฮิร์ซเบิร์ก (Frederick Herzberg) ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลาย (ที่มา: https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm) คือทฤษฎีสองปัจจัย โดยแบ่งเป็นปัจจัยอนามัย และปัจจัยจูงใจ

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก

ที่มา: ปรับมาจาก NovaBizz: https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm

สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560

- ปัจจัยอนามัย (hygiene factors) ได้แก่สภาพแวดล้อมของการทำงาน และวิธีการบังคับบัญชาของหัวหน้างาน ถ้าหากไม่เหมาะสม หรือบกพร่องไป จะทำให้บุคคลรู้สึกไม่พอใจในงาน ซึ่งถ้ามีพร้อมสมบูรณ์ ก็ไม่สามารถสร้างความพอใจในงานได้ แต่ยังคงปฏิบัติงานอยู่ เพราะเป็นปัจจัยที่ป้องกันความไม่พอใจในงานเท่านั้น ไม่ใช่ปัจจัยที่จะส่งเสริมให้คนทำงาน โดยมีประสิทธิภาพ หรือผลผลิตมากขึ้นได้ ตัวอย่างปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ นโยบายของหน่วยงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน แบบการบริหารงาน เงินเดือน สวัสดิการต่างๆ ความมั่นคง ความปลอดภัย เป็นต้น

- ปัจจัยจูงใจ (Motivating factors) ได้แก่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของงาน และทำให้ผู้ปฏิบัติมีความพอใจในงาน ใช้ความพยายาม และความสามารถทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น เช่น ความสำเร็จ การได้รับการยกย่อง ได้รับผิดชอบในงาน ลักษณะงานที่ท้าทาย เหมาะกับระดับความสามารถ มีโอกาสก้าวหน้าและพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น เป็นต้น

การสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานจึงมีสองขั้นตอน คือ ตอนแรกหัวหน้างานหรือผู้บริหารต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าปัจจัยอนามัยไม่ขาดแคลนหรือบกพร่อง เช่น ระดับเงินเดือนค่าจ้างเหมาะสม งานมีความมั่นคง สภาพแวดล้อมปลอดภัย และอื่นๆ จนแน่ใจว่าความรู้สึกไม่พอใจจะไม่เกิดขึ้นในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน ในตอนที่สองคือ การให้โอกาสที่จะได้รับปัจจัยจูงใจ เช่น การได้รับการยกย่องในความสำเร็จและผลการปฏิบัติงาน มอบความรับผิดชอบตามสัดส่วน ให้โอกาสใช้ความสามารถในงานสำคัญ ซึ่งอาจต้องมีการออกแบบการทำงานให้เหมาะสมด้วยการตอบสนองด้วยปัจจัยอนามัยก่อน จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นกลาง ไม่มีความไม่พอใจ แล้วจึงใช้ปัจจัยจูงใจเพื่อสร้างความพอใจ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานทุ่มเทในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เฮอร์ซเบิร์กได้ลดความต้องการ 5 ชั้นของมาสโลว์เหลือเพียงสองระดับ คือ ปัจจัยอนามัยเทียบได้กับการสนองตอบต่อความต้องการระดับต่ำ (ความต้องการทางกาย ความต้องการความปลอดภัย และความต้องการทางสังคม) ส่วนปัจจัยจูงใจเทียบได้กับการสนองตอบ ต่อความต้องการระดับสูง (เกียรติยศชื่อเสียง และความสมบูรณ์ในชีวิต)

2.1.4 ทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ (Learned Needs Theory)

แนวคิดของ เดวิด ซี แมคเคลแลนด์ เป็นผู้เสนอทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ขึ้น(ที่มา: https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm) โดยสรุปว่าคนเราเรียนรู้ความต้องการจากสังคมที่เกี่ยวข้อง ความต้องการจึงถูกก่อตัวและพัฒนาตลอดช่วงชีวิตของแต่ละคน และเรียนรู้ว่าในทางสังคมแล้ว เรามีความต้องการที่สำคัญสามประการ คือ ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) เป็นความต้องการที่จะทำงานได้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีมาตรฐานสูงขึ้นในชีวิต มีผู้มีความต้องการความสำเร็จสูงจะมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้ มีเป้าหมายในการทำงานสูง ชัดเจนและท้าทายความสามารถมุ่งที่ความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัล หรือผลตอบแทนเป็นเงินทองต้องการข้อมูลย้อนกลับในความก้าวหน้าสู่ความสำเร็จทุกระดับรับผิดชอบงานส่วนตัวมากกว่าการมีส่วนร่วมกับผู้อื่นความต้องการอำนาจ (need for power) เป็นความต้องการที่จะมีส่วนควบคุม สร้างอิทธิพล หรือรับผิดชอบในกิจการของผู้อื่น ผู้มีความต้องการอำนาจจะมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้แสวงหาโอกาสในการควบคุมหรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น ชอบการแข่งขันในสถานการณ์ที่มีโอกาสให้ตนเองครอบงำคนอื่นได้สนุกสนานในการเผชิญหน้าหรือโต้แย้งต่อผู้อื่น ความต้องการอำนาจมีสองลักษณะ คือ อำนาจบุคคล และอำนาจสถาบัน อำนาจบุคคลมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าองค์กร แต่อำนาจสถาบันมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยทำงานร่วมกับคนอื่นความต้องการความผูกพัน (need for affiliation) เป็นความต้องการที่จะรักษามิตรภาพและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไว้อย่างใกล้ชิด ผู้มีความต้องการความผูกพันมีลักษณะ ดังนี้พยายามสร้างและรักษาสัมพันธภาพและ

มิตรภาพให้ยั่งยืน อยากให้บุคคลอื่นชื่นชอบตัวเอง สนุกสนานกับงานเลี้ยง กิจกรรมทางสังคม และการพบปะสังสรรค์แสวงหาการมีส่วนร่วม ด้วยการร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม หรือองค์กรต่างๆ สัดส่วนของความต้องการทั้งสามนี้ ในแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน บางคนอาจมีความต้องการอำนาจสูงกว่าความต้องการด้านอื่น ในขณะที่อีกคนหนึ่งอาจมีความต้องการความสำเร็จสูง เป็นต้น ซึ่งจะเป็นส่วนที่แสดงอุปนิสัยของคนคนนั้นได้

2.2 แนวคิดความต้องการทักษะที่ใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills)

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสาร การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา สภาพแวดล้อมและการบริโภคสื่อต่างๆ มากมายในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้คนในสังคมต้องปรับตัวตามให้ทัน เกิดการเรียนรู้อยู่เสมอจึงทำให้นักศึกษาต้องทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตในสังคม (Soft Skills) ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า การที่นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนตัวนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องมีมากกว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในห้องเรียน จะเห็นได้จากแนวคิดทักษะ (Soft Skills) เหล่านี้จะเป็นเครื่องมือในการการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรม ยกตัวอย่างมหาวิทยาลัยมหิดลได้มีนโยบายในเรื่องนี้ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะที่จะนำไปใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต พื้นฐานที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา Language and communication skills, Leaderships and management skills, Research skills, Information technology skills นั้น

ในปัจจุบัน Hard and Soft Skills (DMC.TV., 2560) ทักษะต้องมีในปี 2017 นั่นก็คือทักษะด้านความรู้ (Hard Skills) และทักษะด้านอารมณ์ (Soft skills) ซึ่งถือว่าสำคัญมากต่อการทำงานและในปี 2017 ทั้งสองทักษะนี้ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโลก

1. ทักษะด้านความรู้ (Hard Skills) เป็นความรู้ความสามารถพื้นฐานที่แต่ละสายอาชีพต้องมีอยู่แล้ว และยังสามารถเรียนรู้ต่อไปได้อีก ซึ่งปี 2017 Hard Skills ที่ต้องการคือ ทักษะด้านเทคนิค (Tech Skill/Technical Skill) เป็นที่ต้องการทุกงานอุตสาหกรรม และตัวอย่างทักษะด้านนี้ ได้แก่ การประมวลผลข้อมูลแบบกลุ่มเมฆ/ทักษะด้านคลาวด์ (Cloud Distributed Computing) การวิเคราะห์สถิติและประมวลผลข้อมูล (Statistical Analysis and Data Mining) การพัฒนาซอฟต์แวร์บนโทรศัพท์มือถือ (Mobile Development) การจัดการระบบคลังข้อมูล (Storage Systems and Management) การออกแบบการใช้งาน (User Interface Design) การรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Network and Information Security) การใช้ซอฟต์แวร์เพื่อผลิตแอปพลิเคชัน (Middleware and Integration Software) การทำโครงสร้างและพัฒนาเว็บไซต์ (Web Architecture and Development Framework) การออกแบบอัลกอริทึม (Algorithm Design) การพัฒนาโปรแกรมโดยภาษาจาวา (Java Development) เป็นต้น

2. ทักษะด้านอารมณ์ (Soft Skills) ก็คือ “มนุษย์สัมพันธ์” หรือทักษะด้านความสัมพันธ์ ซึ่งทักษะด้านอารมณ์ของเราจะส่งผลกับความสัมพันธ์ที่มีต่อคนอื่นๆ แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมีไว้อยู่แล้ว Soft Skills ในปี 2017 ที่นายจ้างต้องการก็คือ การสื่อสาร (Communication) การจัดการองค์กร (Organization) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ตรงต่อเวลา (Always Punctual) การคิดอย่างมีวิจญาณญาณ (Critical Thinking) ทักษะทางสังคม (Social Skills) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) ความยืดหยุ่นในการทำงาน (Adaptability) มนุษย์สัมพันธ์ดี (Friendly Personality)

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นทักษะที่ใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) นำเสนอทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ทักษะด้านการสื่อสาร

ทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่สำคัญมากในการใช้ชีวิต และในการทำงาน ถึงแม้ว่าเราจะมีความคิด ไอเดีย ดีแค่ไหน แต่ไม่รู้จักระบุสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ ก็คงไม่สามารถทำให้ผู้อื่นรับรู้ และเข้าใจได้ ที่ต้องพึงระวังไปมากกว่านั้นคือการที่พยายามจะสื่อสาร แต่ไม่มีความชำนาญอาจถึงขั้นทำให้หลายฝ่ายเข้าใจผิด เกิดปัญหาขึ้นและทำให้เกิดความผิดพลาดและเสียหายในที่สุดหลายๆ การมองว่าการสื่อสารเป็นเรื่องที่ง่ายเลยไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือใส่ใจมากเท่าที่ควร ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วการสื่อสารเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายเลย (ที่มา : http://reg6.kku.ac.th/guidance/index.php?option=com_content&view=article&id=201:5-&catid=7:2011-01-06-08-53-32&Itemid=6) แต่จะว่ายากก็ไม่ยากขนาดนั้น ขอเพียงแค่ต้องใส่ใจ ฝึกฝนและคิดตามดังข้อแนะนำต่างๆ ต่อไปนี้

1. การจดจำไม่ได้ควรต้องจดบันทึก คือ บ่อยครั้งที่เราอยู่ในการประชุมอันยาวนาน และมีข้อถกเถียง ข้อสรุปเกิดขึ้นมากมาย ที่เราต้องน้อมรับไปปฏิบัติต่อ หรือต้องนำไปถ่ายทอดให้คนอื่นนอกห้องประชุมฟัง เพื่อนำไปปฏิบัติติดตามงาน โดยส่วนใหญ่แล้วมักมีมากมายหลายข้อ หลายเงื่อนไข เพื่อกันพลาด จด หรือบันทึก เพื่อให้การจดบันทึกไม่มีความผิดพลาดอุปกรณ์การจดแล้วแต่ความถนัด บางคนถนัดวาดเป็นรูปภาพ ก็สามารถทำได้ หรือสมัยนี้ทันสมัยกว่า แค่ว่าสมาร์ตโฟนมาถ่ายภาพ เก็บเอาไว้ก็ได้เช่นกัน เอาที่ตัวเองอ่านเข้าใจ และนำไปถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพจะดีที่สุด

2. จับประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่อง คือ ในหนึ่งเรื่องราวหนึ่งคำสั่งที่เราได้ยินมา มันอาจจะเป็นเรื่องอารมณ์บทต่างๆ นานาหรืออาจจะกลายเป็นกลยุทธ์ยุทธศาสตร์อะไรที่ยาวเหยียดมาก ๆ ก็ได้ ถ้ารับได้รับการมอบหมายให้เป็นผู้ส่งต่อสาร ก่อนจะไปบอกไปสั่งงานใคร กรุณาเรียบเรียงใจความสำคัญในสมองของตัวเองสักนิด ว่าเราจะไปเล่าต่ออย่างไรดี ให้กระชับ และเหมาะสมกับบริบทของเนื้องานมากที่สุด การสื่อสารที่ดีไม่ใช่ว่าต้องไปพูดในทุกสิ่งที่คุณได้ยินมา ให้ผู้ฟังรับทราบ ถ้ามันไม่ได้เกี่ยวอะไรเลยกับเนื้องาน ก็ไม่จำเป็นต้องพูด

3. สื่อสารให้ตรงประเด็นเนื้อเรื่อง คือ เมื่อเรียบเรียงจับประเด็นสำคัญได้แล้ว เวลาต้องถ่ายทอดต่อ ก็อย่าอ้อมค้อม พูดวนให้เกิดความสับสนไปอีก สารเมื่อได้รับการสื่อต่อหลายๆทอด ก็ย่อมเกิดความบิดเบือนได้มากอยู่แล้ว อย่าไปพยายามจัดสรรปั้นคำพูดให้ดูสวยงามแต่น้ำท่วมทุ่ง จนทำให้ผู้ฟังต้องไปจับประเด็นอีกรอบหนึ่ง พูดให้ตรงประเด็น จะย่นระยะเวลาได้อีกเยอะ เอาเวลาไปทำงานดีกว่ามาถอตรัสคำพูด

4. รู้ว่าต้องพูดอะไรกับใคร คือ ต้องวิเคราะห์ผู้รับสาร ว่าเขาจำเป็นต้องรู้เรื่องไหน แล้วไม่ควรรู้เรื่องไหนบ้าง ต้องพูดอย่างไรเพื่อประสานประโยชน์ของหลาย ๆ ฝ่ายให้ลงตัว ในเรื่องเดียวกัน ถ้าเราให้ผู้บังคับบัญชาฟัง ก็ควรหยิบเอาประเด็นที่ผู้บังคับบัญชาสนใจมาเล่าให้ฟัง เพราะอาจมีผลต่อนโยบายบริหาร แต่ถ้าเราให้ผู้บังคับบัญชาฟัง อาจจะต้องเล่าอีกมุมหนึ่ง เป็นต้น

5. การทำความเข้าใจกับทั้ง 2 ฝ่าย ยากที่สุดของการสื่อสาร คือ การเป็นตัวกลางในการเชื่อมต่อระหว่างหลายๆ ฝ่าย ในเบื้องต้นเราต้องเข้าใจคนทั้ง 2 ฝ่าย ว่าแต่ละฝ่ายมีความต้องการแบบไหน ในเรื่องใด มี background ความรู้ในเรื่องราวต่างๆ มาตมามากน้อยแค่ไหน จะเห็นได้บ่อยครั้งว่า บางคนไม่ได้ทำ

การบ้านมาก่อนทำการสื่อสาร แล้วหลุดพูดอะไรที่อีกฝ่ายไม่ควรรู้ออกมา หรือพูดในสิ่งที่อีกฝ่ายตามไม่ทัน เพราะไม่มีการปูพื้นฐานเล่าย้อนเรื่องราวที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจก่อนเลย ทำให้ผู้ฟังอาจจะต้องหาจุดเชื่อมเรื่องราวเอาเองจนอาจเกิดเป็นความเข้าใจผิด หรือแต่งเกินเรื่องเดิมไปมาก ออกแนวมโนแฉ่ม มโนไปไกล ดังนั้นจึงควรใส่ใจ และทำการบ้านก่อนให้มากก่อน จะเชื่อมประสานประโยชน์ระหว่างหมู่คณะ มิใช่ทุกคนจะรู้ทุกเรื่องแบบที่เราคิดว่าเราน่าจะรู้ และไม่ใช่ทุกคนจะเข้าใจในมุมมองแบบเราที่เข้าใจ

6. อย่าใส่อารมณ์ตัวเอง คือ การพูดจะคุยอะไรต้องระมัดระวัง อย่าใส่อารมณ์ เหตุผล และทัศนคติตนเองลงไปปรุงแต่งในสาร เพราะอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงยิ่งกว่าเดิมได้ อย่าได้ออกความเห็นจนกว่าจะโดนขอร้องให้แสดงความคิดเห็น ได้รับสารมาอย่างไร หยิบประเด็นสำคัญมาสื่อสารไปก่อน เซฟตี้เฟิร์สยังใช้ได้เสมอ

การพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารให้ดีขึ้น

เป็นเรื่องที่ยากมากที่ชีวิตคนจะอยู่โดยปราศจากการสื่อสารกับผู้อื่นที่อยู่ รอบตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของหน้าที่การงานหรือชีวิตส่วนตัว ทุกคนต่างต้องใช้การสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกันทั้งนั้น ซึ่งการสื่อสารไม่ใช่แค่ถามมา-ตอบไปเพียงอย่างเดียว (ที่มา: http://reg6.kku.ac.th/guidance/index.php?option=com_content&view=article&id=201:5-&catid=7:2011-01-06-08-53-32&Itemid=6) แต่ต้องเข้าใจและนำเสนอให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบด้วย โดยในวันนี้เราได้นำเทคนิคการพัฒนาตัวเองด้านการสื่อสารมาแนะนำให้ทราบกันครับ

1. สังเกตตัวเอง คือ การสำรวจตัวเอง เพื่อหาจุดแข็งและจุดบอดก่อนว่ามีสิ่งไหนที่ต้องแก้ไข ปรับปรุงบ้าง หรือสิ่งไหนที่ดีอยู่แล้วจะสามารถพัฒนาให้ดีกว่าเดิมได้หรือไม่ โดยการฝึกซ้อมพูดกับตัวเองหน้ากระจก ลองดูว่าคุณมีลีลาท่าทางการพูดเป็นอย่างไรบ้าง ดูเก๋ๆ กังๆ หรือเปล่า ถ้ามีส่วนไหนบกพร่องก็พยายามปรับให้ดีขึ้น

2. เรียนรู้เทคนิคจากคนอื่น ๆ คือ เรียนรู้เทคนิคการสื่อสารจากนักพูดมืออาชีพ เพื่อน หรือกระทั่งเจ้านาย แล้วลองหยิบเอาส่วนดี ๆ ที่นำไปใช้ได้มาปรับให้เข้ากับสไตล์ของตัวเอง แต่ไม่แนะนำให้เลียนแบบลักษณะท่าทางของพวกเขาเหล่านั้นมาทั้งหมด เพราะเมื่อถึงเวลาที่คุณต้องสื่อสารกับผู้อื่น คุณจะดูไม่เป็นธรรมชาติอย่างเห็นได้ชัด

3. ลองเปลี่ยนกลยุทธ์ในการสื่อสาร คือ เนื่องจากในชีวิตปกติของคนเรานั้นจะมีการสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายกลุ่ม อยู่ทุกวัน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนที่ทำงาน เจ้านาย เพื่อนสนิท หรือคนในครอบครัว ซึ่งวิธีการพูดคุยกับแต่ละกลุ่มคนก็ย่อมแตกต่างกันออกไป ไม่จำเป็นต้องยึดติดกับวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ควรเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนเทคนิคการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มคนที่ พูดด้วย เพื่อไม่ให้ดูเหินห่าง หรือดูสนิทสนมมากเกินไป

4. ฝึกฝนบ่อยๆ ในเรื่อง "Practice makes perfect" ยิ่งฝึกมากเท่าไร ยิ่งสมบูรณ์แบบมากขึ้น คำกล่าวนี้นั้นไม่เกินจริงไปนัก ไม่มีใครเก่งหรือคล่องแคล่วมาตั้งแต่เกิด ทุกคนล้วนผ่านการฝึกฝนและเรียนรู้มาทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพูด การฟัง หรือการเขียนก็ตาม เพื่อให้เวลาที่ต้องสื่อสารจริง ๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น เช่น ฝึกพูดต่อหน้ากระจกหรือกลุ่มเพื่อนเล็กๆ เป็นประจำ พอถึงเวลาที่คุณต้องออกไปพูดต่อหน้าคนจำนวนมากจะได้ไม่ตื่นเต้นหรือรู้สึกขัดเขินมาก

5. สร้างความมั่นใจให้กับตัวเองจริงๆ แล้วการสร้าง ความมั่นใจให้กับตัวเอง อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากข้อที่เพิ่งกล่าวไปเมื่อสักครู่ ซึ่งนับว่าเป็นเทคนิคที่มีความสำคัญมากที่สุดข้อหนึ่งเลยทีเดียว เมื่อคุณฝึกฝนทักษะการสื่อสารบ่อย ๆ สิ่งที่มาคือ ความมั่นใจ นั่นเอง และเมื่อมีความมั่นใจแล้ว การสื่อสารกับผู้อื่นก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยากอีกต่อไป

ดังนั้น หากต้องการให้การสื่อสารสมบูรณ์และเกิดประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย นักสื่อสารควรระวังแนวความคิดที่แตกต่างกันตรงนี้ไว้ด้วย การพัฒนาการสื่อสารของตัวเองไม่ยาก เพราะเรามีโอกาสที่จะสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ไปอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้หากฝึกฝนและปรับปรุงให้ดีขึ้นไปเรื่อยๆ ย่อมทำให้เรากลายเป็นนักสื่อสารที่ดี

2.2.2 ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญในทุกองค์การการทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานการทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดีการทำงานเป็น (ที่มา:<http://www.uptraining.co.th/index.php/knowledge-2/262-teamsynergy2.html>) “ทีม - Team”

ทีม (Team) หมายถึง บุคคลที่ทำงานร่วมกันอย่างประสานงานภายในกลุ่ม กล่าวคือเป็นการรวมตัวของกลุ่มคนที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน ในการทำงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ

ทีมงาน (Team Work) หมายถึง กลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างจะใกล้ชิดและคงความสัมพันธ์อยู่ค่อนข้างจะถาวรซึ่งประกอบด้วยหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน โดยร่วมกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของทีมงาน

การทำงานเป็นทีม หมายถึง การร่วมกันทำงานของสมาชิกที่มากกว่า 1 คน โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันจะทำอะไรแล้วทุกคนต้องยอมรับร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน

ลักษณะของทีมสำคัญของทีม 4 ประการ

1. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล หมายถึง การที่สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมีความเกี่ยวข้องกันในกิจการของกลุ่ม/ทีม ตระหนักในความสำคัญของกันและกัน แสดงออกซึ่งการยอมรับ การให้เกียรติกัน สำหรับกลุ่มขนาดใหญ่ก็มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นเครือข่ายมากกว่าการติดต่อกันตัวต่อตัว

2. มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มจะมีส่วนกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมร่วมกันของทีม/กลุ่ม โดยเฉพาะจุดประสงค์ของสมาชิกกลุ่มที่สอดคล้องกับองค์การ มักจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการงานได้ง่าย

3. การมีโครงสร้างของทีม/กลุ่ม หมายถึง ระบบพฤติกรรม ซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะกลุ่มสมาชิกกลุ่มจะต้องปฏิบัติตามกฎหรือมติของกลุ่ม ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มแบบทางการ (Formal Group) หรือกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (Informal Group) ก็ได้ สมาชิกทุกคนของกลุ่มจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามเป็นอย่างดี สมาชิกกลุ่มย่อย อาจจะมีกฎเกณฑ์แบบไม่เป็นทางการ มีความสนิทสนมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสมาชิกด้วยกัน

4. สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน การรักษาบทบาทที่มั่นคงในแต่ละทีม / กลุ่ม จะมีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม รวมทั้งความรู้ความสามารถของสมาชิก โดยมีการจัดแบ่งบทบาทและหน้าที่ ความรับผิดชอบ กระจายงานกันตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดของสมาชิกการทำงานเป็นทีมเป็นแรงจูงใจสำคัญที่จะผลักดันให้ท่านเป็นผู้นำที่ดี ถ้าท่านประสงค์ที่จะนำทีมให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ท่านจำเป็นต้องค้นหาคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมให้พบระลึกไว้เสมอว่าทุกคนมีอิสระในตัวเอง ขณะเดียวกันก็เป็นส่วนหนึ่งของทีม แล้วจึงนำเอากลยุทธ์ในการสร้างทีมเข้ามาใช้เพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันและประสบความสำเร็จ

คุณลักษณะของทีม ก็คือ ทีมที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานคือกลุ่มของบุคคลที่ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ ทีม ต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ท่านและเพื่อนร่วมทีมจะต้องยึดถือเป็นกรอบเพื่อทำงานร่วมกัน ดังนี้ 1.มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน 2.จัดการด้วยตนเอง 3.พึ่งพาตัวเอง 4.ขนาดของกลุ่มที่พอเหมาะ

มีความเป็นหนึ่งเดียวกันสมาชิกของทีมที่ประสบความสำเร็จในการทำงานจะต้องมีความเป็นหนึ่งเดียวกันทุกๆ คนจะถูกดึงเข้ามาในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงาน หรือบรรลุเป้าหมายร่วมกันโดยทั่วไปแล้วงาน หรือเป้าหมายอาจบรรลุได้เมื่อทำงานร่วมกันแทนที่จะต่างคนต่างทำทีมงานที่มีประสิทธิภาพจะมีลักษณะโดดเด่นและสมาชิกทุกคนมีความรู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จด้วย จัดการด้วยตนเอง ทีมงานที่ประสบความสำเร็จในการทำงานมีแนวโน้มว่าจะสร้างโครงสร้างเฉพาะตนขึ้นมา เนื่องจากสมาชิกยอมรับบทบาท ของตนในเวลาต่าง ๆ กัน คล้อยตามความจำเป็น ความต้องการและความสามารถของตน บางคนอาจมีประสบการณ์ในงานเฉพาะอย่างจึงอาจเป็นคนจัดการให้คนอื่น ๆ ทำตามคนอื่น ๆ ก็จะทำให้หน้าที่ในกิจกรรมของตนไปในงานที่เขาคุ้นเคย พฤติกรรมเหล่านี้จะถูกพัฒนาไปในแนวของโครงสร้างองค์กร และสมาชิกทุกคนจะต้องปฏิบัติตามพึ่งพาตัวเองสมาชิกของทีมที่ประสบความสำเร็จในการทำงานจะร่วมมือกับคนอื่น ๆ เพื่อทำงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งหรือทำให้เป้าหมายสำเร็จอย่างไม่หลีกเลี่ยง ร่วมกันทำงานตามกำลังความสามารถของตนเอง ให้คำปรึกษาแนะนำและชักจูงเมื่อจำเป็น ร่วมประสานงานในหน้าที่และแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน ทุกคนต่างเอื้ออาทรช่วยเหลือกันและมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน ถ้ามีบุคคลหนึ่งบุคคลใดทำงานเกินกำลังหรือประสบปัญหายุ่งยากอันใดพวกเขาจะร่วมมือกัน เช่น อาจปิดคนที่มาทำงานสายหรือ เลิกงานก่อนเวลาขนาดของกลุ่มที่พอเหมาะโดยทั่วไปแล้วทีมงานที่ประสบความสำเร็จในการทำงานมักจะมีขนาดพอเหมาะไม่ใหญ่โตเกินไป เพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถเข้ามามีส่วนร่วมสร้างสรรค์และจัดการด้วยตัวเองได้ แบ่งงานกันทำอย่างยุติธรรม แบ่งปันความคิดเห็นและความรู้สึกันอย่างเปิดเผย ร่วมกันคิดแก้ปัญหาอย่างฉับไวและทันกาล สมาชิกสัก 5 คนต่อทีมเป็นขนาดที่กำลังพอดี ถ้ามากไปกว่านั้นอาจเสียเวลาในการอภิปรายกลุ่ม ในขณะที่สมาชิกคนหนึ่งหรือสองคนกำลังทำงาน คนอื่น ๆ อาจไม่เข้าไปมีส่วนร่วมมากนัก อาจมีการจัดกลุ่มที่มีสมาชิกน้อยกว่า 5 คน ซึ่งจะมีบุคคลที่มีความสามารถไม่เพียงพอ หรือมีความรู้ไม่เพียงพอ รวมทั้งความเชี่ยวชาญในงานก็อาจไม่เพียงพอที่จะทำให้งานสำเร็จอย่างเรียบร้อย แต่ไม่ว่ากลุ่มจะมีสมาชิกมากน้อยเพียงใดก็ตาม ท่านอาจไม่อยู่ในสถานะที่จะคัดเลือกได้ จำนวนสมาชิกเลขนี้อาจจะดูสมเหตุสมผลกว่าเพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญปัญหาเสียงครึ่งหนึ่งเห็นอย่างหนึ่งเสียงอีกครั้งหนึ่งเห็นอีกแบบหนึ่งในการตัดสินใจปัญหาใด ๆ การรู้จักเพื่อนร่วมทีมอีกอย่างหนึ่งที่ควรจำก็คือท่านไม่ควรมีทัศนคติต่อเพื่อนร่วมทีมทุกคนว่าจะมีประสิทธิภาพเป็นแบบเดียวกัน เพราะทุกคนจะมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไป จึงควรพิจารณาให้ต่างทัศนคติกันไป อย่างไรก็ตามบางคนก็อาจมีบุคลิกที่คล้ายคลึงกันแบบที่เราจะกล่าวต่อไป แต่โปรดระมัดระวังอย่าไปคิดว่าคุณลักษณะที่สมบูรณ์ของแต่ละคนจะไม่เหมือนกันทีเดียวนัก เพราะว่าเขาหรือเธออาจมีเพียงบางอย่างที่สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องรู้จักคนแต่ละคนเป็นอย่างดีสมาชิกของทีมมักจะเป็นดังต่อไปนี้

1. เป็นนักคิด

สมาชิกประเภทนี้อาจเรียกว่าเป็น "คนเจ้าความคิด" เขามักเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องกระทำและมักจะมีความคิดความอ่านและมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ มากมาย นักคิดมักไม่ค่อยสนใจในรายละเอียดมากนัก โดยปกติแล้วสมาชิกของทีมประเภทนี้จะต้องถูกจัดการอย่างระมัดระวัง ให้เกียรติ ให้กำลังใจและแม้แต่การยกย่องให้เกิดความภาคภูมิใจ เพื่อป้องกันไม่让他ถอนตัวออกไปจากทีมเสียก่อน

2. เป็นนักจัดองค์กร

การทำงานร่วมกับนักคิดที่สร้างสรรค์ยิ่งขึ้นซึ่งอาจเป็นนักจัดองค์กร ผู้ซึ่งชอบเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการทำงานของทีมงานเสมอ เพื่อไปจัดการและจัดสรรงานและหน้าที่ต่าง ๆ เป็นคนเจ้าหลักการและเจ้าระเบียบ แต่ก็เป็นผู้ทำงานที่มีประสิทธิภาพดี นักจัดองค์กรบางครั้งก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความคิดกว้างไกล แต่ไม่ค่อยยืดหยุ่นนัก ในการทำงานเขามักจะประสบกับปัญหาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและมีความไม่แน่นอน ท่านจะต้องมีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อประสานงานกับเขาอย่างสม่ำเสมอเป็นนักปฏิบัติการ สมาชิกประเภทนี้เป็นนักสร้างงาน และมีทัศนคติที่จะตั้งใจทำงานเพื่อให้มีผลงานเกิดขึ้น เป็นคนเปิดเผย หุนหันพลันแล่น ไม่อดทนหากการตัดสินใจล่าช้าหรือถูกดูแลควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด และมักจะผิดหวังเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจ ท่านจะต้องใช้ความพยายามควบคุมห่วงเหินยวเขาไว้เพื่อไม่ให้รับผลกระทบจากความรุนแรงที่เกิดขึ้น

3. เป็นสมาชิกของทีม

ไม่น่าแปลกใจนักที่สมาชิกของทีมจะเป็นผู้ที่กระตือรือร้นในการทำงานเพื่อให้ทีมงานประสบความสำเร็จ และมีการกระทำที่สนับสนุนและสามัคคีกลมเกลียวต่อเพื่อนร่วมทีมเป็นอันดี พยายามที่จะพัฒนาและเสนอแนวความคิดของกลุ่มมากกว่าแนวความคิดของตัวเอง สมาชิกของทีมมักไม่ชอบการเผชิญหน้าและการทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ต้องการต่อต้านใครคนใดคนหนึ่ง บางครั้งสมาชิกของทีมก็ไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าที่ควรจึงพยายามปลุกตนเองออกจากคนอื่น ๆ ท่านจะต้องกระตุ้นและชักจูงให้เขาเสนอความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะและมองในด้านบวกอยู่เสมอ

4. เป็นนักตรวจสอบ

ก็เป็นไปตามชื่อนั้นแหละ นักตรวจสอบหรือนักตรวจซ้ำ มักชอบจับตาดูว่ามีงานอะไรบ้างที่ก้าวหน้า เขามักคิดว่าตนเองเป็นคนยุติธรรมและมีความพิถีพิถันแต่คนอื่น ๆ อาจมองว่าเขาเป็นคนชอบใช้อำนาจและและเป็นพวกเผด็จการ นักตรวจสอบมีบทบาทที่ต้องคอยเตือนให้ทีมงานรู้สึกถึงความจำเป็นต้องใช้ความรับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้งานก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมายทันเวลา ท่านอาจต้องเข้าไปประสานกับนักตรวจสอบหรือทำหน้าที่ประนีประนอมเมื่อเขามีความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมทีมคนอื่น ๆ

5. เป็นนักประเมินผล

สมาชิกประเภทนี้เป็นผู้ที่สร้างสมดุลอย่างดียิ่งระหว่างนักคิดและนักปฏิบัติการ ชอบความเป็นอิสระและมักจะแยกตัวออกจากทีม มีความระมัดระวังและรอบคอบในการเข้าไปประเมินหรือวิเคราะห์ข้อมูลหรือสถานการณ์ ถึงแม้ว่านักประเมินผลจะไม่ใช่ที่ชื่นชอบของสมาชิกบางคน แต่ทัศนะของเขาก็ได้รับการยอมรับนับถือจากสมาชิกร่วมทีมคนอื่น ๆ

การทำงานเป็นทีม

“การทำงานเป็นทีม” เป็นความร่วมมือร่วมใจของบุคคล เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ 3 ประการ (3P) ได้แก่

1. มีวัตถุประสงค์ (Purpose) ต้องชัดเจน
2. มีการจัดลำดับความสำคัญ (Priority) ในการทำงาน
3. มีผลการทำงาน (Performance)

ความแตกต่างระหว่างการทำงานแบบทีมและกลุ่ม (Teams vs Groups)

ทำงานแบบกลุ่ม (Work group) คือ การรวมกลุ่มที่มีกิจกรรมรวมเพื่อใช้ข้อมูลร่วมกัน และช่วยในการตัดสินใจให้แก่สมาชิกในกลุ่มที่จะทำงานภายในขอบข่ายที่รับผิดชอบของแต่ละคนนั้น ในการทำงานของกลุ่มไม่จำเป็นต้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน ดังนั้นจึงไม่มีการเชื่อมโยงทรัพยากรและใช้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในทางบวก นั่นคือเราใส่การทำงานของแต่ละคนเข้าไปผลงานที่ออกมาแล้วจะได้เท่ากับที่ใส่เข้าไป หรืออาจจะน้อยกว่าก็ได้ การทำงานแบบทีม (Work teams) เป็นการทำงานร่วมกันและส่งเสริมกันไป ในทางบวกผลงานรวมของทีมที่ได้ออกมาแล้วจะมากกว่าผลงานรวมของแต่ละคนมารวมกันชนิดของทีมงาน การแบ่งทีมในองค์กรสามารถที่จะแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ได้ 4 รูปแบบ (ที่มา:<http://www.uptraining.co.th/index.php/knowledge-2/262-teamsynergy2.html>) ดังต่อไปนี้

1. ทีมแก้ปัญหา (Problem - Solving Teams) ประกอบด้วย กลุ่มของพนักงานและผู้บริหารซึ่งเข้ามารวมกลุ่มด้วยความสมัครใจ และประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่ออภิปรายหาวิธีการสำหรับการแก้ปัญหา โดยทั่วไปทีมแก้ปัญหาทำหน้าที่เพียงให้คำแนะนำเท่านั้น แต่จะไม่มีอำนาจที่จะทำให้เกิดการกระทำ ตามคำแนะนำ ตัวอย่างของทีมแก้ปัญหานี้ที่นิยมทำกัน คือ ทีม QC (Quality Circles)

2. ทีมบริหารตนเอง (Self - Managed Teams) หมายถึง ทีมที่สมาชิกทุกคนล้วนรับผิดชอบต่อลักษณะทั้งหมดของการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร ซึ่งสมาชิกจะปฏิบัติงานโดยทั่วไป มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบสำหรับงาน ทีมบริหารตนเองสามารถที่จะเลือกสมาชิกผู้ร่วมทีม และสามารถให้สมาชิกมีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน

3. ทีมที่ทำงานข้ามหน้าที่กัน (Cross - Function Teams) เป็นการประสมประสานข้ามหน้าที่งาน ความสามารถในการดึงทรัพยากรบุคคลผนวกเข้าด้วยกันจากหน้าที่ทางธุรกิจที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างสมรรถภาพในด้านความแตกต่าง โดยเป็นการใช้กำลังแรงงาน ตั้งเป็นทีมข้ามหน้าที่ชั่วคราวซึ่งมีลักษณะคล้ายกับคณะกรรมการ (Committees) เข้ามาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน, พัฒนาความคิดใหม่ๆ ร่วมมือกันแก้ปัญหา และทำโครงการที่ซับซ้อน ทีมข้ามหน้าที่ ต้องการเวลามากเพื่อสมาชิกจะต้องเรียนรู้งานที่แตกต่างซับซ้อน และต้องใช้เวลาในการสร้างความไว้วางใจ และสร้างการทำงานเป็นทีม เนื่องจาก แต่ละคนมาจากภูมิหลังที่แตกต่างกัน

4. ทีมเสมือนจริง (Virtual Teams) ลักษณะการทำงานจะเป็นทีม แต่สภาพการทำงานจะแยกกันอยู่ ดังนั้นจึงต้องการระบบในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทีมจะมุ่งเน้นความสำเร็จของงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานร่วมกัน แต่จะมีการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ด้านความรู้สึกทางสังคมในระดับต่ำ ข้อควรระวัง: การทำงานเป็นทีมไม่ได้เป็นคำตอบในการแก้ไขปัญหาเสมอไป เนื่องจากการทำงานเป็นทีมต้องใช้เวลาและทรัพยากรมากกว่าการทำงานคนเดียว

การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

1. วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ที่ต้องการทำให้องค์การบรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังไว้ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามภารกิจขององค์การ

- การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดี โดยให้ผู้นำและสมาชิกภายในทีม มีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ควรกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ให้ชัดเจนที่ผลงานมากกว่าการกระทำ

- ประโยชน์ของการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ใช้เป็นเครื่องมือในการรวมพลังในการทำงาน และใช้เป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในงาน

- คุณลักษณะของวัตถุประสงค์ที่ดี คือ เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เข้าใจได้ง่าย สามารถปฏิบัติได้จริง ไม่ขัดต่อข้อบังคับและนโยบายอื่นๆในหน่วยงาน

2. ความเปิดเผยต่อกันและการเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหา เป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกในทีมจะต้องการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา แก้ปัญหาอย่างเต็มที่และจริงจัง การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีมจะต้องปลอดภัย พูดคุยถึงปัญหาอย่างสบายใจ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี โดยมีการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นในด้านความต้องการ ความคาดหวัง ความชอบหรือไม่ชอบ ความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด จุดเด่นจุดด้อยและอารมณ์ รวมทั้งความรู้สึก ความสนใจในเสียใจคอ

3. การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน สมาชิกในทีมจะต้องไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยที่แต่ละคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ต้องกลัวว่าได้รับผลร้ายที่จะมีต่อเนื้อมาภายหลัง สามารถทำให้เกิดการเปิดเผยต่อกัน และกล้าที่จะเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหาต่างๆได้เป็นอย่างดี

4. ความร่วมมือและการให้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ ผู้นำกลุ่มหรือทีมจะต้องทำงานอย่างหนักในอันที่จะทำให้เกิดความร่วมมือดังนี้

4.1 การสร้างความร่วมมือกับบุคคลอื่น ในการสร้างความร่วมมือเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันและมีบุคคลอยู่สองฝ่ายคือ ผู้ขอความร่วมมือ และผู้ให้ความร่วมมือความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้เมื่อฝ่ายผู้ให้เต็มใจและยินดีจะให้ความร่วมมือ เหตุผลที่ทำให้ขาดความร่วมมือไม่ช่วยเหลือกัน คือ การขัดผลประโยชน์ ไม่อยากให้คนอื่นได้ดีกว่า สัมพันธภาพไม่ดี วัตถุประสงค์ของทั้งสองฝ่ายไม่ตรงกัน ไม่เห็นด้วยกับวิธีทำงาน ขาดความพร้อมที่จะร่วมมือ หรืองานที่ขอความร่วมมือนั้น เลี้ยงยากเกินไป หรือเพราะความไม่รับผิดชอบต่อผลงานส่วนรวม

4.2 การขัดแย้ง หมายถึง ความไม่ลงรอยกันตามความคิด หรือ การกระทำที่เกิดขึ้นระหว่างสองคนขึ้นไป หรือระหว่างกลุ่ม โดยมีลักษณะที่ไม่สอดคล้อง ขัดแย้ง ขัดขวาง ไม่ถูกกัน จึงทำให้ความคิดหรือการทำการกิจกรรมร่วมกันนั้น เสียหาย หรือดำเนินไปได้ยากไม่ราบรื่น ทำให้การทำงานเป็นทีมลดลง นับเป็นปัญหา อุปสรรคที่สำคัญยิ่ง สาเหตุของความขัดแย้ง ผลประโยชน์ขัดกัน ความคิดไม่ตรงกัน หรือองค์กรขัดแย้งกัน ความรู้ความสามารถต่างกัน ทำให้มีลักษณะการทำงานต่างกัน การเรียนรู้ต่างกัน ประสบการณ์ที่มีมาไม่เหมือนกัน เป้าหมายต่างกัน

4.3 วิธีแก้ความขัดแย้ง การแก้ความขัดแย้งเป็นเรื่องของทักษะเฉพาะบุคคล การแก้ปัญหาความขัดแย้งในการทำงานเป็นทีม ควรใช้วิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน ไม่พูดในลักษณะที่แปลความหรือมุ่งตัดสินความ ไม่พูดในเชิงวิเคราะห์ ไม่พูดในลักษณะที่แสดงตนเหนือกว่าผู้อื่น หรือไม่พูดในลักษณะที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด เสียหน้า อับอาย เจ็บใจ หรือการพยายามพูดหาประเด็นของความขัดแย้ง ไม่กล่าวโจมตีว่าใครผิดใครถูก

5. กระบวนการการทำงานและการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม งานที่มีประสิทธิภาพนั้นทุกคนควรจะต้องคิดถึงงานหรือคิดถึงผลงานเป็นอันดับแรก ต่อมาควรวางแผนว่าทำอย่างไรงานจึงจะออกมาดีได้ดังที่เราต้องการ อย่างไรก็ตามก่อนที่จะตัดสินใจนั้นจุดมุ่งหมาย ควรจะมีความชัดเจนและสมาชิกทุกคน ควรมีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการทำงานเป็นอย่างดี จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนถือเป็นหัวใจสำคัญด้วยเหตุนี้จุดมุ่งหมายควรต้องมีความชัดเจน และสมาชิกทุกคนมีความเข้าใจอย่างดี เพราะจะนำไปสู่แนวทางแนวทางในการทำงานว่าต้องทำอย่างไร จึงจะบรรลุตามเป้าหมายของงาน ให้ได้ผลของงานออกมาได้อย่างดีที่สุดการตัดสินใจสั่งการเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของการบริหารงาน ผู้บริหารหรือผู้นำทีมเป็นบุคคลสำคัญในการที่จะมีส่วนในการตัดสินใจ วิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจหลายวิธีคือ ผู้บริหารตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา โดยไม่ต้องซักถามคนอื่นหรือผู้บริหารจะรับฟังความคิดเห็นก่อนตัดสินใจ กล่าวคือ ผู้บริหารยังคงตัดสินใจด้วยตนเองแต่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นและข้อมูลอื่นๆ ที่ผู้บริหารได้รับมาจากสมาชิกของทีม บางครั้งผู้บริหารอาจจะตัดสินใจร่วมกับทีมงานที่คัดเลือกมาโดยที่ผู้บริหารนำเอาปัญหามาให้ทีมงานอภิปราย แล้วให้ทีมงานตัดสินใจหรือทีมงาน อาจจะมอบหมายการตัดสินใจให้คนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มย่อยที่เห็นว่าเหมาะสมก็ได้

ขั้นตอนในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

1. ทำความเข้าใจอย่างชัดเจนในเหตุผลสำหรับการตัดสินใจ
2. วิเคราะห์ลักษณะของปัญหาที่จะตัดสินใจ
3. ตรวจสอบทางเลือกต่างๆ ในการแก้ปัญหาโดยพิจารณาถึงผลที่อาจเกิดตามมาด้วย
4. การนำเอาผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ
5. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม ผู้นำ หรือ หัวหน้าทีมควรทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะประเด็นที่สำคัญ ในการทำงานตามบทบาทของผู้นำ คือ การแบ่งงาน กระจายงานให้สมาชิกทุกกลุ่มตามความรู้ ความสามารถ สำหรับสมาชิกของทีมงานที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำ ต้องพร้อมที่จะทำหน้าที่ให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย โดยการให้การสนับสนุนนำทีมให้ประสบความสำเร็จ ส่งเสริมให้มีบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน

6. การตรวจสอบทบทวนผลงานและวิธีในการทำงาน ทีมงานที่ดีไม่เพียงแต่ดูจากลักษณะของทีม และบทบาทที่มีอยู่ในองค์กรเท่านั้น แต่ต้องดูวิธีการ ที่ทำงานด้วยการทบทวนงาน และทำให้ทีมงานได้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ทำรู้จักคิด การได้รับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของแต่ละคนหรือของทีม

7. การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพพยายามที่จะรวบรวมทักษะต่างๆของแต่ละคน การพัฒนาบุคลากรในองค์กรมักจะมองในเรื่องทักษะและความรู้ที่แต่ละคนมีอยู่แล้ว ก็ทำการฝึกอบรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาคนให้มีความสามารถสูงขึ้น อันจะมีผลดีในการทำงานให้ดีขึ้น ผู้บริหารหรือผู้นำต้องมีความรู้ในการบริหารคนสามารถสอนพัฒนาคนให้มีลักษณะที่ดีขึ้น

2.2.3 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนตามการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นเป้าหมายที่สำคัญในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้คิดอย่างมีวิจารณญาณมักจะเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจในโลกของยุคโลกาภิวัตน์ได้ด้วยข้อมูลข่าวสารได้อย่างเหมาะสมว่าจะใครควรทำ อะไรไม่ควรทำ อะไรควรเชื่อและอะไรไม่ควรเชื่อ นอกจากนี้ยังสามารถวางแผนเพื่อทำงานได้อย่างเหมาะสมและสำเร็จได้ (ที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/206218>)

ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของคนในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมก็ต้องการคนที่มีความรู้ความสามารถซึ่งแสดงให้เห็นว่าทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นสิ่งสำคัญที่สังคมและตลาดแรงงานต้องการในยุคปัจจุบันเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่ทำประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและโลก เป้าหมายหลักของการสอนวิทยาศาสตร์นอกจากจะเป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การรู้วิทยาศาสตร์แล้วอีกหนึ่งเป้าหมายที่สำคัญคือการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน และตามการจัดการเรียนตามแนวปฏิรูปที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นแนวคิดที่ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist approach) และแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการสร้างชิ้นงานด้วยตนเอง (constructionist approach)

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) หมายถึง กระบวนการคิดที่ใช้เหตุใช้ผลพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบโดยการศึกษาข้อมูล หลักฐาน แยกแยะข้อมูลว่าข้อมูลใดคือ ข้อเท็จจริง ข้อมูลใดคือความคิดเห็น ตลอดจนพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลแล้วตั้งสมมติฐานเพื่อหาสาเหตุของปัญหาและสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณจะนำไปสู่การคิดตัดสินใจอย่างรอบคอบ เพื่อให้เห็นว่าเรื่องใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ สิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำเพราะเหตุใด

ผู้ที่มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณจะเป็นคนใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลไม่ยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นหลัก ก่อนตัดสินใจอย่างใดต้องมีข้อมูลหลักฐานเพียงพอ และสามารถเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองได้ หากเห็นว่าความคิดเห็นของผู้อื่นดีกว่า มีเหตุผลมากกว่า นอกจากนี้ผู้ที่มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณจะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการแสวงหา ข้อมูล และความรู้อยู่เสมอ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีเหตุผลไม่ใช้อคติหรืออารมณ์ของตนเองเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น ทำให้รับรู้สถานการณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นได้ดีกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีแนวคิดหลายทฤษฎี และขั้นตอนหลายรูปแบบ ในที่นี้จะนำแนวคิดทฤษฎีหลายทฤษฎีมาสรุปเป็นขั้นตอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 6 ขั้นตอนดังนี้

1. การนิยามปัญหา หมายถึง การกำหนดประเด็นปัญหา โดยพิจารณาจากข้อมูล ข้อโต้แย้งเพื่อกำหนดปัญหาซึ่งการนิยามปัญหาเป็นจุดเริ่มต้นของการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพราะกระตุ้นให้คนเริ่มตระหนักถึงปัญหาข้อโต้แย้งเพื่อหาคำตอบที่สมเหตุผล

2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาข้อโต้แย้งที่คลุมเครือรวมทั้งการดึงข้อมูลหรือความรู้จากประสบการณ์เดิมมาใช้เมื่อพบกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาการรวบรวมข้อมูลถือว่ามีความจำต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3. การจัดระบบข้อมูล หมายถึง การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล ความเพียงพอของข้อมูล และสามารถแยกแยะข้อมูลได้ว่าข้อมูลใดเป็นความคิดเห็น ข้อมูลใดเป็นข้อเท็จจริง รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐาน

4. การตั้งสมมติฐาน หมายถึง การนำข้อมูลที่จัดระบบแล้วมาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางการสรุปที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด หรือตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล

5. การสรุปอ้างอิงโดยใช้หลักตรรกศาสตร์ หมายถึง การพิจารณาทางเลือกที่สมเหตุสมผลที่สุดจากข้อมูลและหลักฐานที่มีอยู่ เพื่อนำไปสู่การสรุปที่สมเหตุสมผล

6. การประเมินสรุปอ้างอิง หมายถึง การประเมินความสมเหตุสมผลของการสรุปอ้างอิง รวมทั้งพิจารณาว่าข้อสรุปนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ ผลจะเป็นอย่างไรหากข้อสรุปนั้นมีการเปลี่ยนแปลง หรือได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งจะนำไปสู่การรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่อีกครั้งหนึ่ง หรือตั้งสมมติฐานและการสรุปอ้างอิงใหม่

การฝึกคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่เสมอจะทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้เหตุผลพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบยอมทำให้เป็นคนใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตนได้ นอกจากนี้ยังรู้จักการหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยการค้นหาความรู้ทำให้เป็นคนมีความรู้อย่างกว้างขวางซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้นักเรียนสามารถนำกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.2.4 ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการคิดของสมองซึ่งมีความสามารถในการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม โดยสามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎี หรือหลักการได้อย่างรอบคอบและมีความถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่ นอกจากลักษณะการคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้แล้ว ยังสามารถมองความคิดสร้างสรรค์ในหลาย ซึ่งอาจจะมองในแง่ที่เป็นกระบวนการคิดมากกว่าเนื้อหาการคิด โดยที่สามารถใช้ลักษณะการคิดสร้างสรรค์ในมิติที่กว้างขึ้น เช่น การมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน การเรียน หรือกิจกรรมที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ด้วย อย่างเช่น การทดลองทางวิทยาศาสตร์ หรือการเล่นกีฬาที่ต้องสร้างสรรค์รูปแบบเกมให้หลากหลายไม่ซ้ำแบบเดิม เพื่อไม่ให้คู่ต่อสู้รู้ทัน เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะการคิดสร้างสรรค์ในเชิงวิชาการ แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะการคิดสร้างสรรค์ต่างๆ ที่กล่าวนั้นต่างก็อยู่บนพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ โดยที่บุคคลสามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดด้านความคิดสร้างสรรค์ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีไว้หลายประการ (ที่มา : <https://sites.google.com/site/krunoinetwork/khwam-khid-srangsrkh-kab-kar-reiyn-ru>) ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ ควรจะประกอบไปด้วย 3 ประการ คือ

1. สิ่งใหม่ (New, original) เป็นความคิดที่แหวกวงล้อมความคิดที่มีอยู่เดิม ที่ไม่เคยมีใครคิดได้มาก่อน ไม่ได้ลอกเลียนแบบใคร แม้กระทั่งความคิดเดิมๆ ของตนเอง

2. ใช้การได้ (Workable) เป็นความคิดที่เกิดจากการสร้างสรรค์ที่ลึกซึ้ง และสูงเกินกว่าการใช้เพียง "จินตนาการเพ้อฝัน" คือ สามารถนำมาพัฒนาให้เป็นจริง และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ ของการคิดได้เป็นอย่างดี

3. มีความเหมาะสม เป็นความคิดที่สะท้อนความมีเหตุมีผล ที่เหมาะสม และมีคุณค่า ภายใต้มาตรฐานที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

การที่คนเราจะมีความคิดสร้างสรรค์ ได้ตามลักษณะที่กล่าวมานั้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพการทำงาน และการพัฒนาของสมอง ซึ่งสมองของคนเรามี 2 ซีก มีการทำงานที่แตกต่างกัน สมองซีกซ้าย ทำหน้าที่ในส่วนของการตัดสินใจ การใช้เหตุผล สมองซีกขวา ทำหน้าที่ในส่วนของการสร้างสรรค์ แม้สมองจะทำงานต่างกัน

แต่ในความเป็นจริงแล้ว สมอทั้งสองซีก จะทำงานเชื่อมโยงไปพร้อมกัน ในแทบทุกกิจกรรมทางการคิด โดยการคิดสลับกันไปมา อย่างเช่น การอ่านหนังสือ สมอซีกซ้ายจะทำความเข้าใจ โครงสร้างประโยค และ ไวยากรณ์ ขณะเดียวกัน สมอซีกขวาก็จะทำความเข้าใจ เกี่ยวกับลีลาการดำเนินเรื่อง อารมณ์ที่ซ่อนอยู่ใน ข้อเขียน ดังนั้น เราจึงจำเป็นต้องพัฒนาสมอทั้งสองซีกไปพร้อมๆ กัน ไม่สามารถแยกพัฒนาในแต่ละด้านได้ การค้นพบหน้าที่แตกต่างกันของสมอทั้งสองส่วน ช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากได้มากขึ้น

ในการพัฒนาสมอของผู้เรียน ให้ใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ผ่านการจัดการเรียนการสอนนั้น ควร จัดอย่างสมดุล ให้มีการพัฒนาสมอทั้งสองซีกไปด้วยกัน ในเวลาเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสมดุลในการ คิด และคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เอนเอียงไปใน หลักการเหตุผล มากเสียจนติดอยู่ในกรอบ ของความคิด แบบเดิม และไม่ใช้การคิดด้วยการใช้จินตนาการเพื่อฝันมากเกินไป จนไม่มีความสัมพันธ์กัน ระหว่างความฝัน กับความสมเหตุสมผล ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถนำมาปฏิบัติให้เป็นจริงได้ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่า การคิดสร้างสรรค์ จึงพึ่งพาทั้งสมอซีกซ้าย และขวาควบคู่กันไป

ลักษณะความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะความคิดแบบอบเนกนัย (Divergent Thinking) คือ การคิด หลายๆแง่หลายๆทาง คิดให้มากที่สุดเท่าที่จะนึกได้ เป็นการมองปัญหาในแนวกว้างเหมือนกับแสงอาทิตย์ที่แผ่ รัศมีออกรอบด้านคนที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้นจะเป็นคนที่มี

1. ความคิดริเริ่ม(Originality) คือมีความคิดที่แปลกใหม่ต่างจากความคิดธรรมดาของคนทั่วไป
2. มีความคิดยืดหยุ่น(Flexibility) คือมีความสามารถในการคิดหาคำตอบได้หลายทิศทางหลาย แง่หลายมุม
3. มีความคิดคล่องแคล่ว(Fluency) คือสามารถคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว รวดเร็ว และได้คำตอบมากที่สุดในเวลาจำกัด
4. มีความคิดละเอียดลออ(Elaboration) คือการคิดได้ในรายละเอียดเพื่อขยายหรือตกแต่ง ความคิดหลักให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Creative process)

กระบวนการคิดสร้างสรรค์คือ วิธีคิดหรือกระบวนการทำงานของสมอที่มีขั้นตอนต่างๆ ในการคิด แก้ปัญหาจนสำเร็จ ซึ่งมีหลายแนวคิด เช่น Wallas ได้เสนอว่ากระบวนการของความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการ คิดสิ่งใหม่ๆโดยการลองผิดลองถูก ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นเตรียมการ คือการข้อมูลหรือระบุปัญหา
2. ขั้นความคิดกำลังฟักตัว คือการอยู่ในความสับสนวุ่นวายของข้อมูลที่ได้มา
3. ขั้นความคิดกระจ่างชัด คือขั้นที่ความคิดสับสนได้รับการเรียบเรียงและเชื่อมโยงเข้า ด้วยกัน ทำให้เห็นภาพรวมของความคิด
4. ขั้นทดสอบความคิดและพิสูจน์ให้เห็นจริง คือขั้นที่รับความคิดเห็นจากสามขั้นแรกข้างต้น มาพิสูจน์ว่าจริงหรือถูกต้องหรือไม่

Hutchinson มีความคิดคล้ายกันว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นกระบวนการเชื่อมโยงความรู้ที่มี อยู่เข้าด้วยกัน อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาใหม่ที่คิดใช้เวลาการคิดเพียงสั้นๆอย่างรวดเร็วหรือยาวนานก็อาจ เป็นไปได้ โดยมีลำดับการคิดดังนี้

1. ขั้นเตรียมเป็นการรวบรวมประสบการณ์ มีการลองผิดลองถูกและตั้งสมมุติฐานเพื่อแก้ปัญหา
2. ขั้นครุ่นคิดขัดข้องใจ เป็นระยะที่มีอารมณ์เครียด อันสืบเนื่องจากการครุ่นคิด แต่ยังคิดไม่ออก
3. ขั้นของการเกิดความคิด เป็นระยะที่เกิดความคิดในสมอง เป็นการมองเห็นวิธีแก้ปัญหาหรือพบคำตอบ
4. ขั้นพิสูจน์ เป็นระยะการตรวจสอบประเมินผลโดยใช้เกณฑ์ต่างๆ เพื่อดูคำตอบที่คิดออกมานั้นเป็นจริงหรือไม่

Roger von Oech เจ้าของบริษัทความคิดสร้างสรรค์ในอเมริกาได้กล่าวถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์ โดยแยกความคิดออกเป็น 2 ประเภท คือ ความคิดอ่อนและความคิดแข็ง (ที่มา : <https://sites.google.com/site/krunoinetwork/khwam-khid-srangsrkh-kab-kar-reiyn-ru>)

ความคิดอ่อน	ความคิดแข็ง
อุปมาอุปมัย	หลักการ
ความฝัน	เหตุผล
ความซับซ้อน	ความแม่นยำ
ความคลุมเครือ	ความสม่ำเสมอ
การเล่น	การทำงาน
การประมาณการ	ความพอดีพอดี
ความไฝ่ฝัน	ความเป็นจริง
ความขัดแย้ง	ตรงไปตรงมา
การสังหรณ์ใจ	การวิเคราะห์
โดยทั่วไป	อย่างเฉพาะเจาะจง
อย่างเด็ก	อย่างผู้ใหญ่

ตารางที่ 2.1 ความคิดอ่อนและความคิดแข็ง

ความคิดแข็งนั้นจะมีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างแน่นอน แต่ความคิดอ่อนนั้นอาจมีคำตอบที่ถูกหลายอย่าง ซึ่งฟอนโอชได้กล่าวถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าประกอบด้วย 2 ขั้นตอนคือ กระบวนการเพาะตัวและกระบวนการปฏิบัติการ โดยกระบวนการเพาะตัวเป็นการสร้างความคิดใหม่ ในขณะที่กระบวนการปฏิบัติการเป็นการใช้ความคิดที่คิดขึ้นมาไปปฏิบัติงานจริง ความคิดอย่างอ่อนเป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการเพาะตัว ซึ่งเป็นระยะที่กำลังมองหาความคิดใหม่ๆ เป็นการมองที่กว้างๆ เพื่อหาวิธีการต่างๆ มาใช้เพื่อการแก้ปัญหา ส่วนความคิดอย่างแข็งนั้นมักใช้ในช่วงการปฏิบัติงานจริงๆ เมื่อต้องการประเมินความคิดและขจัดสิ่งต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงในการแก้ปัญหาออกไป ตรวจสอบผลดีผลเสียและความเสี่ยง รวมทั้งการเตรียมที่จะเปลี่ยนความคิดให้เป็นการกระทำด้วย

ประโยชน์ของความคิดสร้างสรรค์

1. ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิตและหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาชีวิตและการทำงาน

2. ก่อให้เกิดความสนุก เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องค้นหาวิธีการคิดใหม่ๆ ขึ้นมาทดแทนความคิดเก่าๆ สำหรับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่มนุษย์ต้องคิดอะไรใหม่ๆ อยู่เสมอย่อมเป็นเรื่องสนุก เพราะทำให้ชีวิตไม่จำเจ

3. พัฒนาสมองของคนให้มีความฉลาดเฉียบคม การฝึกการคิดหรือพยายามคิดเรื่องที่แปลกๆ ใหม่ๆ เป็นประจำ จะทำให้เกิดความเฉียบแหลมในการคิดแก้ปัญหาต่างๆ เพิ่มขึ้น

4. สร้างความเชื่อมั่น ความมั่นใจและความพอใจในตัวเองขึ้นมา เมื่อได้ทำตามที่เราพัฒนาขีดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์จนสามารถเผชิญหน้าและแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างราบรื่น ก็จะกลายเป็นผู้นำทางด้านความคิดและเกิดความภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ ความคิดสร้างสรรค์ยังช่วยยกระดับความสามารถ ความอดทนและความคิดริเริ่มของผู้นำให้เพิ่มมากขึ้นและยังเป็นการพัฒนาความสนใจในงาน พัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และพัฒนาชีวิตให้ทันสมัยมากขึ้น

อุปสรรคของความคิดสร้างสรรค์

อุปสรรคของความคิดสร้างสรรค์นั้นสามารถแยกได้เป็น 2 ประเภทคือ อุปสรรคภายนอกและอุปสรรคภายใน อุปสรรคภายนอกจะหมายถึง ข้อจำกัดอันเกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและกฎเกณฑ์ของสังคมหรือสภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนอุปสรรคภายในนั้นจะหมายถึง นิสัยใจคอ ท่าทีและทัศนคติของคนแต่ละคน อุปสรรคภายนอกจะเกิดขึ้นในลักษณะ เช่น ธรรมเนียมที่ไม่เปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถามตามความอยากรู้อยากเห็น ธรรมเนียมของการขบคิดตามอย่างกันซึ่งถ้าคิดแปลกจากคนอื่นจะไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ธรรมเนียมที่เน้นบทบาทความแตกต่างระหว่างเพศอย่างชัดเจนในเรื่องหน้าที่ของหญิงและชาย วัฒนธรรมสังคมให้ค่านิยมกับความสำเร็จและไม่ยอมรับความล้มเหลวทำให้คนไม่กล้าทดลองทำสิ่งใหม่ๆ การเน้นระเบียบ และกฎเกณฑ์มากเกินไปถ้าเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยก็ถือเป็นความผิดซึ่งขาดความยืดหยุ่นทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดสร้างสรรค์ออกมา อุปสรรคภายในที่เกิดขึ้นจากตัวเราเองก็ได้แก่ ความกลัวที่จะถูกตำหนิตติเตียนและหว่านแปลก ความเคยชินการคิดแบบเดิมที่เคยทำอยู่เป็นประจำ การมีอคติหรือมีทัศนคติที่คับแคบว่าคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว ความเฉื่อยชาและอีดีอาดในการเริ่มคิดเริ่มทำทำให้ขาดแรงกระตุ้นที่จะทำสิ่งใหม่ๆ สรุป ว่าถ้าเราต้องการจะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเราให้เกิดมากขึ้นก็ต้องพยายามกำจัดอุปสรรคทั้งภายนอกและภายในทิ้งไปให้ได้มากที่สุด

การพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ในสมัยก่อนเราเชื่อกันว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นพรสวรรค์ที่ติดตัวคนบางคนมาตั้งแต่เกิด แต่พอมาถึงปัจจุบันที่เป็นยุคแห่งวิทยาการทำให้ความเชื่อดั้งเดิมที่มีเคยมีมาปรับเปลี่ยนไป เพราะนักจิตวิทยาส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นความสามารถที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคนตั้งแต่เกิด เพียงแต่มีการแสดงออกหรือมีพัฒนาการมากน้อยต่างกันไป และยังสามารถพัฒนาเพิ่มให้มีมากขึ้นด้วยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์นั้นอาจทำได้ทั้งทางตรงโดยการสอนและฝึกอบรม และทางอ้อมก็สามารถทำได้ด้วยการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ อย่าง เช่น (ที่มา : <https://sites.google.com/site/krunoinetwork/khwam-khid-srangsrkh-kab-kar-reiyn-ru>)

1. การส่งเสริมให้ใช้จินตนาการตนเอง
2. ส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ยอมรับความสามารถและคุณค่าของคนอย่างไม่มีเงื่อนไข
4. แสดงให้เห็นว่าความคิดของทุกคนมีคุณค่า และนำไปใช้ประโยชน์ได้
5. ให้ความเข้าใจ เห็นใจและความรู้สึกของคนอื่น
6. อย่าพยายามกำหนดให้ทุกคนคิดเหมือนกัน ทำเหมือนกัน
7. ควรสนับสนุนผู้คิดค้นผลงานแปลกใหม่ได้มีโอกาสนำเสนอ
8. เอาใจใส่ความคิดแปลกๆ ของคนด้วยใจเป็นกลาง
9. ระลึกเสมอว่าการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ต้องค่อยเป็นค่อยไปและใช้เวลา

เทคนิคการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั้นมีเทคนิคที่ใช้กันอยู่หลายวิธีการด้วยกันอันได้แก่

1. การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นเทคนิคเพื่อรวบรวมทางเลือกและการแก้ปัญหาโดยให้โอกาสในการคิดอย่างอิสระที่สุดและไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ใดๆระหว่างการคิด เพราะการวิพากษ์วิจารณ์จะเป็นการขัดขวางความคิดสร้างสรรค์
2. การปลูกฝังความกล้าที่จะทำสิ่งสร้างสรรค์ เป็นเทคนิคที่ใช้การตั้งคำถามง่ายๆ เพื่อให้คิดโดยจัดให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น เมื่อฝึกฝนมากเข้าก็จะช่วยในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้น
3. การสร้างความคิดใหม่ เป็นอีกเทคนิคหนึ่งโดยใช้การแจกแจงวิธีการในการแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งมาให้ได้ 10 วิธีการ จากนั้นก็แบ่ง 10 วิธีการที่ได้ออกเป็นวิธีการย่อยๆ ลงไปอีกเพื่อให้ได้ทางเลือกหรือคำตอบที่ดีที่สุด
4. การตรวจสอบความคิด เป็นเทคนิคที่ใช้การค้นหาความคิดหรือแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยการตรวจสอบความคิดของผู้ที่เคยทำไว้แล้ว

การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

กิลฟอร์ด ได้กล่าวถึง (ที่มา : <https://sites.google.com/site/krunoinetwork/khwam-khid-srangsrkh-kab-kar-reiyn-ru>) บุคลิกภาพของคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ว่า จะต้องมีความฉับไวที่รู้ปัญหาและมองเห็นปัญหา มีความว่องไวและสามารถจะเปลี่ยนความคิดใหม่ๆ ได้ง่ายซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแก้ปัญหาเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งของชีวิตที่ต้องทำให้สำเร็จลุล่วงจึงจะทำให้ชีวิตสามารถดำเนินไปได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยปกติคนเราทั่วไปมักเลือกวิธีการที่จะเลี่ยงปัญหามากกว่าการเผชิญปัญหา ซึ่งถ้าคนเรารู้จักที่จะเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ก็จะมีชีวิตที่สนุกสนานร่าเริงและมีความสุขมากยิ่งขึ้น การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นั้นประกอบไปด้วยกระบวนการคิด 4 ขั้นตอน คือ

1. การค้นหาความหมายของปัญหา ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมาก เพราะถ้าเรารู้ว่าอะไร คือ ปัญหาที่แท้จริง ก็สามารถหาหนทางในการแก้ได้ตรงมากขึ้น อีกทั้งทำให้เกิดความมั่นใจมองเห็นปัญหาได้ทะลุปรุโปร่ง อันจะทำให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและเป็นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วย

2. การเปิดใจกว้างเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ไขปัญหา นักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จะทำการคัดเลือกความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ ไว้เป็นจำนวนมากก่อนที่จะพิสูจน์แยกแยะให้ได้ความคิดเห็นที่ดีที่สุด ดังนั้น คนเราจึงต้องแสวงหาและเปิดประตูสู่ความคิดไม่ว่าจะเป็นจากการอ่าน การสังเกตและการทำงานร่วมกัน

3. การพิสูจน์แยกแยะให้ได้ความคิดเห็นที่ดีที่สุด การคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นั้นมักต้องใช้วิธีแก้ปัญหาหรือคำตอบที่ดีกว่าหรือมากกว่าวิธีการแก้ปัญหาหรือคำตอบที่ได้มาครั้งแรกเพียงอย่างเดียว เพราะความคิดเห็นและข้อมูลที่สำคัญๆ นั้นมีอยู่อย่างมากมาย จึงจำเป็นที่จะต้องพยายามให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นที่ดีที่สุดโดยการแยกแยะและคัดเลือกรายการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด

4. การเปลี่ยนความคิดเห็นให้เป็นการกระทำ จุดมุ่งหมายสำคัญของการแก้ปัญหาก็คือ การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นไปสู่การปฏิบัติจริงคนส่วนใหญ่มีความคิดสร้างสรรค์แต่ไม่เคยนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการคิดสร้างสรรค์นั้นไม่ได้จบลงแค่คิดในใจ การเปลี่ยนความคิดไปสู่การปฏิบัตินั้นต้องเอาชนะอุปสรรคหลายอย่าง เช่น ความไม่มั่นใจในตัวเอง ความขลาดกลัว และต้องมีความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวในความเพียรไม่ว่าจะใช้เวลานานสักเท่าใด ก็จะไม่แปรเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์ที่ได้เพาะตัวเป็นรูปร่างและติดตามจนกระทั่งเกิดความสมบูรณ์ในทางปฏิบัติ

2.2.5 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

(วิจิตร อวาทกุล, 2542) กล่าวถึง ความหมายและความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์คำว่า "มนุษยสัมพันธ์" ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Human Relations เป็นคำประสมที่เกิดจากคำ 2 คำรวมกัน คือ มนุษย์ (Human) และ สัมพันธ์ (Relations) มนุษย์ (Human) หมายถึง ลักษณะของความเป็นมนุษย์ คือ ผู้มีจิตใจสูง สัมพันธ์ (Relations) หมายถึง ความผูกพัน เกี่ยวข้อง การติดต่อกัน ความเกี่ยวพันกัน เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันเป็น "มนุษยสัมพันธ์" จึงมีความหมายถึง การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างคนที่อยู่ร่วมกันและมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความหมายกลางๆ แต่ในเชิงวิชาการของศาสตร์สาขาต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์ได้มีการให้ความหมายของคำว่ายามมนุษยสัมพันธ์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ด้านจิตวิทยา คำว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกต่อกันในสังคม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง

ด้านสังคมวิทยา มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การที่คนซึ่งอยู่ร่วมกันมีการโต้ตอบและมีการตอบสนองต่อกันและกัน ซึ่งอาจเป็นทั้งความสัมพันธ์ในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้เช่น ความร่วมมือ การแข่งขัน การต่อต้าน การต่อสู้ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม มนุษยสัมพันธ์ มักจะใช้ในความหมายที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ และมักใช้ในความหมายถึงการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์นั้นไม่สามารถระบุได้ว่าเริ่มเมื่อใด แต่มนุษย์เริ่มอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคมก็ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กันเพื่อความมั่นคงปลอดภัย และเพื่อความอยู่รอด ฯลฯ ดังได้กล่าวมาแล้ว ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการและเป็นไปโดยอัตโนมัติ เมื่อสังคมเริ่มเปลี่ยนแปลง ประชาชนพลเมืองเพิ่มขึ้น มีการแข่งขันด้านธุรกิจมากขึ้น มนุษยสัมพันธ์เริ่มมีความสำคัญยิ่งขึ้นโดยเฉพาะในองค์กรต่าง ๆ เช่น องค์กรอุตสาหกรรม องค์กรธุรกิจ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะการบริหารงานของนายจ้างนั้นต้องเกี่ยวข้องกับกับคนที่เป็นลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์เริ่มเด่นชัดกลางศตวรรษที่ 19 คือ เริ่มเปลี่ยนแนวความคิดการบริหารมาให้ความสำคัญแก่ตัวบุคคล ทั้งนี้ก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมไม่เห็นความสำคัญของลูกจ้าง ไม่สนใจความต้องการ และอารมณ์ความรู้สึกของคน และไม่รู้ว่าความต้องการของคนมีอิทธิพลต่อผลผลิตอย่างสูง ผู้บริหารคิดแต่เพียงว่าแรงงาน

เปรียบเสมือนสินค้าสำหรับซื้อขาย คนก็กลายเป็นเครื่องจักรที่ต้องการทำงานตลอดเวลาโดยเขาไม่รู้ว่า คนต้องการพักผ่อน ต้องการความเห็นอกเห็นใจ และอื่น ๆ คนงานในสมัยนั้นต้องทำงานวันละหลายชั่วโมงได้รับค่าจ้างในอัตราต่ำ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี คนงานมีสุขภาพทรุดโทรมยากจน เจ็บป่วยเสมอ ทั้งนี้เพราะนายจ้างขาดความเห็นอกเห็นใจ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ สภาพการทำงานเลวร้ายลง ผลผลิตเสื่อมคุณภาพ โรงงานก็ประสบภาวะการณ์ขาดทุน ต่อมาจึงมีการปฏิวัติอุตสาหกรรม หลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมใหม่ๆ แม้จะมีการจัดระบบงานที่ดีขึ้นแต่สถานการณ์ต่าง ๆ ยังไม่ดีขึ้นเพราะคนงานยังขาดอิสรภาพในการทำงาน ไม่มีเวลาว่างสำหรับพักผ่อน และยังไม่มีความพอใจในการทำงาน ต่อมาประมาณปี ค.ศ. 1800 โรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) นักอุตสาหกรรมชาวเวลส์ เป็นบุคคลแรกที่คำนึงถึงความต้องการพื้นฐานของคนงาน เช่น เขาคิดว่าเด็กยังมีพัฒนาการไม่เหมือนคนผู้ใหญ่ โอเวน จึงไม่ยอมรับเด็กเข้าทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขาเชื่อว่าความสะอาด และความเหมาะสมของงานมีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นอย่างยิ่ง เขาจึงได้จัดสถานที่ทำงานให้สะอาด และจัดสภาพการทำงานให้เหมาะสมขึ้นซึ่งนับว่าเป็นการเริ่มต้นการสร้างสัมพันธ์ภาพกับคนงาน

ต่อมาปี ค.ศ. 1835 แอนดรู ยูรี (Andrew Urie) เป็นอีกผู้หนึ่งที่สำคัญแก่คนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในอุตสาหกรรมการผลิต เช่น การจัดให้มีการหยุดพักดื่มน้ำชา ให้การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย การปรับปรุงห้องทำงานให้มีพัดลมระบายอากาศจ่ายค่าจ้างเมื่อคนงานเจ็บป่วย เป็นต้น ต้นปี ค.ศ. 1900 เทย์เลอร์ (Taylor) วิศวกรชาวอเมริกาซึ่งเป็นผู้จัดการโรงงานถลุงเหล็กได้พัฒนาทฤษฎีและการจัดการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ขึ้น เขาจึงได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ โดยที่เขาได้ริเริ่มวางพื้นฐานมนุษย์สัมพันธ์ด้านธุรกิจขึ้น เมื่อได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมงานเขาได้พยายามวางมาตรฐานเวลาที่ใช้ในการทำงานแต่ละอย่างที่ต้องใช้เครื่องจักรกลทุกด้าน และพิจารณาศึกษาการทำงานของคนงานในแต่ละวันว่าทำงานวันละกี่ชั่วโมงจึงจะเหมาะสมที่สุด ระยะเวลาพักงานแต่ละวันควรมีกี่ระยะ และระยะหนึ่งๆ นานเท่าใด เขาได้ทำการทดลองวิธีการทำงานที่ถูกต้องกับคนกลุ่มหนึ่งและพบว่าการทำงานที่ถูกวิธีจะทำให้ผลผลิตสูงขึ้น เขาเป็นบุคคลแรกที่เรียกร้องให้ผู้บริหารสนใจสภาพการทำงานของคนงานเพราะคนงานเป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลิตจึงนับได้ว่าทำให้เกิดการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างอีกระดับหนึ่งต่อมาได้มีการจัดประชุมสัมมนาด้านมนุษย์สัมพันธ์ในวงการอุตสาหกรรมขึ้นที่กรุงนิวยอร์ก และได้จัดเรื่อยมาจึงปัจจุบันซึ่งเป็นการจัดสัมมนาที่เริ่มใช้คำว่า “มนุษย์สัมพันธ์”

ความหมายของมนุษย์สัมพันธ์

มีนักจิตวิทยาให้ความหมายไว้หลายท่านพอสรุป ได้ดังนี้

อริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีก อธิบายว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม มนุษย์ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นเหล่ามนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นพวก มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันทำให้พวกเขารู้สึกปลอดภัยซึ่งเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ ดังนั้น เราอาจกล่าวได้ว่าการที่ มนุษย์มีสัมพันธ์กันมนุษย์จึงเป็นสัตว์สังคมดังที่นักปราชญ์ได้กล่าวไว้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 402) ได้ให้ความหมายว่า มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 628) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน มนุษย์สัมพันธ์ (Human Relationships) เป็นการอยู่ร่วมกันของมนุษย์เป็นหมู่เป็นคณะหรือกลุ่มโดยมีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคลระหว่างกลุ่มเพื่อให้ทราบความต้องการของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มรวมไปถึงวิธีการจูงใจและประสานความต้องการของบุคคลและกลุ่มให้ผสมผสานกลมกลืนกันตามระบบที่สังคมต้องการ

อานวย แสงสว่าง (2544: 99) ได้ให้ความหมายว่า มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง การแสวงหาเพื่อทำความเข้าใจโดยการใช้ลักษณะรูปแบบการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลเป็นผลก่อให้เกิดความเชื่อมโยงเพื่อให้ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การของแต่ละบุคคลที่ได้กำหนดไว้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปความหมายของคำว่า “มนุษย์สัมพันธ์” ได้ว่า เป็นกลวิธีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ให้มาทำกิจกรรมร่วมกันแบบเต็มใจ และบุคคลที่มีมนุษย์สัมพันธ์ก็จะเป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย มีจิตสาธารณะที่เป็นที่รักใคร่ของผู้อื่นใครเห็นใครก็อยากอยู่ใกล้ มนุษย์สัมพันธ์จึงเกี่ยวข้องกับความต้องการของบุคคล แรงจูงใจหรือสาเหตุภายในของบุคคลที่จะเข้ามาทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งการสามารถเอาชนะจิตใจผู้อื่นให้คล้อยตามจนสามารถทำงานนั้นๆ ได้สำเร็จ

ความสำคัญของมนุษย์สัมพันธ์

มนุษย์สัมพันธ์จัดเป็นทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Art) เนื่องจากมีหลักการและทฤษฎีที่เป็นข้อความรู้ และการนำหลักการหรือทฤษฎีไปปฏิบัติให้ประสบ ความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยเทคนิควิธีการซึ่งถือเป็นศิลปะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล นักศึกษาจะสังเกตเห็นได้อย่างหนึ่งว่าคนแต่ละคน มีความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่นไม่เท่ากัน บางคนเป็นที่พอใจของคนหมู่มาก มีเพื่อนมากหน้าหลายตา และมีคนที่อยากพูดคุยติดต่อกับหรือทำงานร่วมกับเขามากมาย ในขณะที่บางคนไม่ค่อยมีใครอยากจะเข้าใกล้หรือทำงานร่วมด้วย นั่นเป็นเพราะเขาขาดศิลปะในการติดต่อกับบุคคลอื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะไม่รู้หลักการว่าควรทำอย่างไร หรือเป็นเพราะนำหลักการไปใช้ไม่ ถูกวิธี ดังนั้น การที่คนเราจะมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและหมั่นฝึกฝนเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ จนสามารถนำหลักการที่เป็นข้อความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ได้ อย่างเป็นธรรมชาติ นับตั้งแต่เกิดมาเราต้องอยู่ร่วมและติดต่อกับบุคคลอื่นๆ ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่นในสังคมและชุมชน เนื่องจากมนุษย์เป็น สัตว์สังคม ซึ่งหมายถึงเราไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพังตนเอง แต่จำเป็นต้องติดต่อ พึ่งพาอาศัยบุคคลที่อยู่รอบข้างเพื่อความอยู่รอดของชีวิตหรือเพื่อความ สุขใจของเราเอง

ดังนั้น การมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลโดยทั่วไป จึงทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปด้วยความราบรื่น และก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม มนุษย์สัมพันธ์จึงมีความสำคัญทั้งต่อตัวบุคคลและต่อสังคมโดยรวม ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการดำเนินชีวิต การมีมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลอื่น ทำให้เราไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ว่าเหว้า แต่ทำให้เรารู้สึกอบอุ่น มั่นคง ปลอดภัย ทำให้เราได้รับความรักและ การยอมรับในสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานในการ ดำรงชีวิตของมนุษย์

2. ด้านการบริหารจัดการ ในสถานประกอบการหรือในองค์การทุกแห่ง ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือ คน ซึ่งเป็นผู้ที่ทำให้กิจการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ ผู้ที่เข้ามาติดต่อกี่ยวข้องก็คือคนอื่นเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มาติดต่อจึงจำเป็นต้องใช้หลักมนุษย์สัมพันธ์ในการบริหารและ ประสานงานกัน เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละฝ่าย

3. ด้านเศรษฐกิจ ในกิจการอุตสาหกรรมใดๆ ก็ตาม คนเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญและหลักมนุษยสัมพันธ์จำเป็นในการสร้างแรงจูงใจให้พนักงาน เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ ก็จำเป็นต้องใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อประสานงานเช่นกัน

4. ด้านการเมือง มนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญทั้งในการเมืองระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับชาติ เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับนักการเมืองหรือข้าราชการ ระหว่างนักการทูตกับประเทศต่างๆ เป็นต้น

มนุษยสัมพันธ์จึงจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน มนุษยสัมพันธ์จำเป็นในเวทีการประชุมของสมาชิกองค์การสหประชาชาติ มนุษยสัมพันธ์ เป็นสิ่งสำคัญในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม มนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญต่อบุคคลมาก อาจเรียกได้ว่ามนุษยสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อบุคคลมาก เพราะ เราไม่สามารถอยู่คนเดียวในโลกเราต้องการให้คนอื่นยอมรับเรา เริ่มตั้งแต่เกิดมาเราก็จะต้องเรียนรู้ที่จะอยู่กับบุคคลในครอบครัวเราต้องสัมพันธ์กับคนในครอบครัว พ่อเฒ่าหน้อยเราก็กต้องมีกลุ่ม มีเพื่อนทั้งเป็นเพื่อนเรียน เพื่อนร่วมสถาบันฯ เพื่อนต่างสถาบัน เพื่อนร่วมอาชีพ การเข้าสู่ระบบสังคมเราต้องสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น ทำอย่างไรให้เข้ากับคนอื่นได้ ทำอย่างไรให้คนอื่นเข้าใจเรา ทำอย่างไรให้มีผู้อื่นเข้ามาช่วยงาน และเราก็เต็มใจที่จะช่วยงานคนอื่นเช่นกัน หลายคนมีกลุ่ม มีเพื่อนมากหลายคนไม่มีกลุ่มไม่มีพวกไม่มีใคร คนเหล่านั้นทำงานมีความสุขหรือไม่ ทำอย่างไรให้คนทำงานสามารถช่วยเหลือในงานของกันและกัน รู้หน้าที่ในการทำงาน เพราะงานนั้นเป็นงานของเรา เราต้องรับผิดชอบในงาน เมื่อมีงานใดๆ ก็ร่วมมือกันทำงานไม่หนีงานแต่เข้ามาร่วมแรงร่วมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันงานนั้นๆ บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นมนุษยสัมพันธ์จึงสำคัญมากเพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องการกลุ่มต้องการสมาคมและทำกิจกรรมร่วมกัน มนุษยสัมพันธ์ ช่วยทำให้มนุษย์มาอยู่ร่วมกันเป็นสังคมไม่ว่าสังคมขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ แต่ละคนที่มาอยู่ร่วมกันนั้นต่างก็มีความแตกต่างกัน (Individual) ความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ ความสามารถประสบการณ์ เจตคติ รสนิยม ความคิดเห็น ไขว่คว้าปัญหา เป็นต้น แต่ถ้าทุกคนสามารถร่วมมือกัน ระดมความแตกต่างเหล่านี้แล้วนำมาสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งที่ดีใหม่ ๆ ขึ้นในสังคมก็จะก่อให้เกิดเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะการคิดของคนหลายคนย่อมจะรอบคอบกว่า และมีโอกาสผิดพลาดมีน้อยกว่าการคิดคนเดียว ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าทำอย่างไร บุคคลหลายๆ คนจึงจะสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ ช่วยกันคิดช่วยกันทำอย่างเต็มความรู้ความสามารถของตนเอง และจะต้องก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน มีความรักใคร่ สนิทสมานสามัคคีต่อกัน มีความเคารพยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน จริงใจต่อกัน มีเจตคติที่ดีต่อกัน มีเป้าหมายร่วมกัน ที่กล่าวมาทั้งหมดคือการสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนนั้นนั่นเอง มนุษยสัมพันธ์จึงสำคัญมากตั้งแต่ หน่วยสังคมตั้งแต่เล็กที่สุดคือ ครอบครัวไปจนถึงหน่วยสังคมที่ใหญ่ที่สุด คือ สมาคมโลก ได้แก่ องค์การสหประชาชาติ ลงมาจนเป็นประเทศ ถ้าหากสามารถทำให้คนที่มาอยู่ร่วมกันนั้น มีความเข้าใจซึ่งกันและกันมีความไว้วางใจกัน มีความปรารถนาจะร่วมมือร่วมใจกัน แบ่งหน้าที่กันทำ กำหนดบทบาท หน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์ หน่วยงานหรือสังคมนั้นก็จะเปี่ยมไปด้วยความสุข ความเจริญก้าวหน้า พัฒนาไปสู่ความเป็นสากลได้ ฉะนั้น ผู้นำของกลุ่มต้องมีบทบาทอย่างมากในการที่จะทำให้เกิดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ โดยอาศัยความรู้ทางมนุษยสัมพันธ์ นำมาสร้างขวัญ กำลังใจ ให้กับผู้ร่วมงาน ให้โอกาสผู้ร่วมงานร่วมแสดงความคิดเห็นและรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ร่วมทำกิจกรรม ให้เกียรติกัน มีความยุติธรรม ให้ความสำคัญแก่ผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง มีสวัสดิการดี จะเป็นผลให้เกิดความศรัทธาและความพึงพอใจเกิดขึ้น และในที่สุดคนทำงานทุกคนก็จะทุ่มเทกำลังและพลังกาย พลังความคิด ร่วมแรงร่วมใจอย่างเต็มที่ และผู้นำที่สามารถปฏิบัติจนจนก่อให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าวได้ก็จะได้ชื่อว่า เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

มนุษย์ทุกคนสามารถฝึกการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีได้ ถ้ามีความปรารถนา มีความตั้งใจจริง พร้อมทั้งจะฝึกฝน ศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์ และนำไปปฏิบัติจริง ๆ เพื่อให้เกิดทักษะในการสร้างความสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะ “มนุษยสัมพันธ์” เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มนุษย์สัมพันธ์จึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการเข้าหากัน การเอาชนะใจคนและการครองใจคนทุกระดับ เช่น ผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานกับเพื่อนร่วมงานและ รวมทั้งคนในครอบครัวด้วย การพูดจาดี ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเป็นมิตรกับทุกคนเป็นหลักการแรกที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ในขั้นต่อไปและจำไว้เสมอว่าเราเป็นมนุษย์ต้องปฏิบัติกับคนอื่นเช่นเดียวกับตัวเรา

สรุปได้ว่ามนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญ ดังนี้คือ

1. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้เกิดสร้างความสามัคคีธรรมให้เกิดขึ้นในกลุ่มสังคม ในหมู่คณะ
 2. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้การบริหารงานต่างๆ สามารถก่อให้เกิดการรวมพลัง เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ เกิดความรักใคร่สมัคสมานสามัคคีในการปฏิบัติงาน
 3. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้สังคมปกติสุขคนในสังคมนั้นๆ อยู่ดีมีสุข
 4. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้สร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างสรรค์สังคม
 5. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้งานต่างๆ ประสบความสำเร็จเพราะเราอยู่คนเดียวไม่ได้ เราทำงานหลายอย่างคนเดียวไม่ได้ ต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน งานจึงจะประสบความสำเร็จ
 6. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้คนแตกต่างจากสัตว์อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านจิตใจดังนั้นในการอยู่ร่วมกันจึงทำให้มนุษย์รู้ถึงความรักใคร่และไมตรีที่มีให้กัน รวมถึงความต้องการที่จะบรรลุจุดหมายด้วยความภูมิใจ
 7. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้บุคคลยอมรับนับถือกัน ตระหนักในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ “ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์” (Human dignity) ต้องทำให้คนที่ทำงานร่วมกันรู้และเข้าใจถึงการให้เกียรติกันเสมอ มนุษย์เฉกเช่นเดียวกันคือการยอมรับคุณค่าความเป็นมนุษย์นั่นเอง
 8. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้งานทุกอย่างบรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรต้องการ เพราะทุกคนเคารพในการแสดงความคิดเห็นและพฤติกรรมแสดงออกของแต่ละบุคคลอันจะนำไปสู่ความร่วมมือและการประสานงานที่ดีนั่นเอง
 9. มนุษย์สัมพันธ์ทำให้คนคล้อยตามได้ หากทำให้จิตใจเขาคล้อยตามได้บุคคลจะเกิดความชื่นชอบและจะพัฒนาความชื่นชอบจนเกิดความศรัทธาและเมื่อบุคคลเกิดความศรัทธาบุคคลก็ยินดีที่จะปฏิบัติตามซึ่งการทำให้คนอื่นคล้อยตามต้องอยู่บนเงื่อนไขของความชอบธรรมก็จะสามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ถาวรได้แต่หากบุคคลกระทำทุกอย่างเพียงเพื่อประโยชน์แห่งตนมนุษยสัมพันธ์นั้นๆ ก็เป็นแค่ชั่วคราว เมื่อความจริงกระจ่างอาจทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีขึ้น ในกรณีเรื่องการสร้างมนุษยสัมพันธ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกคนมีไมตรีต่อกันทุกคนจึงควรคิดและกระทำในสิ่งที่ดีให้แก่กันเราก็จะได้สิ่งดีๆ ตอบ
- มนุษยสัมพันธ์ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดี ยอมรับซึ่งกันและกันมีความสนิทสนมคุ้นเคยรักใคร่ มีความนับถือกันและความเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสามารถร่วมมือกันดำเนินงานของส่วนรวมให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทำให้การคบหาสมาคมเป็นไปด้วยความราบรื่น เพื่อให้เกิดความพึงพอใจยินดีให้ความร่วมมือในการทำงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จในกิจการที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน เพื่อให้มีความเข้าใจอันดีต่อมนุษย์ด้วยกัน และเพื่อให้เกิดความเชื่อถือนักใคร่ซึ่งกันและกัน

2.3 กิจกรรมในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาในสังคมไทย เพื่อเป็นกำลังคน กำลังงาน (Manpower) คือ การผลิตบัณฑิต เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ ตามมาตรฐานวิชาการ 1 วิชาชีพ เพื่อเป็นคนที่สมบูรณ์ (Manhood) คือการผลิตบัณฑิตให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์พร้อม มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีสมรรถภาพที่สูงและเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคม บัณฑิตหรือนักศึกษาที่ผลิตอย่างน้อยต้องมีคุณลักษณะ 4 ประการ คือ เก่ง มีความรู้ เชี่ยวชาญ ชำนาญการ ทั้งทางด้านวิชาการความรู้ทั่วไป และเชี่ยวชาญ ชำนาญการในแต่ละสาขาวิชาชีพ ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ และการเป็นคนดีมีคุณธรรม มีความสุข อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทางกาย ทางใจ เบิกบาน แจ่มใส ไม่เครียด แค่นิ่งขังสังคม สุขภาพดี มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง จะเห็นได้ว่าการจัดการการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องดำเนินการทั้งการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมด้านพัฒนาความรู้ด้านวิชาการ/วิชาชีพ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ที่มา: [www.si.mahidol.ac.th /th/education/news_detail.asp?n_id=248](http://www.si.mahidol.ac.th/th/education/news_detail.asp?n_id=248))

กิจกรรมนักศึกษาจึงเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักสนิทสนม ปรีกษาหารือ ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษา โดยมีอาจารย์ประจำชมรมนักศึกษาคอยแนะนำและให้คำปรึกษา เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมของนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเดินไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม นอกจากกิจกรรมทางด้านวิชาการแล้ว มหาวิทยาลัยยังส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารู้จักคิด และสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย ประสพการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมนักศึกษานั้นเป็นสิ่งที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตค่อนข้างมาก เนื่องจากสังคมทุกวันนี้ไม่ต้องการเพียงแต่คนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการ คนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีพชีวิตซึ่งถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2542) จึงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ได้รับประโยชน์ที่มีคุณค่ามากมายหลายประการได้แก่

1. โลกทัศน์ของตนเองกว้างมากขึ้น เมื่อเราได้มีโอกาสทำงานร่วมกับบุคคลอื่นจะทำให้เราได้รับความคิดแปลกใหม่อันเนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การได้ถกเถียงจากการประชุม อันจะส่งผลให้เราไม่เป็นคนที่ยึดมั่นถือมั่นในตนเองมากเกินไป ขณะเดียวกันทำให้เราได้แกัดคิดหลากหลายมุมมอง ซึ่งเป็นการพัฒนาสติปัญญาของเราไปในตัว

2. การค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้น เมื่อเราได้เข้าร่วมกิจกรรม จะทำให้เราได้มีโอกาสประเมินตนเองไปในตัวว่า จุดเด่น จุดด้อยของตัวเองเรานั้นมีอะไรบ้าง บางคนจะทราบได้เลยว่า จริง ๆ แล้วตัวเองมีความถนัดอะไร ชอบอะไร เช่น บางคนอาจจะพบว่าชอบทำงานด้านการวางแผน ด้านทักษะการพูด ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ฯลฯ แต่ขณะเดียวกันเราก็อาจจะพบว่า ตัวเราเองอาจเป็นคนแข็งกระด้างจนเกินไป เป็นคนคิดมาก เข้ากับใครๆ ได้ยาก ซึ่งหากเราไม่เข้าร่วมกิจกรรมอาจจะทำให้เรารู้จักตนเองเข้าเกินไป ทำให้โอกาสการพัฒนาจุดด้อยของเราลอยล่องไปตามไปด้วย

3. ความสามารถในการบริหารเวลา ในยุคปัจจุบัน เวลาถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าเป็นอย่างมาก คนที่บริหารเวลาได้เก่ง ย่อมได้รับสิ่งที่มีค่าต่อตนเองมากกว่าผู้อื่นทั้งทีในแต่ละวันเราทุกคนจะมีเวลา 24 ชั่วโมงเท่ากัน การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมจะทำให้เรารู้จักแบ่งเวลาในแต่ละกิจกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม

เช่น ต้องมีเวลาให้แก่ตนเองในกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมร่วมหลักสูตร เรื่องส่วนตัว กิจกรรมครอบครัว และกิจกรรมนักศึกษาที่ตนต้องรับผิดชอบ การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะชี้ให้เห็นว่า ถ้าต้องทำหลายสิ่งหลายอย่างในเวลาเดียวกัน เราจะมีศักยภาพในการดำเนินการเพียงใด

4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการเข้าร่วมกิจกรรมเราจะมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตัวของเราเองมากขึ้น แต่กระนั้นก็ตามในโลกของการทำงานเราจำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้น เราจำเป็นต้องปรับตนเองให้เข้ากันได้กับบุคคลที่หลากหลายประเภท เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่เรารับผิดชอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้นเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีธรรมชาติและลักษณะที่หลากหลาย จะสะท้อนให้เห็นว่าเราจะสามารถทำงานกับใคร ๆ ได้หรือไม่ ซึ่งการทำกิจกรรมจะเป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้เราได้รู้จักเรียนรู้และเข้าใจในความหมายของความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น คนที่มีความเข้าใจธรรมชาติมนุษย์มากเท่าใดย่อมประสบปัญหาน้อยในการทำงาน ซึ่งกิจกรรมนักศึกษาจะช่วยในประเด็นนี้ได้มาก

5. การมีพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมจะสอนให้เรารู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง รู้จักการเป็นผู้ฟังที่ดี รู้จักทักษะสังคม รู้จักที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ช่วยปรับแต่งบุคลิกภาพของเราให้ดูดีเสมอ

6. การรู้จักและเข้าใจคำว่า บทบาท และรู้จักการใช้บทบาทที่เหมาะสม ในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้น แต่ละคนจะต้องดำรงตำแหน่งในบทบาทใดบทบาทหนึ่ง ในแต่ละบทบาทจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันไป บางคนมีบทบาทเป็นผู้นำกลุ่ม บางคนมีบทบาทเป็นรองประธาน เหรียญกุล เลขานุการ เมื่อเราอยู่ในบทบาทใดก็จะต้องเรียนรู้และเข้าใจในบทบาทของตนเอง ณ เวลานั้น เช่น ในแต่ละวันเราอาจจะมียุทธศาสตร์ในฐานะนักศึกษา ในฐานะผู้นำนักศึกษา ในฐานะศิษย์ของครู ในฐานะลูกของพ่อแม่ ดังนั้นถ้าเราไม่เข้าใจคำว่า บทบาท เราก็อาจจะดำเนินสิ่งที่เรียกว่า ผิดบทบาท อันจะนำมาซึ่งความขัดแย้งในภายหลัง เพราะฉะนั้นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ในส่วนนี้เป็นอย่างมาก

สรุปได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้นทำให้ได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่ามากมาย แต่บางครั้งก็มิได้หมายความว่า จะได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ตนเองเสมอไป บางคนทำกิจกรรมจนเสียการเรียน เสียเพื่อน เสียคนที่รัก ฯลฯ เพราะไม่รู้จักแบ่งเวลา ไม่รู้จักหน้าที่หลักของความเป็นนักศึกษา คือ การเรียน บางคนก็แยกไม่ออกว่าการเรียนกับกิจกรรมอะไรสำคัญกว่ากัน บางคนก็เพลินกับการทำกิจกรรมจนทำให้การเรียนเสียหาย ดังนั้น เมื่อต้องเข้ามาทำกิจกรรมเราจึงต้องทำความเข้าใจกับตนเองว่า ในฐานะนักศึกษาแล้ว การเรียนต้องถือว่ามีค่ามากที่สุด และกิจกรรมนักศึกษาถือเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้นักศึกษามีคุณลักษณะของความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้

เมื่อศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาก็คือ เพื่อพัฒนาตัวนิสิตนักศึกษาเอง เป็นการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและรักษาไว้ซึ่งค่านิยม ในตัวนิสิตนักศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ กิจกรรมนักศึกษามีหน้าที่ในการสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาได้นำความรู้ทางวิชาการและบริการไปสร้างสรรค์ และพัฒนาสังคม ให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านถาวรวัตถุและด้านการดำเนินชีวิตของประชาชนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิตนักศึกษา ประชาชนและหน่วย งานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งต้องให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์ตรงในด้านสภาพความเป็นจริงของสังคม อันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีจิตสำนึกที่ดีงาม และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เสริมสร้าง ค่านิยมด้านความร่วมมือ สามัคคี ความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี รู้จักการวางแผนกำหนด

วิธีการและขั้นตอนของการทำงานเป็นหมู่คณะ ส่งเสริมพละนันทนาการและ พัฒนาบุคลิกภาพและที่สำคัญคือการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาที่ได้นำความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตในสังคมและไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท คือ 1. กิจกรรมด้านส่งเสริมการบริการและวิชาการ 2. กิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพกีฬานันทนาการ 3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ 4. กิจกรรมด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 5. กิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละประเภท กิจกรรมนั้นช่วยส่งเสริมและปลูกฝังทักษะในด้านต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาได้รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมด้านส่งเสริมการบริการและวิชาการ ก็คือ กิจกรรมส่งเสริมการบริการและวิชาการนั้น มุ่งเน้นการปลูกฝังทักษะทางด้านความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความชำนาญทางวิชาการ ซึ่งทักษะเหล่านี้ได้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางด้านวิชาการต่างๆ อาทิ เช่น การอบรมสัมมนา , การรวมกลุ่มฝึกฝนทักษะและเพิ่มพูนความรู้ต่างๆ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการบริการและวิชาการนั้นก็เพื่อ ปลูกฝังให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะทางวิชาการของตนเองให้เกิดประโยชน์ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการหาวิจัยที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

2. กิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพกีฬานันทนาการ ก็คือ กิจกรรมกีฬา หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการ เล่น เกม หรือการแข่งขันที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดความสง่าผ่าเผยและความแข็งแกร่งของร่างกาย รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดทักษะของบุคคลด้วย กีฬาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อมนุษยชาติ ทุกภาษา ทุกเพศ ทุกวัย การเล่นกีฬานอกจากจะทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังช่วยให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง สามารถจัดความตึงเครียด ปัจจุบันการเล่นกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย และการแข่งขันเป็นที่นิยมกันมากในประเทศไทย วัตถุประสงค์ของกิจกรรมกีฬา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เกิดทักษะความรู้ทางกีฬา ปลูกฝังการมีน้ำใจ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถอย การเล่นกีฬาช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อีกทั้งยังช่วยลดความตึงเครียด ที่สำคัญคือ การเล่นกีฬานั้นเป็นเรื่องของสุขภาพพละนันทนาการ การที่นักศึกษามีสุขภาพพละนันทนาการที่ดีแล้ว ก็ย่อมจะเจริญเติบโตและพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่พร้อมสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป

3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ก็คือ การบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง การทำให้ตนเองเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยวิธีการช่วยเหลือผู้อื่น หรือทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นการที่นักศึกษาได้ร่วมกันออกไปช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคมนั้น เป็นกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่นักศึกษาได้ร่วมกันทำในรูปแบบของค่ายอาสาพัฒนาหรือค่ายอาสา สมัครต่างๆ ซึ่งเป็นการสมัครใจออกค่าย เพื่อไปช่วยเหลือผู้อื่นและพัฒนาชนบท ซึ่งอาจจะมีกิจกรรมในลักษณะของโครงการซ่อมแซม ทำความสะอาดสาธารณะสมบัติหรือการสร้างสาธารณะสมบัติให้แก่ชุมชน เป็นต้น วัตถุประสงค์ของกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นั้นมีหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการปลูกฝังคุณธรรมและอุดมการณ์แก่นักศึกษาให้รู้จักช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส รู้จักการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการตัดสินใจ มีเหตุผลและคุณธรรม ส่งเสริมความสามัคคี และเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ของตนเองในการพัฒนาชุมชน และสิ่งสำคัญที่สุดก็คือ นักศึกษาจะได้ประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรม อันจะเกิดความรู้ความเข้าใจในสภาพที่แท้จริงของสังคมชนบทและเรียนรู้การแก้ปัญหาจากสภาพจริง

4. กิจกรรมด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ก็คือ คุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพ นั้น เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของนักพัฒนาจึงมีความจำเป็นต้องทำการส่งเสริมและปลูกฝังให้กับนักศึกษา โดย

อาศัยกิจกรรมนักศึกษาด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพ อาทิ เช่นโครงการศึกษาและปฏิบัติ เพื่อพัฒนาจิตคุณธรรมและจริยธรรม ค่ายพัฒนาบุคลิกภาพ โครงการจริยธรรมสัจจร เป็นต้น วัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ ก็เพื่อปลูกฝัง และส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีคุณธรรม มีจริยธรรม เพื่อให้นักศึกษาฝึกสติ สมาธิ ความอดทนอดกลั้น และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่เป็นปัญหาให้กับสังคม

5. กิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ก็คือ กิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาเป็นกิจกรรมอีกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประเทศ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดความมั่นคงของชาติ วัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่ช่วยให้ประเทศมีความเจริญรุ่งเรือง มีอารยธรรมและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ทุกประเทศในโลกมีความจำเป็นต้องทำนุบำรุงรักษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติให้มีความมั่นคงยั่งยืนตลอดไป ถ้าวัฒนธรรมของชาติใดเสื่อมลงก็อาจแสดงให้เห็นถึงความเสื่อมของชาตินั้นได้ กิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมสามารถแบ่งแยกออกได้อีกหลายรูปแบบ อาทิเช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและการช่วยเหลือสังคม เช่น จริยธรรมสัจจร เป็นต้น กิจกรรมที่ส่งเสริมส่งเสริมความกตัญญูกตเวที เช่น 5 ธันวาคมหาราช 12 สิงหาคมวันแม่ พิธีไหว้ครู เป็นต้น กิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น ลอยกระทง เป็นต้น กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม เช่น ทศนศึกษาหมู่บ้านชาวมอญ เป็นต้น และกิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอื่นๆ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นั้นก็เพื่อเสริมสร้างความ รู้และทักษะในด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้นักศึกษา ส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมในสังคม ให้แก่นักศึกษา และที่สำคัญ คือการส่งเสริมและปลูกฝังการทำนุบำรุง ตลอดจนการเผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรมของชาติ

จะเห็นว่าในแต่ละประเภทของกิจกรรมนักศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนแต่มีวัตถุประสงค์และแนวทางการปฏิบัติที่เน้นในการส่งเสริมทักษะด้านต่างๆ ให้แก่นักศึกษาซึ่งจะส่งผลให้เกิดลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อนักศึกษาในการที่จะเป็นนักพัฒนาที่ดีในอนาคต การจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาต้องตรงกับความต้องการของนักศึกษารวมทั้งคำนึงถึงทักษะความรู้ที่เหมาะสมสำหรับ นักศึกษาแต่ละชั้นปี เพื่อพัฒนาทักษะสังคม พัฒนาบุคลิกภาพ และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม สำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกิดความรัก ความผูกพัน ภาคภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมนักศึกษาซึ่งมีกิจกรรมเป็นหัวใจสำคัญ จึงนับว่าเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทอย่างยิ่งในการส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาสู่การพัฒนาประเทศ โดยมีบทบาทต่อการพัฒนานักศึกษา ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคล ที่จะกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

2.4 รายงานการสำรวจ “ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และตามอัตลักษณ์ของสถาบัน” ประจำปีการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลผู้วิจัยได้นำผลความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ ทำการเปรียบเทียบกันเพื่อสรุปผลว่า คุณลักษณะด้านใดที่มีลักษณะเด่นที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด ตามเอกสารของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา กองแผนงาน ที่จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) โดยครอบคลุม 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2.ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามอัตลักษณ์ของสถาบัน โดยครอบคลุม 3 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) ด้านภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเสียสละเพื่อส่วนรวม การเก็บรวบรวมข้อมูล กองแผนงานได้รับความร่วมมือจากผู้ใช้บัณฑิต/ ผู้ประกอบการ/ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน สรุปข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปประกอบการพัฒนาจัดการศึกษาของสถาบัน ตารางเปรียบเทียบมี 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

ตารางที่ 2.2 ตารางเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผลสำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 2.3 ตารางเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามอัตลักษณ์ของสถาบัน ลักษณะเด่นก็คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ สถาบันควรส่งเสริมกิจกรรมในการพัฒนาทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อที่จะส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. รุ่งนภา จันทราและอดิญาณ์ ศรีเกษตริน (บทคัดย่อ : 2560) ได้ศึกษาทักษะการเรียนรู้ ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี งานวิจัยเชิงบรรยายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามประเมินระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และ 7) ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้แบบสอบถามผ่านการหาคุณภาพของแบบสอบถามด้วยความตรงเชิงเนื้อหา ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีดัชนีความสอดคล้องรายข้อมากกว่า .60 ทุกข้อหาความเที่ยงด้วยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคทั้งฉบับ เท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับสูง ($M=3.99$, $SD=0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะด้านความเข้าใจ ความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ($M=4.14$, $SD=0.48$) รองลงมา คือ ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ($M=4.12$, $SD=0.47$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($M=3.82$, $SD=0.48$) จากผลการศึกษา เสนอให้อาจารย์ผู้สอนนำผลการศึกษาไปวางแผนจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ให้สามารถเรียนรู้ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. พชร สร้อยสกุล (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และเพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือ การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการ จำนวน 367 คน ครูอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 307 คน และนักศึกษาเอกชน จำนวน 361 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะแบบทดสอบสำหรับวัดทักษะความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะ ได้ทำมาสร้างคู่มือการฝึกนาร่องจำนวนหนึ่ง ตามขั้นตอนการฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และ t-test

1.) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มากที่สุด โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ

ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ไขปัญหา ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม และทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

2.) การพัฒนารูปแบบฝึกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษา การออกแบบคู่มือการฝึกทักษะการนำคู่มือการฝึกทักษะการนำคู่มือไปทดลองฝึกทักษะการประเมินผลการฝึกทักษะและการติดตามการฝึกทักษะ

3.) การหาประสิทธิภาพของคู่มือการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์แห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 85.18/84.60 ซึ่งสูง กว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 ผลการฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังเรียนด้วยคู่มือการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ปรากฏว่า ผลการทดสอบก่อนการฝึกและหลังการฝึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังฝึกสูงกว่าคะแนนก่อนฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

4.) ผลการติดตามผลเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังการฝึกทักษะ ปรากฏว่า นักศึกษาได้พัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

3. มัลลิกา วีระสัยและประดิษฐา นาครักษา (บทคัดย่อ : 2557) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทั้ง 9 คณะ จำนวน 386 คน สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test, One-Way ANOVA การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ เซฟเฟ (Seheffe') ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ และคณะที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. บุญยงค์ บุญฟัก(2549) ได้ศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ เพศและระดับการศึกษา ระหว่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง และระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการ

จัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือความต้องการด้านกีฬาและนันทนาการ ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม อยู่เป็นอันดับสุดท้าย นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงของวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและนันทนาการ และด้านบำเพ็ญประโยชน์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง มีความต้องการในการจัดกิจกรรมศึกษาด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับอื่นๆมีความต้องการในการจัดกิจกรรมศึกษาด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน

5. จตุรวัฒน์ ผนึกรัมย์ (2556) การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556 มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพกิจกรรมนักศึกษาที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2) เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมและความเพียงพอของกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 3) เพื่อศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2556 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ความต้องการการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ประโยชน์ในระดับปานกลาง กิจกรรมชมรมนักศึกษาตอบสนองความต้องการและความสนใจ และชมรมที่นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด คือชมรมอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และชมรมแบดมินตัน 2. กิจกรรมชมรมนักศึกษาไม่เพียงพอกับความต้องการในการทำกิจกรรมนักศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เวลาเรียนเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และการได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยจาก FACEBOOK นักศึกษาสามารถเข้าถึงได้มากที่สุด 3. การเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก 4. การบริการของงานกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 5. ปัญหาสำคัญที่ทำให้นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม 5.1 ความเหนื่อยล้าจากการเรียน 5.2 สถานที่ทำกิจกรรมไม่เอื้ออำนวย 5.3 กิจกรรมไม่น่าสนใจ 5.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมมาก

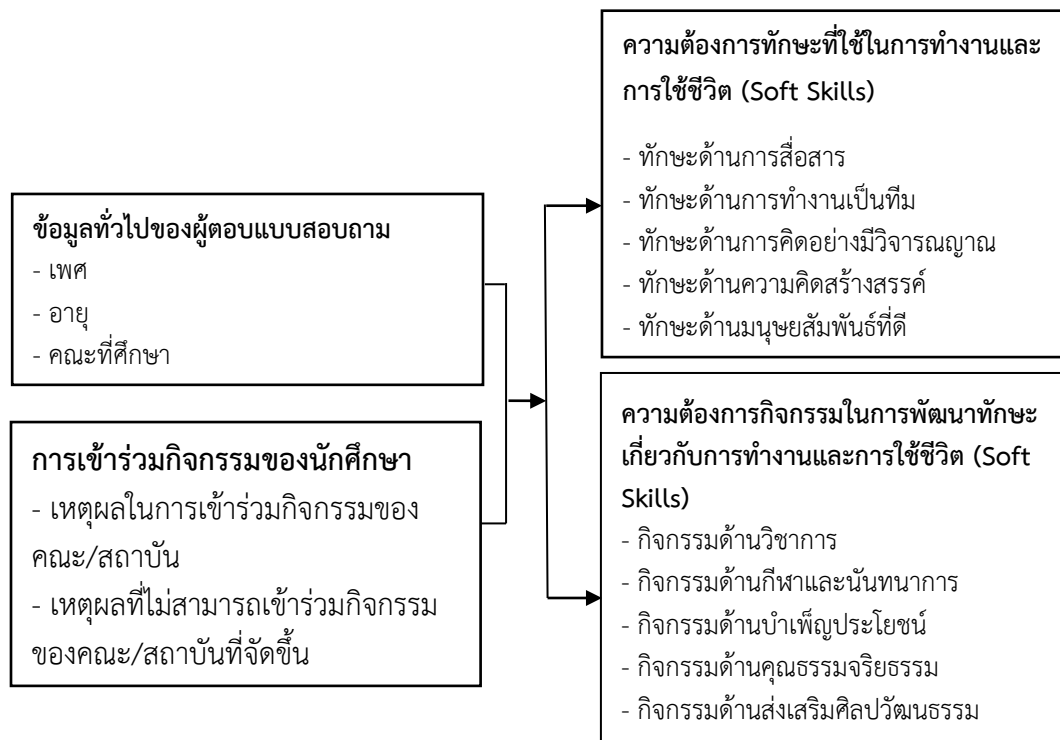
สรุป จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวกับทักษะที่ใช้ในการทำงานและใช้ชีวิต เพื่อให้เข้าใจแนวคิดทักษะในการพัฒนานักศึกษาในด้านต่างๆ เช่น ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อจะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดโครงการด้านต่างๆ ที่ฝึกพัฒนาทักษะความสามารถของนักศึกษาที่ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ไปประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตในสังคมและไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป สถาบันจะได้จัดกิจกรรม และแบ่งประเภทกิจกรรมออกเป็น 5 ประเภท กิจกรรมด้านส่งเสริมการบริการและวิชาการ กิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมปลูกฝังทักษะต่างๆ ให้กับนักศึกษา จะนำข้อมูลไปกำหนดโครงการที่ได้ พร้อมบรรจุลงในแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ เพื่อจะได้มีทิศทางในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาที่ชัดเจนและยังสอดคล้องกับวิสัยทัศน์สถาบัน ส่งผลให้นักศึกษาสถาบันมีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคมต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) 2.) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านทักษะที่ใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิต และความต้องการจัดกิจกรรมนักศึกษา 3.) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ของความต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ประกอบด้วย รายละเอียดของการวิจัย 4.) เพื่อเสนอแผนการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตและจะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรม ดังนี้

3.1 กรอบแนวคิด

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการศึกษา

1. นักศึกษามีเพศที่ต่างกัน มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน
2. นักศึกษามีเพศที่ต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน
3. นักศึกษามีอายุที่ต่างกัน มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน
4. นักศึกษามีอายุที่ต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน
5. นักศึกษามีคณะที่ต่างกัน มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน
6. นักศึกษามีคณะที่ต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน
7. ตามความต้องการของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบันมีปัจจัย เรื่องความต้องการ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) แตกต่างกัน

การวิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมเองโดยตรง ซึ่งได้จากการสำรวจ โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 217 คน

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ค้นหาและรวบรวมจากตำราเรียน บทความและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)

ประชากร ที่สนใจในการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ปีการศึกษา 2559 กทม.สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 495 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มีนาคม 2560)

กลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้โดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie, R.V., and Morgan (1970) ประชากรจำนวน 495 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน

ผู้วิจัยใช้ในการสุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร คือ การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยแจกแบบสอบถาม แก่นักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ กทม.สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่เข้าเรียน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะทั้งที่เป็น แบบสอบถามปลายเปิด (Open- end question) และแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended question) ประกอบด้วยข้อคำถาม 57 ข้อ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ คำถามข้อที่ 1 – 5 คือ เพศ อายุ คณะ เหตุผลของท่านในการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน เหตุผลของท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน

ตอนที่ 2 ทักษะการเรียนรู้ในการพัฒนาการทำงานหลักการใช้ชีวิต (Soft Skills)

- 1.ทักษะด้านการสื่อสาร ได้แก่ คำถามข้อที่ 1 – 6
- 2.ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ได้แก่ คำถามข้อที่ 7-13
- 3.ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ คำถามข้อที่ 14 -18
- 4.ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ คำถามข้อที่ 19 -24
- 5.ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ คำถามข้อที่ 25 – 30

ตอนที่ 3 ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills)

1. กิจกรรมด้านวิชาการ ได้แก่ คำถามข้อที่ 31 – 37
2. กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ ได้แก่ คำถามข้อที่ 31 – 37
3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ได้แก่ คำถามข้อที่ 41 – 43
4. กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ คำถามข้อที่ 44 – 46
5. กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ คำถามข้อที่ 47 – 49

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของความต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท

ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1. ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ
2. แนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ
3. กิจกรรมที่ท่านต้องการให้สถาบัน/คณะจัดขึ้นภายใน

การตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence: IOC) รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงข้อคำถาม ผลการทดสอบพบว่า ได้ค่า IOC เกิน 0.5 ซึ่งคำถามสามารถนำไปใช้ได้
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ปรึกษาโครงการ แล้วไปทดลองเก็บข้อมูล (Try-Out) จากกลุ่มนักศึกษาของสถาบัน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ซึ่งข้อคำถามในแบบสอบถามควรมีค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ในการทดสอบพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.953
3. ทำการปรับปรุงแบบสอบถามและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 4 ส่วนมีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะที่ใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) จากข้อมูลทั้ง 2 ส่วนดังกล่าวจะนำมาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows และจะนำมาอธิบายผลการวิเคราะห์ในรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ฐานนิยม (Mode) และค่าร้อยละ (Percentage) นอกจากนี้ในส่วนที่ 2 ที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะที่ใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) และส่วนที่ 3 ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ของความ ต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ในส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skill) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จะใช้เทคนิคการวัดความคิดเห็นแบบ Likert Scale โดยมีเกณฑ์กำหนดการใช้คะแนนดังนี้

ความต้องการมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5
ความต้องการมาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4
ความต้องการปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3
ความต้องการน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2
ความต้องการน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1

ผลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายโดยยึดหลักเกณฑ์

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วย อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วย อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วย อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

และในส่วนที่เป็นปัญหาและข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ จะอธิบายผลการวิเคราะห์ในรูปของสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

การแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลโดยอิงเกณฑ์ หาค่าเฉลี่ยเมื่อทำการวิเคราะห์แปลผลที่กำหนด 5 ระดับ ซึ่งมีช่วงกว้างเท่าๆกัน และสามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= (5-1)/5 \\ &= 0.8\end{aligned}$$

ดังนั้น การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมาตรวัดแบบช่วง (Interval scale) มีเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	ความต้องการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	ความต้องการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	ความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย Mean ($\bar{x}$)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

1. ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม ด้วย ค่า ที (t-test)
2. ความเป็นอิสระต่อกันระหว่างตัวแปรต้นมากกว่า 2 กลุ่ม ด้วย ค่า เอฟ (f-test)
3. ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)
4. ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

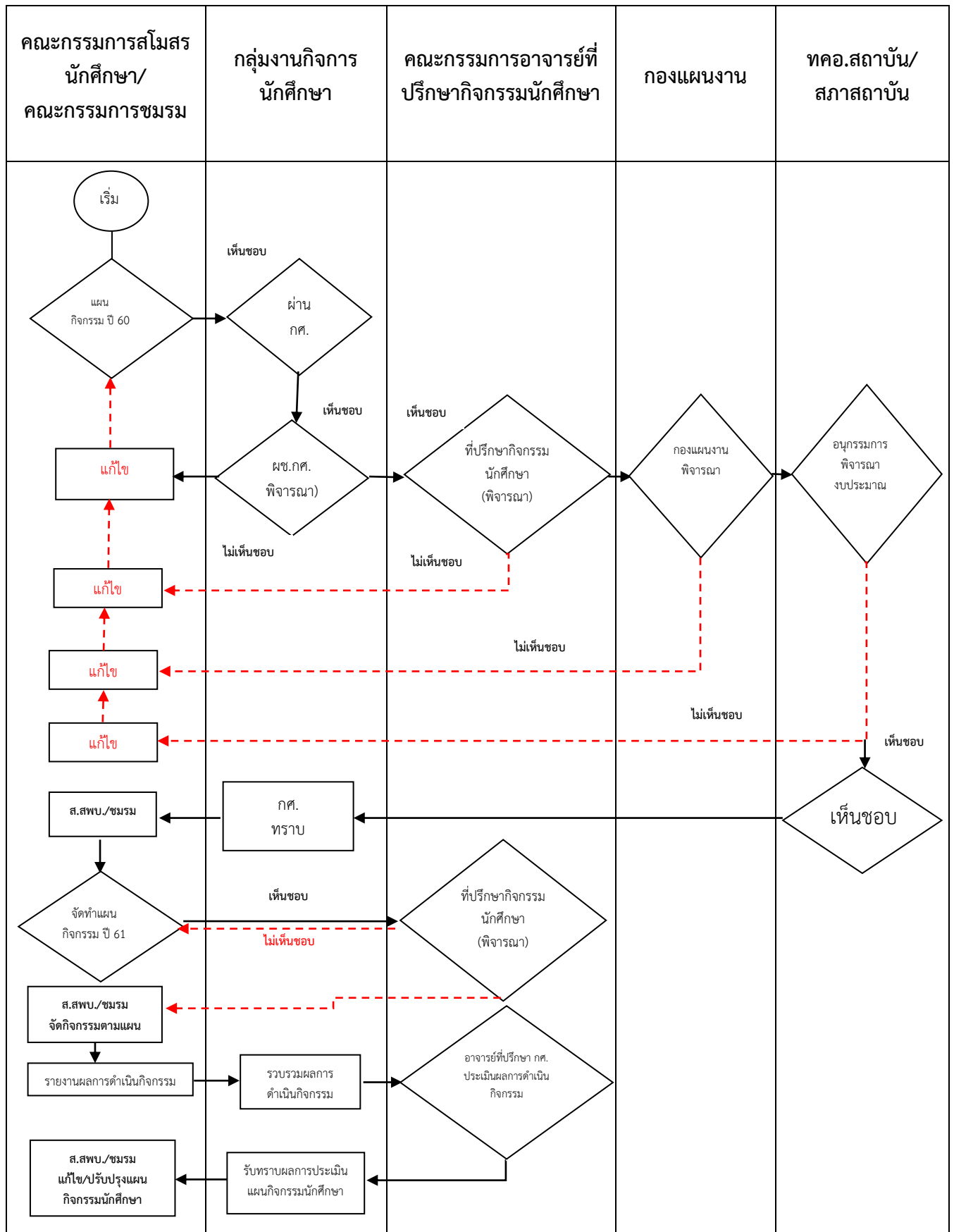
3.6 ขั้นตอนกระบวนการที่จะนำไปใช้ประโยชน์

การนำผลวิจัยไปปรับปรุงกระบวนการงาน

1. เพื่อนำไปใช้พัฒนาและปรับปรุงการกำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษาให้มีโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะ (Soft skills) นักศึกษาของสถาบัน ในปีงบประมาณ 2562
2. นำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft skills) นักศึกษาของสถาบัน ในปีงบประมาณ 2562
3. เมื่อมีการพัฒนาและปรับปรุงแผนกิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ (Soft skills) นักศึกษาของสถาบัน ในปีงบประมาณ 2562 แล้วจะมีการติดตามประเมินผลความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษาของสถาบันต่อไป

สถาบันนำข้อมูลที่ได้ใช้ในการพิจารณากำหนดกิจกรรมเพื่อบรรจุลงในแผนกิจกรรมของนักศึกษาเข้าสู่กระบวนการพิจารณาแผนกิจกรรมสอดคล้องวิสัยทัศน์ของสถาบันหรือไม่ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป สามารถอธิบายกระบวนการได้ ดังนี้

กระบวนการจัดทำแผนกิจกรรมนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ

ภาพที่ 3.2 กระบวนการจัดทำแผนกิจกรรมนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านทักษะที่ใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิต และความต้องการจัดกิจกรรมนักศึกษาศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ของความต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ประกอบด้วยรายละเอียดของการวิจัย และเพื่อเสนอแผนการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตและจะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลการศึกษาและแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ผลการศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คณะ เหตุผลของท่านในการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน เหตุผลของท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 ตัวอย่าง ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตอนที่ 4.1 ความถี่และร้อยละ ของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skill) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (n = 217)	ร้อยละ (100.0)
เพศ	หญิง	133	61.3
	ชาย	84	38.7
	รวม	217	100.0

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (n = 217)	ร้อยละ (100.0)
อายุ	20 – 25 ปี	160	73.7
	26 -30 ปี	48	22.1
	31 – 35 ปี	7	3.2
	36 ปี ขึ้นไป	2	0.9
	รวม	217	100.0
คณะ	คณะบริหารธุรกิจ	75	34.6
	คณะสถิติประยุกต์	34	15.7
	คณะรัฐประศาสนศาสตร์	31	14.3
	คณะการจัดการการท่องเที่ยว	26	12.0
	คณะอื่นๆ	51	23.5
	รวม	217	100.0
เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน			
พี่หรือเพื่อนชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรม		158	72.8
	ไม่ตอบ	59	27.2
	รวม	217	100.0
เพื่อต้องการเครือข่าย		117	53.9
	ไม่ตอบ	100	46.1
	รวม	217	100.0
มีความสนใจและเป็นประโยชน์		111	51.2
	ไม่ตอบ	106	48.8
	รวม	217	100.0
มีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม		66	30.4
	ไม่ตอบ	151	69.6
	รวม	217	100.0
เป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา		8	3.7
	ไม่ตอบ	209	96.3
	รวม	217	100.0

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 217)	ร้อยละ (100.0)
เหตุผลของท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน ที่จัดขึ้น		
ไม่มีเวลาเพียงพอในการเข้าร่วมกิจกรรม	166	76.5
ไม่ตอบ	51	23.5
รวม	217	100.0
มีความเหนื่อยล้าจากการเรียน	120	55.3
ไม่ตอบ	97	44.7
รวม	217	100.0
กิจกรรมของคณะ/สถาบัน มีความน่าเบื่อและไม่น่าสนใจ	60	27.6
ไม่ตอบ	157	72.4
รวม	217	100.0
กิจกรรมไม่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์	37	17.1
ไม่ตอบ	180	82.9
รวม	217	100.0
จัดกิจกรรมในช่วงเวลาทับซ้อนช่วงเวลาเรียน	3	1.4
ไม่ตอบ	214	98.6
รวม	217	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ พบว่า ผู้หญิง จำนวน 133 (ร้อยละ 61.3) ผู้ชาย จำนวน 84 (ร้อยละ 38.7) **อายุ** พบว่า 20 - 25 ปี จำนวน 160 (ร้อยละ 73.7) 26 - 30 ปี จำนวน 48 (ร้อยละ 22.1) 31-35 ปี จำนวน 7 (ร้อยละ 3.2) 36 ปีขึ้นไป จำนวน 2 (ร้อยละ 0.9) **คณะ** พบว่า คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 75 (ร้อยละ 34.6) คณะสถิติประยุกต์ จำนวน 34 (ร้อยละ 15.7) คณะรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 31 (ร้อยละ 14.3) คณะการจัดการการท่องเที่ยว จำนวน 26 (ร้อยละ 12.0) คณะอื่นๆ จำนวน 51 (ร้อยละ 23.5) **เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน** พบว่า พี่หรือเพื่อนชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 158 (ร้อยละ 72.8) เพื่อต้องการเครือข่ายที่มีประโยชน์ต่อตนเองในด้านต่างๆ จำนวน 117 (ร้อยละ 53.9) มีความสนใจและเป็นประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของคณะ/สถาบัน จำนวน 111 (ร้อยละ 51.2) มีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม จำนวน 66 (ร้อยละ 30.4) เป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา จำนวน 8 (ร้อยละ 3.7) **เหตุผลของท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน** พบว่า ไม่มีเวลาเพียงพอในการเข้าร่วมกิจกรรม 166 (ร้อยละ 76.5) มีความเหนื่อยล้าจากการเรียน จำนวน 120 (ร้อยละ 55.3) กิจกรรมของคณะ/สถาบัน มีความน่าเบื่อและไม่น่าสนใจ จำนวน 60 (ร้อยละ 27.6) กิจกรรมไม่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง จำนวน 37 (ร้อยละ 17.1) จัดกิจกรรมในช่วงเวลาทับซ้อนช่วงเวลาเรียน จำนวน 3 (ร้อยละ 1.4)

ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านการสื่อสาร แยกเป็นรายชื่อ

ทักษะด้านการสื่อสาร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
1.ความสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน	*	2 (0.9)	27 (12.4)	122 (56.2)	66 (30.4)	100.0
2.ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน	4 (1.8)	19 (8.8)	49 (22.6)	85 (39.2)	60 (27.6)	100.0
3.ความสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ดี	*	1 (0.5)	40 (18.4)	123 (56.7)	53 (24.4)	100.0
4.ความสามารถในการอ่านจับใจความ	*	1 (0.4)	40 (18.4)	133 (61.3)	43 (19.8)	100.0
5.ความสามารถสื่อสารด้านการเขียนได้อย่างถูกต้อง	1 (0.5)	3 (1.4)	43 (19.8)	130 (59.9)	40 (18.4)	100.0
6.ความสามารถสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี	*	3 (1.4)	41 (18.9)	115 (53.0)	58 (26.7)	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายชื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) ทักษะด้านการสื่อสาร พบว่า ความสามารถในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ12.4) มาก (ร้อยละ56.2) มากที่สุด (ร้อยละ30.4) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน น้อยที่สุด (ร้อยละ1.8) น้อย (ร้อยละ8.8) ปานกลาง (ร้อยละ22.6) มาก (ร้อยละ39.2) มากที่สุด (ร้อยละ27.6) ความสามารถในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ดี น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ18.4) มาก (ร้อยละ56.7) มากที่สุด (ร้อยละ24.4) ความสามารถในการอ่านจับใจความ น้อย (ร้อยละ0.4) ปานกลาง (ร้อยละ18.4) มาก (ร้อยละ61.3) มากที่สุด (ร้อยละ19.8) ความสามารถสื่อสารด้านการเขียนได้อย่างถูกต้อง น้อยที่สุด (ร้อยละ0.5) น้อย (ร้อยละ1.4) ปานกลาง (ร้อยละ19.8) มาก (ร้อยละ59.9) มากที่สุด (ร้อยละ18.4) ความสามารถสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี น้อย (ร้อยละ1.4) ปานกลาง (ร้อยละ18.9) มาก (ร้อยละ53.0) มากที่สุด (ร้อยละ26.7)

ตารางที่ 4.3 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านการทำงานเป็นทีม แยกเป็นรายข้อ

ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
7.ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	*	2 (0.9)	28 (12.9)	123 (56.7)	64 (29.5)	100.0
8.ความสามารถในการปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	*	4 (1.8)	22 (10.1)	128 (59.0)	63 (29.0)	100.0
9.การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี	*	1 (0.5)	30 (13.8)	124 (57.1)	62 (28.6)	100.0
10.ความรับผิดชอบในงานที่ทำ และอุทิศเวลาในการทำงาน	*	2 (0.9)	40 (18.4)	119 (54.8)	56 (25.8)	100.0
11.ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	*	3 (1.4)	36 (16.6)	124 (57.1)	54 (24.9)	100.0
12.ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นในการทำงาน	*	5 (2.3)	45 (20.7)	118 (54.4)	49 (22.6)	100.0
13.เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในการทำงาน	*	1 (0.5)	46 (21.2)	121 (55.8)	49 (22.6)	100.0

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) **ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม** พบว่า **ความสามารถในการทำงานเป็นทีม** น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ12.9) มาก (ร้อยละ56.7) มากที่สุด (ร้อยละ29.5) **ความสามารถในการปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม** น้อย (ร้อยละ1.8) ปานกลาง (ร้อยละ10.1) มาก (ร้อยละ59.0) มากที่สุด (ร้อยละ29.0) **การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ13.8) มาก (ร้อยละ57.1) มากที่สุด (ร้อยละ28.6) **ความรับผิดชอบในงานที่ทำ และอุทิศเวลาในการทำงาน** น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ18.4) มาก (ร้อยละ54.8) มากที่สุด (ร้อยละ25.8) **ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี** น้อย (ร้อยละ1.4) ปานกลาง (ร้อยละ16.6) มาก (ร้อยละ57.1) มากที่สุด (ร้อยละ24.9) **ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นในการทำงาน** น้อย (ร้อยละ2.3) ปานกลาง (ร้อยละ20.7) มาก (ร้อยละ54.4) มากที่สุด (ร้อยละ22.6) **เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในการทำงาน**(น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ21.2) มาก (ร้อยละ55.8) มากที่สุด (ร้อยละ22.6)

ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แยกเป็นรายชื่อ

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
14.ความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	*	1 (0.5)	31 (14.3)	124 (57.1)	61 (28.1)	100.0
15.ความสามารถในการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา	*	1 (0.5)	36 (16.6)	121 (55.8)	59 (27.2)	100.0
16.การจัดการปัญหาด้วยหลักจริยธรรม คุณธรรม และความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์	*	*	36 (16.6)	132 (60.8)	49 (22.6)	100.0
17.ความกล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกต้องเหมาะสม	*	1 (0.5)	38 (17.5)	122 (56.2)	56 (25.8)	100.0
18.มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม	*	1 (0.5)	22 (10.1)	122 (56.2)	72 (33.2)	100.0

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายชื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า **ความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ14.3) มาก (ร้อยละ57.1) มากที่สุด (ร้อยละ28.1) **ความสามารถในการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ16.6) มาก (ร้อยละ55.8) มากที่สุด (ร้อยละ27.2) **การจัดการปัญหาด้วยหลักจริยธรรมคุณธรรม และความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์** ปานกลาง (ร้อยละ16.6) มาก (ร้อยละ60.8) มากที่สุด (ร้อยละ22.6) **ความกล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกต้องเหมาะสม** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ17.5) มาก (ร้อยละ56.2) มากที่สุด (ร้อยละ25.8) **มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ10.1) มาก (ร้อยละ56.2) มากที่สุด (ร้อยละ33.2)

ตารางที่ 4.5 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ แยกเป็นรายข้อ

ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
19.ความสามารถในด้านการคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน	*	2 (0.9)	38 (17.5)	117 (53.9)	60 (27.6)	100.0
20.ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในงานที่เกี่ยวข้อง	*	2 (0.9)	49 (22.6)	113 (52.1)	53 (24.4)	100.0
21.ความสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	*	*	36 (16.6)	125 (57.8)	56 (25.6)	100.0
22.ความสามารถรู้จักแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ พื้นฐานในการทำงาน และการประกอบอาชีพ	*	1 (0.5)	33 (15.2)	129 (59.4)	54 (24.9)	100.0
23.ความสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนา นวัตกรรมสิ่งต่างๆ	*	1 (0.5)	55 (25.3)	108 (49.8)	53 (24.4)	100.0
24.ความสามารถนำความคิดนั้นไปใช้อย่างสร้างสรรค์ในการทำงาน	*	*	36 (16.6)	124 (57.1)	57 (26.3)	100.0

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ17.5) มาก (ร้อยละ53.9) มากที่สุด (ร้อยละ27.6) ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในงานที่เกี่ยวข้อง น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ22.6) มาก (ร้อยละ52.1) มากที่สุด (ร้อยละ24.4) ความสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ปานกลาง (ร้อยละ16.6) มาก (ร้อยละ57.6) มากที่สุด (ร้อยละ25.8) ความสามารถรู้จักแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ พื้นฐานในการทำงาน และการประกอบอาชีพ น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ15.2) มาก (ร้อยละ59.4) มากที่สุด (ร้อยละ24.9) ความสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนา นวัตกรรมสิ่งต่างๆ น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ25.3) มาก (ร้อยละ49.8) มากที่สุด (ร้อยละ24.4) ความสามารถในการนำความคิดนั้นไปใช้อย่างสร้างสรรค์ในการทำงาน ปานกลาง (ร้อยละ16.6) มาก (ร้อยละ57.1) มากที่สุด (ร้อยละ26.3)

ตารางที่ 4.6 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แยกเป็นรายข้อ

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
25. การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน	*	1 (0.5)	23 (10.6)	105 (48.4)	88 (40.6)	100.0
26. การยิ้มให้กับเพื่อนร่วมงาน	*	2 (0.9)	28 (12.9)	97 (44.7)	90 (41.5)	100.0
27. การทักทายปราศรัยกับเพื่อนร่วมงาน	*	1 (0.5)	23 (10.6)	106 (48.8)	87 (40.1)	100.0
28. ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆกับผู้อื่นตามความเหมาะสม	*	1 (0.5)	23 (10.6)	116 (53.5)	77 (35.5)	100.0
29. รู้จักรับฟังให้ความสนใจในสิ่งที่คนอื่นพูดเสมอ	*	1 (0.5)	24 (11.1)	114 (52.5)	78 (35.9)	100.0
30. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ	*	2 (0.9)	19 (8.8)	112 (51.6)	84 (38.7)	100.0

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) **ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี** พบว่า **การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ10.6) มาก (ร้อยละ48.4) มากที่สุด (ร้อยละ40.6) **การยิ้มให้กับเพื่อนร่วมงาน** น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ12.9) มาก (ร้อยละ44.7) มากที่สุด (ร้อยละ41.5) **การทักทายปราศรัยกับเพื่อนร่วมงาน** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ10.6) มาก (ร้อยละ48.8) มากที่สุด (ร้อยละ40.1) **ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆกับผู้อื่นตามความเหมาะสม** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ10.6) มาก (ร้อยละ53.5) มากที่สุด (ร้อยละ35.5) **รู้จักรับฟังให้ความสนใจในสิ่งที่คนอื่นพูดเสมอ** น้อย (ร้อยละ0.5) ปานกลาง (ร้อยละ11.1) มาก (ร้อยละ52.5) มากที่สุด (ร้อยละ35.9) **รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ** น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ8.8) มาก (ร้อยละ51.6) มากที่สุด (ร้อยละ38.7)

ตารางที่ 4.7 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านวิชาการ แยกเป็นรายชื่อ

กิจกรรมด้านวิชาการ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
31. โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายมหาวิทยาลัย/สถาบัน	1 (0.5)	5 (2.3)	62 (28.6)	103 (47.5)	46 (21.2)	100.0
32. โครงการอบรมพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ	*	2 (0.9)	38 (17.5)	112 (51.6)	65 (30)	100.0
33. โครงการอบรมการเขียน Resume สำหรับนักศึกษาปริญญาโท	*	4 (1.8)	36 (16.6)	91 (41.9)	86 (39.6)	100.0
34. โครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS	*	3 (1.4)	29 (13.4)	80 (36.9)	105 (48.4)	100.0
35. โครงการประชุมความร่วมมือทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ	*	6 (2.8)	53 (24.4)	100 (46.1)	58 (26.7)	100.0
36. โครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากพี่สู่น้องของสถาบัน	*	7 (3.2)	50 (23.0)	108 (49.8)	52 (24.0)	100.0
37. โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและแนะแนวการทำงานอาชีพ	*	3 (1.4)	39 (18.0)	106 (48.8)	69 (31.8)	100.0

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายชื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) กิจกรรมด้านวิชาการ พบว่า **โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายมหาวิทยาลัย/สถาบัน** น้อยที่สุด (ร้อยละ0.5) น้อย (ร้อยละ2.3) ปานกลาง (ร้อยละ28.6) มาก (ร้อยละ47.5) มากที่สุด (ร้อยละ21.2) **โครงการอบรมพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ** น้อย (ร้อยละ0.9) ปานกลาง (ร้อยละ17.5) มาก (ร้อยละ51.6) มากที่สุด (ร้อยละ30) **โครงการอบรมการเขียน Resume สำหรับนักศึกษาปริญญาโท** น้อย (ร้อยละ1.8) ปานกลาง (ร้อยละ16.6) มาก (ร้อยละ41.9) มากที่สุด (ร้อยละ39.6) **โครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS** น้อย (ร้อยละ1.4) ปานกลาง (ร้อยละ13.4) มาก (ร้อยละ36.9) มากที่สุด (ร้อยละ48.4) **โครงการประชุมความร่วมมือทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ** น้อย (ร้อยละ2.8) ปานกลาง (ร้อยละ24.4) มาก (ร้อยละ46.1) มากที่สุด (ร้อยละ26.7) **โครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากพี่สู่น้องของสถาบัน** น้อย (ร้อยละ3.2) ปานกลาง (ร้อยละ23.0) มาก (ร้อยละ49.8) มากที่สุด (ร้อยละ24.0) **โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและแนะแนวการทำงานอาชีพ** น้อย (ร้อยละ1.4) ปานกลาง (ร้อยละ18.0) มาก (ร้อยละ48.8) มากที่สุด (ร้อยละ31.8)

ตารางที่ 4.8 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ แยกเป็นรายชื่อ

กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
38. โครงการแข่งขันกีฬภายในของสถาบัน/คณะ	1 (0.5)	13 (6.0)	58 (26.7)	94 (43.3)	51 (23.5)	100.0
39. โครงการฟิฟนีงนิต้าสานสัมพันธ์	*	11 (5.1)	67 (30.9)	86 (39.6)	53 (24.4)	100.0
40. โครงการแข่งกีฬาและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม NIDA-AIT	1 (0.5)	12 (5.5)	66 (30.4)	86 (39.6)	52 (24.0)	100.0

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายชื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ พบว่า โครงการแข่งขันกีฬภายในของสถาบัน/คณะ น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.5) น้อย (ร้อยละ 6.0) ปานกลาง (ร้อยละ 26.7) มาก (ร้อยละ 43.3) มากที่สุด (ร้อยละ 23.5) โครงการฟิฟนีงนิต้าสานสัมพันธ์ น้อย (ร้อยละ 5.1) ปานกลาง (ร้อยละ 30.9) มาก (ร้อยละ 39.6) มากที่สุด (ร้อยละ 24.4) โครงการแข่งกีฬาและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม NIDA-AIT น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.5) น้อย (ร้อยละ 5.5) ปานกลาง (ร้อยละ 30.4) มาก (ร้อยละ 39.6) มากที่สุด (ร้อยละ 24.0)

ตารางที่ 4.9 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ แยกเป็นรายชื่อ

กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
41. โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท	2 (0.9)	10 (4.6)	55 (25.3)	95 (43.8)	55 (25.3)	100.0
42. โครงการพัฒนาสังคม	2 (0.9)	9 (4.1)	48 (22.1)	102 (47.0)	56 (25.8)	100.0
43. โครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ	2 (0.9)	7 (3.2)	52 (24.0)	99 (45.6)	57 (26.3)	100.0

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายชื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท น้อยที่สุด (ร้อยละ0.9) น้อย (ร้อยละ4.6) ปานกลาง (ร้อยละ25.3) มาก (ร้อยละ43.8) มากที่สุด (ร้อยละ25.3) โครงการพัฒนาสังคม น้อยที่สุด (ร้อยละ0.9) น้อย (ร้อยละ4.1) ปานกลาง (ร้อยละ22.1) มาก (ร้อยละ47.0) มากที่สุด (ร้อยละ25.8) โครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ น้อยที่สุด (ร้อยละ0.9) น้อย (ร้อยละ3.2) ปานกลาง (ร้อยละ24.0) มาก (ร้อยละ45.6) มากที่สุด (ร้อยละ26.3)

ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความถี่ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม แยกเป็นรายชื่อ

กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
44. โครงการบริจาคโลหิต	2 (0.9)	10 (4.6)	48 (22.1)	92 (42.4)	65 (30.0)	100.0
45. โครงการธรรมสังเวย	3 (1.4)	13 (6.0)	55 (25.3)	106 (48.8)	40 (18.4)	100.0
46. โครงการทำบุญตักบาตรเนื่องในวันวิสาขบูชา	3 (1.4)	13 (6.0)	43 (19.8)	103 (47.5)	55 (25.3)	100.0

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความถี่ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายชื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า โครงการบริจาคโลหิต น้อยที่สุด (ร้อยละ0.9) น้อย (ร้อยละ4.6) ปานกลาง (ร้อยละ22.1) มาก (ร้อยละ42.4) มากที่สุด (ร้อยละ30.0) โครงการธรรมสังเวย น้อยที่สุด (ร้อยละ1.4) น้อย (ร้อยละ6.0) ปานกลาง (ร้อยละ25.3) มาก (ร้อยละ48.8) มากที่สุด (ร้อยละ18.4) โครงการทำบุญตักบาตรเนื่องในวันวิสาขบูชา น้อยที่สุด (ร้อยละ1.4) น้อย (ร้อยละ6.0) ปานกลาง (ร้อยละ19.8) มาก (ร้อยละ47.5) มากที่สุด (ร้อยละ25.3)

ตารางที่ 4.11 แสดงความถี่และค่าร้อยละของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แยกเป็นรายชื่อ

กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ
47. โครงการประเพณีสงกรานต์ประจำปี	6 (2.8)	9 (4.1)	60 (27.6)	99 (45.6)	43 (19.8)	100.0
48. โครงการวันลอยกระทงประจำปี	6 (2.8)	8 (3.7)	62 (28.6)	93 (42.9)	48 (22.1)	100.0
49. โครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา ระหว่างสถาบัน	4 (1.8)	8 (3.7)	53 (24.4)	102 (47.0)	50 (23.0)	100.0

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ แยกเป็นรายชื่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พบว่า โครงการประเพณีสงกรานต์ประจำปี น้อยที่สุด (ร้อยละ2.8) น้อย (ร้อยละ4.1) ปานกลาง (ร้อยละ27.6) มาก (ร้อยละ45.6) มากที่สุด (ร้อยละ19.8) โครงการวันลอยกระทงประจำปี น้อยที่สุด(ร้อยละ2.8) น้อย (ร้อยละ3.7) ปานกลาง (ร้อยละ28.6) มาก (ร้อยละ42.9) มากที่สุด (ร้อยละ22.1) โครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาระหว่างสถาบัน น้อยที่สุด (ร้อยละ1.8) น้อย (ร้อยละ3.7) ปานกลาง (ร้อยละ24.4) มาก (ร้อยละ47.0) มากที่สุด (ร้อยละ23.0)

ตอนที่ 4.2 ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาที่เกี่ยวกับด้านทักษะที่ใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิต (Soft skills)

จากคำถามของการวิจัยข้อที่ 1 ผู้ใช้บริการมีระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์อย่างไร ผู้วิจัยได้หาคำตอบโดยการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านการสื่อสาร แยกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ทักษะด้านการสื่อสาร				
1	ความสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน	4.16	.66	มาก
2	ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน	3.82	.99	มาก
3	ความสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ดี	4.05	.66	มาก
4	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	4.00	.63	มาก
5	ความสามารถสื่อสารด้านการเขียนได้อย่างถูกต้อง	3.94	.69	มาก
6	ความสามารถสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี	4.05	.71	มาก
รวม		4.00	.53	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **ทักษะด้านการสื่อสาร** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .53)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .66) รองลงมาคือ ข้อ 6 ความสามารถสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .71) ข้อ 3 ความสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ดี ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .66) ข้อ 4 ความสามารถในการอ่านจับใจความ ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .63) ข้อ 5 ความสามารถสื่อสารด้านการเขียนได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .69) ข้อ 2 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .99) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านการทำงานเป็นทีม แยกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม				
7	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.14	.66	มาก
8	ความสามารถในการปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	4.15	.66	มาก
9	การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี	4.13	.65	มาก
10	ความรับผิดชอบในงานที่ทำ และอุทิศเวลาในการทำงาน	4.05	.69	มาก
11	ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.05	.68	มาก
12	ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นในการทำงาน	3.97	.72	มาก
13	เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในการทำงาน	4.00	.67	มาก
รวม		4.07	.51	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.07$, S.D. = .51)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 8 ความสามารถในการปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .66) รองลงมาคือ ข้อ 7 ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = .66) ข้อ 9 การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .65) ข้อ 10 ความรับผิดชอบในงานที่ทำ และอุทิศเวลาในการทำงาน ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .69) ข้อ 11 ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .68) ข้อ 13 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในการทำงาน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .67) ข้อ 12 ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นในการทำงาน ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .72) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แยกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
14	ความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	4.11	.65	มาก
15	ความสามารถในการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา	4.09	.67	มาก
16	การจัดการปัญหาด้วยหลักจริยธรรมคุณธรรม และความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์	4.05	.62	มาก
17	ความกล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกต้องเหมาะสม	4.07	.66	มาก
18	มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม	4.22	.63	มาก
รวม		4.11	.51	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .51)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 18 ความสามารถในการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .63) รองลงมาคือ ข้อ 14 ความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .65) ข้อ 15 ความสามารถในการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .67) ข้อ 17 ความกล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .66) ข้อ 16 การจัดการปัญหาด้วยหลักจริยธรรมคุณธรรม และความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .62) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ แยกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ทักษะความคิดสร้างสรรค์				
19	ความสามารถในด้านการคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน	4.08	.69	มาก
20	ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในงานที่เกี่ยวข้อง	4.00	.71	มาก
21	ความสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	4.09	.64	มาก
22	ความสามารถรู้จักแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ พื้นฐานในการทำงาน และการประกอบอาชีพ	4.08	.64	มาก
23	ความสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนา นวัตกรรมสิ่งต่างๆ	3.98	.71	มาก
24	ความสามารถการนำความคิดนั้นไปใช้อย่างสร้างสรรค์ในการทำงาน	4.09	.64	มาก
รวม		4.05	.53	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **ทักษะความคิดสร้างสรรค์** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D.= .53)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 21 ความสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และข้อ 24 ความสามารถในการนำความคิดนั้นไปใช้อย่างสร้างสรรค์ในการทำงาน ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .64) รองลงมาคือ ข้อ 19 ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .69) ข้อ 22 ความสามารถรู้จักแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ พื้นฐานในการทำงาน และการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 4.08$, S.D.=.64) ข้อ 20 ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .71) ข้อ 23 ความสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนานวัตกรรมสิ่งต่างๆ ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = .71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แยกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ข้อความถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี				
25	การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน	4.29	.66	มากที่สุด
26	การยิ้มให้กับเพื่อนร่วมงาน	4.26	.71	มากที่สุด
27	การทักทายปราศรัยกับเพื่อนร่วมงาน	4.28	.66	มากที่สุด
28	ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆกับผู้อื่นตามความเหมาะสม	4.23	.65	มากที่สุด
29	รู้จักรับฟังให้ความสนใจในสิ่งที่คนอื่นพูดเสมอ	4.23	.65	มากที่สุด
30	รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ	4.28	.65	มากที่สุด
รวม		4.26	.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .56)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 25 การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .66) รองลงมาคือ ข้อ 27 การทักทายปราศรัยกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .66) ข้อ 30 รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .65) ข้อ 26 การยิ้มให้กับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .71) ข้อ 28 ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆกับผู้อื่นตามความเหมาะสม และ ข้อที่ 29 รู้จักรับฟังให้ความสนใจในสิ่งที่คนอื่นพูดเสมอ ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .65) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านวิชาการ แยกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
กิจกรรมด้านวิชาการ				
31	โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายมหาวิทยาลัย/สถาบัน	3.86	.78	มาก
32	โครงการอบรมพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ	4.10	.70	มาก
33	โครงการอบรมการเขียน Resume สำหรับนักศึกษาปริญญาโท	4.19	.77	มาก
34	โครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS	4.32	.75	มากที่สุด
35	โครงการประชุมความร่วมมือทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ	3.96	.78	มาก
36	โครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากพี่สู่น้องของสถาบัน	3.94	.77	มาก
37	โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและแนะแนวการทำงานอาชีพ	4.11	.73	มาก
รวม		4.07	.57	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **กิจกรรมด้านวิชาการ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .57)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 34 โครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .75) รองลงมาคือ ข้อ 33 โครงการอบรมการเขียน Resume สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .77) ข้อ 37 โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและแนะแนวการทำงานอาชีพ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .73) ข้อ 32 โครงการอบรมพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .70) ข้อ 35 โครงการประชุมความร่วมมือทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = .78) ข้อ 36 โครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากพี่สู่น้องของสถาบัน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .77) ข้อ 31 โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายมหาวิทยาลัย/สถาบัน ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .78) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ แยกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ				
38	โครงการแข่งขันกีฬาภายในของสถาบัน/คณะ	3.83	.87	มาก
39	โครงการฟิสิกส์นิสิตอาสาสมัคร	3.83	.85	มาก
40	โครงการแข่งกีฬาและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม	3.81	.87	มาก
NIDA-AIT				
รวม		3.82	.81	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .81)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 38 โครงการแข่งขันกีฬาภายในของสถาบัน/คณะ ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .87) รองลงมาคือ ข้อ 39 โครงการฟิสิกส์นิสิตอาสาสมัคร ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .85) ข้อ 40 โครงการแข่งกีฬาและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม NIDA-AIT ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = .87) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์** แยกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์				
41	โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท	3.88	.87	มาก
42	โครงการพัฒนาสังคม	3.92	.85	มาก
43	โครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ	3.93	.84	มาก
รวม		3.91	.80	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = .80)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 43 โครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = .84) รองลงมาคือ ข้อ 42 โครงการพัฒนาสังคม ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .85) ข้อ 41 โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .87) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม แยกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม				
44	โครงการบริจาคโลหิต	3.95	.88	มาก
45	โครงการธรรมสัจจะ	3.76	.86	มาก
46	โครงการทำบุญตักบาตรเนื่องในวันวิสาขบูชา	3.89	.89	มาก
รวม		3.87	.77	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = .77)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 44 โครงการบริจาคโลหิต ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .88) รองลงมาคือ ข้อ 46 โครงการทำบุญตักบาตรเนื่องในวันวิสาขบูชา ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .89) ข้อ 45 โครงการธรรมสัจจะ ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = .86) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ด้านกิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แยกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม				
47	โครงการประเพณีสงกรานต์ประจำปี	3.75	.91	มาก
48	โครงการวันลอยกระทงประจำปี	3.77	.92	มาก
49	โครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาระหว่างสถาบัน	3.85	.87	มาก
รวม		3.79	.85	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ระดับความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ **กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม** โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .85)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 49 โครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาระหว่างสถาบัน ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = .87) รองลงมาคือ ข้อ 48 โครงการวันลอยกระทงประจำปี ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = .92) ข้อ 47 โครงการประเพณีสงกรานต์ประจำปี ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .91) ตามลำดับ

ตอนที่ 4.3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation's Analysis) ของตัวแปรที่ศึกษาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

จากคำถามของการวิจัยข้อที่ 2 ตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กันของทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน การใช้ชีวิต (Soft skills) กับความต้องการการจัดกิจกรรม ในการพัฒนานักศึกษาปริญญาโทอย่างไร

ตารางที่ 4.22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation's Analysis)

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.ทักษะด้านการสื่อสาร	4.00	.53	-	.600** .000	.609** .000	.504** .000	.320** .000	.414** .000	.189** .005	.271** .000	.160* .018	.077 .260
2.ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	4.07	.51		-	.607** .000	.578** .000	.532** .000	.458** .000	.323** .000	.296** .000	.196** .004	.156* .022
3.ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	4.11	.51			-	.632** .000	.410** .000	.416** .000	.241** .000	.327** .000	.227** .001	.098 .151
4.ทักษะด้านความคิด สร้างสรรค์	4.05	.53				-	.440** .000	.410** .000	.327** .000	.287** .000	.202* .003	.130 .055
5.ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.26	.56					-	.309** .000	.219** .001	.223** .001	.186** .006	.110 107
6.กิจกรรมด้านวิชาการ	4.07	.57						-	.426** .000	.494** .000	.437** .000	.377** .0010
7.กิจกรรมด้านกีฬาและ นันทนาการ	3.82	.81							-	.535** .000	.494** .000	.577** .000
8.กิจกรรมด้านบำเพ็ญ ประโยชน์	3.91	.80								-	.514** .000	.524** .000
9.กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.87	.77									-	.643** .000
10.กิจกรรมด้านส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม	3.79	.85										-

หมายเหตุ: n = 217 ** p < .01, * p < .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 5 คู่ ($r > .60$) ได้แก่ 1) ทักษะด้านการสื่อสาร และ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง $r = .600$ $p = .000$ มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 2) ทักษะด้านการสื่อสาร และ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง $r = .609$ $p = .000$ มีความสัมพันธ์กัน ที่

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 3) ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม และ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง $r = .607$ $p = .000$ มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 4) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง $r = .632$ $p = .000$ มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 5) กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และ กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง $r = .643$ $p = .000$ มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ตามตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation's Analysis) สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มี
ความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของบุคลากร	ทิศทาง	ระดับความสัมพันธ์	$P < .01$
1.ทักษะด้านการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.00$, S.D.= .53) ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .51)	ทางบวก	ในระดับปานกลาง $r = .600$	.000
2.ทักษะด้านการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.00$, S.D.= .51) ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .51)	ทางบวก	ในระดับปานกลาง $r = .609$	.000
3.ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.07$, S.D.= .51) ทักษะด้านการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .51)	ทางบวก	ในระดับปานกลาง $r = .607$	.000
4.ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 4.07$, S.D.= .51) ทักษะด้าน ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .53)	ทางบวก	ในระดับปานกลาง $r = .632$	.000
5.กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = 3.87$, S.D.= .77) กิจกรรมด้าน ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .85)	ทางบวก	ในระดับปานกลาง $r = .643$	.000

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระต่อกันระหว่างตัวแปรต้นมี 2 กลุ่ม t-test

สมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษามีเพศที่ ต่างกัน มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ ความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต

ทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต	เพศ	n	$\bar{X}$	SD	t	p-value
ทักษะด้านการสื่อสาร	ผู้ชาย	84	3.96	.55	-.852	.395
	ผู้หญิง	133	4.03	.52		
ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	ผู้ชาย	84	4.05	.53	-.511	.610
	ผู้หญิง	133	4.08	.49		
ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ผู้ชาย	84	4.07	.51	-.860	.391
	ผู้หญิง	133	4.13	.50		
ทักษะความคิดสร้างสรรค์	ผู้ชาย	84	3.94	.52	-2.495	.013*
	ผู้หญิง	133	4.12	.52		
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	ผู้ชาย	84	4.10	.54	-2.105	.001*
	ผู้หญิง	133	4.36	.54		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่ามี 2 ประเด็นที่น่าสนใจ 1.เพศผู้ชายและผู้หญิง มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ในด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, $\bar{X}=4.12$) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความต้องการ ด้วยสถิติทดสอบ t-test จำแนกตามเพศ พบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวคือ ผู้หญิงมีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ในด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ผลรวมความต้องการ **มากกว่า** ผู้ชาย

2.เพศผู้ชายและผู้หญิง มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ในทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.10$, $\bar{X}=4.36$) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความต้องการ ด้วยสถิติทดสอบ t-test จำแนกตามเพศ พบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวคือ ผู้หญิงมีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ในทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ผลรวมความต้องการ **มากกว่า** ผู้ชาย

สมมติฐานข้อที่ 3 นักศึกษามีเพศที่ ต่างกัน ความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 นักศึกษามีเพศที่ต่างกัน ความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา

ความต้องการการจัดกิจกรรม	เพศ	n	$\bar{X}$	SD	t	p-value
กิจกรรมด้านวิชาการ	ผู้ชาย	84	3.90	.56	-3.581	.000*
	ผู้หญิง	133	4.18	.54		
กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ	ผู้ชาย	84	3.79	.88	-.472	.637
	ผู้หญิง	133	3.84	.76		
กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	ผู้ชาย	84	3.80	.82	-1.558	.121
	ผู้หญิง	133	3.97	.79		
กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	ผู้ชาย	84	3.80	.81	-1.092	.276
	ผู้หญิง	133	3.91	.74		
กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	ผู้ชาย	84	3.70	.89	-1.253	.212
	ผู้หญิง	133	3.85	.81		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า เพศผู้ชายและผู้หญิง มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษาในกิจกรรมด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, $\bar{X} = 4.18$) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความต้องการ ด้วยสถิติทดสอบ t-test จำแนกตามเพศ พบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวคือ ผู้หญิงมีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษาในกิจกรรมด้านวิชาการ ผลรวมความต้องการ **มากกว่า** ผู้ชาย

ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระต่อกันระหว่างตัวแปรต้นมากกว่า 2 กลุ่ม
 ขึ้นไป ANOVA ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สมมติฐานข้อที่ 3 นักศึกษามีอายุที่ต่างกันมีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุมีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต

ความต้องการทักษะ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ทักษะด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.351	3	.450	1.576	.196
	ภายในกลุ่ม	60.892	213	.286		
	รวม	62.244	216			
ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	.231	3	.077	.293	.830
	ภายในกลุ่ม	56.097	213	.263		
	รวม	56.329	216			
ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	ระหว่างกลุ่ม	.705	3	.235	.898	.443
	ภายในกลุ่ม	55.729	213	.626		
	รวม	56.434	216			
ทักษะความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.625	3	.208	.729	.536
	ภายในกลุ่ม	60.896	213	.286		
	รวม	61.521	216			
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	1.237	3	.412	1.311	.272
	ภายในกลุ่ม	66.983	213	.314		
	รวม	68.220	216			
ผลรวมความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	.346	3	.115	.662	.576
	ภายในกลุ่ม	37.138	213	.174		
	รวม	37.485	216			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต
 จำแนกตามกลุ่มช่วงอายุ จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มช่วงอายุ มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงาน
 และการใช้ชีวิต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 4 นักศึกษามีอายุที่ต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน
 ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุมีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา

ความต้องการการจัดกิจกรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
กิจกรรมด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.227	3	.409	1.260	.289
	ภายในกลุ่ม	69.145	213	.325		
	รวม	70.372	216			
กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.360	3	.453	.687	.561
	ภายในกลุ่ม	140.657	213	.660		
	รวม	142.017	216			
กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2.884	3	.961	1.491	.218
	ภายในกลุ่ม	137.342	213	.645		
	รวม	140.225	216			
กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.391	3	.130	.214	.887
	ภายในกลุ่ม	129.944	213	.610		
	รวม	130.335	216			
กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.720	3	.240	.329	.805
	ภายในกลุ่ม	155.469	213	.730		
	รวม	156.189	216			
ผลรวมความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	.569	3	.190	.530	.662
	ภายในกลุ่ม	76.227	213	.358		
	รวม	76.796	216			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามกลุ่มช่วงอายุ จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มช่วงอายุ มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 5 นักศึกษามีคณะที่ต่างกันมีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคณะที่ศึกษามีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต

ความต้องการทักษะ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ทักษะด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	3.651	4	.913	3.303	.012*
	ภายในกลุ่ม	58.592	212	.276		
	รวม	62.244	216			
ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	1.111	4	.278	1.067	.374
	ภายในกลุ่ม	55.218	212	.260		
	รวม	56.329	216			
ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	ระหว่างกลุ่ม	1.318	4	.330	1.268	.284
	ภายในกลุ่ม	55.115	212	.260		
	รวม	56.434	216			
ทักษะความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2.353	4	.588	2.107	.081
	ภายในกลุ่ม	59.169	212	.279		
	รวม	61.521	216			
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	.988	4	.247	.779	.540
	ภายในกลุ่ม	67.232	212	.317		
	รวม	68.220	216			
ผลรวมความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	1.551	4	.388	2.287	.061
	ภายในกลุ่ม	35.934	212	.169		
	รวม	37.485	216			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาพรวมความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มคณะที่ศึกษามีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต **ทักษะด้านการสื่อสาร** จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ทักษะด้านการสื่อสาร จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา

ความต้องการ ทักษะ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ทักษะด้าน การสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	3.651	4	.913	3.303	.012*
	ภายในกลุ่ม	58.592	212	.276		
	รวม	62.244	216			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ทักษะด้านการสื่อสาร จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา จากตารางที่ 4.29 พบว่า กลุ่มคณะที่ศึกษา มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต คือทักษะด้านการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต คือทักษะด้านการสื่อสาร จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา

กลุ่มคณะที่ศึกษา	$\bar{X}$	คณะรัฐประศาสน ศาสตร์	คณะ บริหารธุรกิจ	คณะสถิติ ประยุกต์	คณะการจัดการ การท่องเที่ยว	คณะอื่นๆ
คณะรัฐประศาสนศาสตร์	4.08	-	.017	.369*	.043	.003
คณะบริหารธุรกิจ	4.06		-	.352*	.026	.014
คณะสถิติประยุกต์	3.71			-	.326*	.366*
คณะการจัดการ การท่องเที่ยว	4.03				-	.040
คณะอื่นๆ	4.07					-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.30 เมื่อทดสอบความแตกต่าง ความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต คือทักษะด้านการสื่อสาร จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มคณะที่ศึกษา ที่มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต คือทักษะด้านการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 คณะรัฐประศาสนศาสตร์กับคณะสถิติประยุกต์ คู่ที่ 2 คณะบริหารธุรกิจกับคณะสถิติประยุกต์ คู่ที่ 3 คณะสถิติประยุกต์กับคณะการจัดการการท่องเที่ยว คู่ที่ 4 คณะสถิติประยุกต์กับคณะอื่นๆ มีความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต คือทักษะด้านการสื่อสาร

สมมติฐานข้อที่ 6 นักศึกษาสังกัดคณะที่ต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคณะที่ศึกษา มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา

ความต้องการการจัดกิจกรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
กิจกรรมด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2.536	4	.634	1.981	.099
	ภายในกลุ่ม	69.836	212	.320		
	รวม	70.372	216			
กิจกรรมด้านกีฬาและ นันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	7.433	3	1.858	2.927	.022*
	ภายในกลุ่ม	134.585	212	.635		
	รวม	142.017	216			
กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2.730	3	.982	1.052	.381
	ภายในกลุ่ม	137.396	212	.649		
	รวม	140.225	216			
กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3.349	3	.837	1.398	.236
	ภายในกลุ่ม	126.986	212	.599		
	รวม	130.335	216			
กิจกรรมด้านส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3.935	4	.984	1.370	.246
	ภายในกลุ่ม	152.255	212	.718		
	รวม	156.189	216			
ผลรวมความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	2.282	4	.570	1.623	.170
	ภายในกลุ่ม	74.514	212	.351		
	รวม	76.796	216			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาพรวมความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา จากตารางที่ 4.31 พบว่า กลุ่มคณะที่ศึกษา มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา

ความต้องการ การจัดกิจกรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
กิจกรรมด้านกีฬา	ระหว่างกลุ่ม	7.433	4	1.858	2.927	.022
และนันทนาการ	ภายในกลุ่ม	134.585	212	.635		
	รวม	142.017	216			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา จากตารางที่ 4.32 พบว่า กลุ่มคณะที่ศึกษา มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา

กลุ่มคณะที่ศึกษา	$\bar{X}$	คณะรัฐประศาสน ศาสตร์	คณะ บริหารธุรกิจ	คณะสถิติ ประยุกต์	คณะการจัดการ การท่องเที่ยว	คณะอื่นๆ
คณะรัฐประศาสนศาสตร์	3.92	-	.049	.209	.268	.343
คณะบริหารธุรกิจ	3.88		-	.150	.317	.294
คณะสถิติประยุกต์	3.72			-	.477	.134
คณะการจัดการ การท่องเที่ยว	4.19				-	.611*
คณะอื่นๆ	3.58					-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.33 เมื่อทดสอบความแตกต่าง ความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่ พบว่ากลุ่มคณะที่ศึกษา ที่มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มคณะการจัดการการท่องเที่ยวกับคณะอื่นๆ มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ มากกว่า กลุ่มคณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะสถิติประยุกต์

ตอนที่ 4.4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรที่ศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 7 ตามความต้องการของนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบันมีป๋จจัย เรื่องความต้องการกิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 ป๋จจัยที่มีอิทธิพลของตัวแปรความต้องการกิจกรรมที่ส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills)

ความต้องการกิจกรรมของนักศึกษา	B	Beta	t	P
ตัวทำนายป๋จจัยที่นำไปสู่ทักษะ Soft Skills				
กิจกรรมด้านวิชาการ	.312	.428	6.213	.000*
กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ	.091	.177	2.337	.020*
กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	.075	.145	1.903	.058
กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม	.021	.038	.483	.629
กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	.108	.219	2.660	.008*
Multiple R = 0.553 Standard Error = 0.351				
R ² = 0.306				
Adjusted R ² = 0.290				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างความต้องการกิจกรรมของนักศึกษา กับทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ในเรื่องความต้องการกิจกรรมที่ส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) โดยใช้การคัดเลือกตัวแปรทุกตัวคำนวณด้วยสมการพร้อมกัน (Enter Regression) ปรากฏว่า มีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กับทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) คิดเป็นร้อยละ 55.3 ($R = .553$) และสามารถอธิบายความต้องการกิจกรรมของนักศึกษา กับทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตได้ร้อยละ 30.6 ($R^2 = .306$)

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ (Beta) เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรที่ส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต นั้น พบว่า ตัวแปรต้นที่อธิบายได้ดี เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ 0.428, 0.219 และ 0.177 โดยมีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของความต้องการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบัน

จากคำถามของการวิจัยข้อที่ 3 นักศึกษาปริญญาโทมีปัญหาและข้อเสนอแนะในความต้องการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอะไรบ้าง ผู้วิจัยได้หาคำตอบโดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 217 คน มีผู้เสนอปัญหาของความต้องการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบัน จำนวน 54 คน ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ เช่น การจัดกิจกรรมตรงกับช่วงเวลาเรียน การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ที่พักอาศัยอยู่ไกล ไม่มีความน่าสนใจ มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 35.18

แนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ เช่น การประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลายช่องทาง จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียน สถานที่จัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสม ขอความร่วมมือนักศึกษาทุกคณะ มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 35.18

กิจกรรมที่ท่านต้องการให้สถาบัน/คณะจัดขึ้นภายใน เช่น จัดสัมมนาวิชาการในด้านต่างๆ ทักษะศึกษาต่างประเทศ จัดการแข่งขันกีฬาภายใน กิจกรรมคลายเครียด กิจกรรม CSR กิจกรรม GAME การจัดการแข่งขัน ROV มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 29.62

ตารางที่ 4.35 แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติของสถาบัน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ	19	35.18
แนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ	19	35.18
กิจกรรมที่ท่านต้องการให้สถาบัน/คณะจัดขึ้นภายใน	16	29.62

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ มีผู้เสนอความคิดเห็นจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 35.18 รองลงมาคือ แนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ มีผู้เสนอความคิดเห็นจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 35.18 และกิจกรรมที่ท่านต้องการให้สถาบัน/คณะจัดขึ้นภายใน ผู้เสนอความคิดเห็นจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 29.62

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สามารถสรุปได้ดังนี้

ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ร้อยละ 61.3 อายุ 20- 25 ปี ร้อยละ 73.7 มากที่สุดศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ ร้อยละ 34.6 เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน ส่วนใหญ่เป็นพี่หรือเพื่อนชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 72.8 เหตุผลของท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน พบว่า ไม่มีเวลาเพียงพอในการเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 76.5

สมมติฐาน นักศึกษามีเพศที่ต่างกัน ความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกัน โดยนักศึกษาผู้หญิง มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษาในกิจกรรมด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมากกว่านักศึกษาชาย ($\bar{X} = 3.90$) ทั้งนี้ กลุ่มช่วงอายุ มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 กลุ่มคณะที่ศึกษา มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ จำแนกตามกลุ่มคณะที่ศึกษา จะเห็นได้ว่ากลุ่มคณะที่ศึกษา มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มคณะการจัดการท่องเที่ยวเกี่ยวกับคณะอื่นๆ มีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ มากกว่า กลุ่มคณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะสถิติประยุกต์ ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างความต้องการกิจกรรมของนักศึกษา กับทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต ในเรื่องความต้องการกิจกรรมที่ส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) มีกิจกรรม 3 ด้านที่ส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ โดยมีความสัมพันธ์กับทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาและข้อเสนอแนะของความต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ ของสถาบัน

พบว่า ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ เช่น การจัดกิจกรรมตรงกับช่วงเวลาเรียน การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ที่พักอาศัยอยู่ไกล ไม่มีความน่าสนใจ แนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ เช่น การประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลายช่องทาง จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียน สถานที่จัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสม ขอความร่วมมือนักศึกษาทุกคณะ มีกิจกรรมที่ท่านต้องการให้สถาบัน/คณะจัดขึ้นภายใน เช่น จัดสัมมนาวิชาการในด้านต่างๆ

ทัศนศึกษาต่างประเทศ จัดการแข่งขันกีฬาภายใน กิจกรรมคลายเครียด กิจกรรม CSR กิจกรรม GAME การจัดการแข่งขัน ROV

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปถึงข้อเท็จจริงโดยมีการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการด้านทักษะที่ใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft skills) ในทักษะด้านการสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างชัดเจน ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่องความสามารถในการปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่องความสามารถในการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่องความสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทักษะมนุษยสัมพันธ์ที่ดีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่องการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชร ศรีอัสกุล (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด ในเรื่องทักษะด้านสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าสื่อ ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านการอย่างมีวิจารณญาณในการแก้ไขปัญหา

5.2.2 จากผลการวิจัย พบว่า เรื่อง ความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะของนักศึกษาในกิจกรรมด้านวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือโครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือโครงการแข่งขันกีฬาภายในของสถาบัน กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความต้องการกิจกรรมคือโครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือโครงการบริจาคโลหิต กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ความต้องการกิจกรรมสูงสุด คือโครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมระหว่างนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยง บุญพัก (2546) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาชลบุรี พบว่าความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน กล่าวคือความต้องการด้านกีฬาและนันทนาการ ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านศาสนาศิลปวัฒนธรรม และยังพบว่า เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน/คณะ คือ พี่หรือเพื่อนชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อต้องการสร้างเครือข่ายที่มีต่อตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา วีระสัย และประดิษฐา นาครักษา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยด้วยเหตุผลการได้รับประโยชน์ในการจัดกิจกรรม มีความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรวัฒน์ ฝนิกรมัย (2556) ในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก การบริการของงานกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเหตุผลไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ พบว่า ไม่มีเวลาเพียงพอในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความเหนื่อยล้าจากการเรียน การจัดกิจกรรมตรงกับช่วงเวลาเรียน การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ที่พักอาศัยอยู่ไกล และ

กิจกรรมไม่ความน่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรวัฒน์ ผนังรัมย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เวลาเรียนเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ให้นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ปัญหาสำคัญที่ทำให้ให้นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ความเหนื่อยล้าจากการเรียน สถานที่ทำกิจกรรมไม่เอื้ออำนวย กิจกรรมไม่น่าสนใจ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมมาก

5.2.3 ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทดสอบสมมุติฐาน 1.ทดสอบความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 2.นักศึกษาจำแนกตามเพศต่างกัน มีความต้องการทักษะเกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตแตกต่างกัน 3.นักศึกษาจำแนกตามเพศต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษาแตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ บุญยง บุญพัก(2546) ในประเด็นนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงของวิทยาลัยพลศึกษาชลบุรี มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน ตามความต้องการของนักศึกษาในกิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬา และนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะ เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตพบว่า กิจกรรมที่อิทธิพลในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

5.2.4 ข้อเสนอแนะความต้องการการจัดกิจกรรม พบว่า แนวทางการส่งเสริมนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน/คณะ คือ ให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้มีความหลากหลายช่องทาง ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียน สถานที่จัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสม และความต้องการให้สถาบัน/คณะ จัดสัมมนาวิชาการในด้านต่างๆ ทัศนศึกษาต่างประเทศ จัดการแข่งขันกีฬาภายใน กิจกรรมคลายเครียด กิจกรรม CSR กิจกรรมเกมส์การแข่งขัน ROV

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สถาบันควรมีนโยบายกำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนานักศึกษาในทิศทางเดียวกัน กิจกรรมควรเน้นในเรื่องทักษะทางการสื่อสาร โดยฝึกพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษได้อย่างชัดเจน ทักษะการทำงานเป็นทีม โดยปลูกฝังให้นักศึกษาทำกิจกรรม โดยมีการปรับตัวและฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยส่งเสริมให้ใช้ข้อมูลที่เป็นจริง เป็นตัวตัดสินใจที่มีเหตุผลที่ชัดเจน เพื่อที่ให้นักศึกษาแก้ปัญหาได้ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยให้นักศึกษานำความรู้ที่มีมาบูรณาการ และประสบการณ์ประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถขอความอนุเคราะห์กับเพื่อนร่วมงานที่เกี่ยวข้องและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับเพื่อนร่วมงาน สถาบันควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมเพื่อให้มีการพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในด้านวิชาการ ให้มีการกำหนดโครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS ด้านกีฬาและนันทนาการมีโครงการแข่งขันกีฬาภายในของสถาบัน/คณะ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ มีโครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีโครงการบริจาคโลหิต ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีโครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาระหว่างสถาบัน เพื่อส่งเสริมให้สถาบันมีแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันพัฒนานักศึกษาอย่างมีคุณภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

5.3.2.1 สถาบันควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันในการพิจารณาแผนกิจกรรม นักศึกษาว่ามีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ นโยบายของสถาบันอย่างไร และพิจารณากิจกรรมที่กำหนดขึ้นว่ามีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงไร เพื่อให้แผนกิจกรรมนักศึกษาสามารถนำไปพัฒนานักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2.2 ผู้บริหาร บุคลากรด้านกิจการนักศึกษาร่วมกับสโมสรนักศึกษาและชมรมต่างๆ ในการริเริ่มโครงการ/กิจกรรม ที่มีความคิดสร้างสรรค์ตอบสนองต่อความต้องการนักศึกษาสถาบันอยู่เสมอมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ๆ อยู่เสมอ

5.3.2.3 สถาบันกำหนดแนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน/คณะ โดยให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลายช่องทางจะทำให้ผู้ที่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตลอดทั้งปีงบประมาณ และกิจกรรมที่จัดขึ้นให้สอดคล้องกับหลักสูตร

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skill) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อให้เกิดผลดีขึ้น ผู้วิจัยจะขอเสนอแนะให้มีการวิจัยดังนี้

5.3.3.1 กลยุทธ์การพัฒนารูปแบบกิจกรรมของนักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

5.3.3.2 แนวทางการพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถนะที่สะท้อน Expected Learning Outcomes (ELO) ของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

5.4 ข้อเสนอแนะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการ (R2R)

ตารางที่ 5.1 ข้อเสนอแนะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการ (R2R)

ผลการศึกษา	ข้อเสนอแนะ	วิธีการดำเนินการ	วิธีการประเมินประสิทธิผล
1. นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการการจัดกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา คือ - กิจกรรมด้านวิชาการ - กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม - กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ 2. ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ เช่น - การจัดกิจกรรมตรงกับช่วงเวลาเรียน - การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง - ไม่มีความน่าสนใจ	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยสถาบันควรมีนโยบายกำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนานักศึกษาในทิศทางเดียวกัน กิจกรรมควรเน้นในเรื่อง 1.) ทักษะทางด้านการสื่อสาร โดยฝึกพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษได้อย่างชัดเจน 2.) ทักษะการทำงานเป็นทีม โดยปลูกฝังให้นักศึกษาทำกิจกรรม โดยมีการปรับตัวและฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน 3.) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจญาณญาณ โดยส่งเสริมให้ใช้ข้อมูลที่เป็นจริง เป็นตัวตัดสินใจที่มีเหตุผลที่ชัดเจน เพื่อที่ให้นักศึกษาแก้ปัญหาได้ 4.) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยให้นักศึกษานำความรู้ที่มีมาบูรณาการ และประสบการณ์ประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย 5.) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถขอความอนุเคราะห์กับเพื่อนร่วมงานที่เกี่ยวข้องและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับเพื่อนร่วมงาน 6.) ด้านวิชาการ ให้มีการกำหนดโครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS 7.) ด้านกีฬาและนันทนาการมีโครงการแข่งขันกีฬาภายในของสถาบัน/คณะ 8.) ด้านบำเพ็ญประโยชน์ มีโครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ 9.) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีโครงการบริจาคโลหิต 10.) ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมีโครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาระหว่างสถาบัน เพื่อส่งเสริมให้สถาบันมีแผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันพัฒนานักศึกษาอย่างมีคุณภาพ	1. สถาบันกำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์สถาบัน และตามความต้องการของนักศึกษา บรรจุในแผนกิจกรรมประจำปีงบประมาณ 2562 2. กลุ่มงานกิจการนักศึกษา และสโมสรนักศึกษา/ชมรมต่างๆ จัดกิจกรรมตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ 3. ติดตามและประเมินผลตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ	1. ประเมินความพึงพอใจรายโครงการ/กิจกรรมต่างๆ 2. ประเมินผลของแผนกิจกรรมของสถาบัน (บรรลุ/ไม่บรรลุ) เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

กำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติ

1. สถาบันกำหนดแผนกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์สถาบัน และตามความต้องการของนักศึกษา บรรจุในแผนกิจกรรม ประจำปีงบประมาณ 2562
2. กลุ่มงานกิจการนักศึกษา และสโมสรนักศึกษา/ชมรมต่างๆ จัดกิจกรรมตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้
3. ติดตามและประเมินผลตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ

วิธีการประเมินประสิทธิผลการดำเนินการตามแผนงาน

1. ประเมินความพึงพอใจรายโครงการ/กิจกรรมต่างๆ
2. ประเมินผลของแผนกิจกรรมของสถาบัน (บรรลุ/ไม่บรรลุ) เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

หน่วยงานที่จะนำไปใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษา หน่วยงานภายใน คณะ/สำนัก/วิทยาลัย ของสถาบันสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดแนวทางการทำกิจกรรมให้กับนักศึกษาของสถาบันเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาสูงสุด

แผนงานดำเนินการ

ตารางที่ 5.2 แผนงานดำเนินการเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการ (R2R)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ ต.ค.61 - ก.ย.62				งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค. 61	พ.ย. 61	ธ.ค. 61	ก.ย. 62		
1. นำผลการศึกษาความต้องการมาจัดทำแผนพัฒนา กิจกรรม โดยกำหนดแผน กิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ						คณะกรรมการ บริหารสโมสร นักศึกษาประจำปี งบประมาณ/กลุ่ม งานกิจการนักศึกษา
2. อนุมัติแผนพัฒนากิจกรรม โดยกำหนดแผนกิจกรรม นักศึกษาของสถาบัน ประจำปี งบประมาณ เข้าที่ประชุม อาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมนักศึกษา เพื่ออนุมัติ แผนประจำปีงบประมาณ						กลุ่มงานกิจการ นักศึกษา/ที่ประชุม อาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับกิจกรรม นักศึกษา ประจำปี งบประมาณ/อนุ คณะกรรมการ พิจารณา งบประมาณ
3. ดำเนินกิจกรรมตามแผน ทั้ง 5 ด้าน - ด้านกิจกรรมวิชาการ - ด้านกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการ - ด้านกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ - ด้านกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม - ด้านกิจกรรมส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม					จำนวน 750,000 บาท	คณะกรรมการ บริหารสโมสร นักศึกษาประจำปี งบประมาณ
4. ติดตามประเมินผล - ความต้องการกิจกรรม ทั้ง 5 ด้าน - ด้านกิจกรรมวิชาการ - ด้านกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการ - ด้านกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์						กลุ่มงานกิจการ นักศึกษา/ที่ประชุม อาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับกิจกรรม นักศึกษา ประจำปี งบประมาณ/คณะ ผู้บริหารรับทราบ

- ด้านกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม - ด้านกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม - ความพึงพอใจกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน - ด้านกิจกรรมวิชาการ - ด้านกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ - ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ - ด้านกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม - ด้านกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม			
---	--	--	--

5.5 การนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานของกลุ่มงานกิจการนักศึกษา

- กลุ่มงานกิจการนักศึกษาติดตามและประเมินผลตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ

โครงการ	ความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย	ผู้เข้าร่วมประเมิน (n) ผู้ตอบ(คนเข้าร่วม)	AUNQA : Wisdom	ตัวชี้วัด สกอ.
1.โครงการรับฟังโอวาท แนวทางการดำเนินกิจกรรม และการประกันคุณภาพ การศึกษา ประจำปี งบประมาณ 2561	4.30	34(63)	World Class	วิชาการ
2.โครงการสัมมนาการ ทำงานเป็นทีมและการ จัดทำแผนงบประมาณการ ดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ของสโมสรนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2561	4.30	32(46)	World Class	วิชาการ/กีฬานันทนาการ
3.โครงการปฐมนิเทศ ประจำปีภาค 2 ปีการศึกษา 2560	4.66	140(163)	Open - mindedness	คุณธรรม จริยธรรม/ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม

โครงการ	ความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย	ผู้เข้าร่วมประเมิน (n) ผู้ตอบ(คนเข้าร่วม)	AUNQA : Wisdom	ตัวชี้วัด สกอ.
4.โครงการทำความดี บริจาคโลหิต 1/2561	4.41	34(36)	Morality	คุณธรรมจริยธรรม
5.โครงการสานสัมพันธ์วัน รับปริญญา 2561	4.30	13(17)	Open- mindedness	คุณธรรม จริยธรรม/ วิชาการ/ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
6.โครงการ INNOVATION FOR CHANGE	4.30	36(39)	Innovation	วิชาการ
7.โครงการแข่งขันกีฬา แบดมินตันภายในสถาบัน	4.50	41(46)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
8.โครงการทำความดี บริจาคโลหิต 2/2561	3.56	43(46)	Morality	คุณธรรมจริยธรรม
9.โครงการติว TOEIC	4.79	64(64)	World Class	วิชาการ
10.โครงการแข่งขันกีฬา ปิงปองภายในสถาบัน	4.36	35(56)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
11.โครงการปลูกป่า ปลูก จิตสำนึก ปลูกการพัฒนาที่ยั่งยืน	4.65	16(20)	Social Responsibility	บำเพ็ญประโยชน์/ คุณธรรมจริยธรรม
12.โครงการแข่งขันกีฬา วอลเลย์บอลภายในสถาบัน	4.71	25(25)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
13.โครงการแข่งขันกีฬา ฟุตบอล NIDA 2018	4.30	32(41)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
14.โครงการแข่งขัน บาสเกตบอลนิด้าเชื่อม สัมพันธ์(NIDA CUP#4)	4.30	18(34)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
15.โครงการประเพณี สงกรานต์ ประจำปี 2561	4.57	109(556)	Open- mindedness	ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
16.โครงการ Music lover NIDA	4.47	29(30)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
17.โครงการตักบาตร เนื่อง ในวันวิสาขบูชา ประจำปี 2561	4.30	50(74)	Morality	คุณธรรมจริยธรรม

โครงการ	ความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย	ผู้เข้าร่วมประเมิน (n) ผู้ตอบ(คนเข้าร่วม)	AUNQA : Wisdom	ตัวชี้วัด สกอ.
18.โครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 3/2561	3.05	48(50)	Morality	คุณธรรม จริยธรรม
19.โครงการเปิดโลก กิจกรรม 2018	4.30	146(216)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
20.โครงการเสริมสร้าง ประสบการณ์ความรู้ เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย	4.36	25(30)	Open- mindedness	ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
21.โครงการค่ายพัฒนา คุณธรรมเยาวชน ดี เก่ง มี สุข	4.28	50(50)	Social Responsibility	บำเพ็ญประโยชน์/ คุณธรรมจริยธรรม
22.โครงการพี่น้องนิดาสาน สัมพันธ์และแข่งขันกีฬา ภายใน 2561	4.30	108(350)	Open- mindedness	กีฬานันทนาการ
23.โครงการแข่งขันกีฬา Nida - AIT 2018	3.22	65(100)	Open- mindedness	ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม/ กีฬานันทนาการ
24.โครงการดำเนินการ จัดการเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหาร สโมสรนักศึกษาประจำปี งบประมาณ 2561	4.32	34(63)	Discipline	วิชาการ
25.โครงการพิธีไหว้ครู ประจำปี 2561	4.26	72(600)	Morality	คุณธรรม จริยธรรม/ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม
26.โครงการ Seed Bombs เมล็ดพันธุ์ใหม่ จากใจนิดา	4.84	30(30)	Social Responsibility	บำเพ็ญประโยชน์/ คุณธรรม จริยธรรม
27.โครงการส่งมอบงาน คณะกรรมการสโมสร นักศึกษา	4.71	39(39)	Open- mindedness	วิชาการ

โครงการ	ความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย	ผู้เข้าร่วมประเมิน (n) ผู้ตอบ(คนเข้าร่วม)	AUNQA : Wisdom	ตัวชี้วัด สกอ.
28.โครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 4/2561	4.56	43(56)	Morality	คุณธรรมจริยธรรม
ค่าเฉลี่ย	4.33	ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด		

การแปรผลคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมาตรวัดแบบช่วง (Interval scale) มีเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากตารางที่ 1.1 พบว่า แผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2561 ความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$)

เมื่อพิจารณารายโครงการ พบว่า โครงการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงการ Seed Bombs เมล็ดพันธุ์ใหม่จากใจนิดา ($\bar{x} = 4.84$) มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นกิจกรรมด้าน Social Responsibility ในการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมและสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม **ข้อสังเกต** จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะสโมสรนักศึกษามีระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์เพียงพอและทั่วถึง จึงทำให้นักศึกษามีความสนใจเป็นอย่างดีที่ได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมอีกด้วย สถาบันควรส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสังคมให้จัดอยู่ในแผนกิจกรรม **รองลงมา** คือ โครงการติว TOEIC ($\bar{x} = 4.79$) มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นกิจกรรมด้าน World Class เชิงวิชาการ ส่งเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาเพื่อไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาและทำงาน **ข้อสังเกต** จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาได้รับประโยชน์ค่อนข้างมาก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการดำเนินชีวิต

เมื่อพิจารณารายโครงการ พบว่า โครงการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 3/2561 ($\bar{x} = 3.05$) มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นกิจกรรมด้าน Morality ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเสียสละให้กับสังคม **ข้อสังเกต** จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะการให้บริการมีความล่าช้า สถาบันควรแนะนำให้ปรับปรุงการให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว และขั้นตอนการให้บริการที่ดีเพิ่มมากยิ่งขึ้น **รองลงมา** คือ โครงการแข่งขันกีฬา Nida - AIT 2018 ($\bar{x} = 3.22$) มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นกิจกรรมด้าน Open-mindedness ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม/กีฬานันทนาการ การสร้างเครือข่ายระหว่างสองสถาบัน นักศึกษาได้ฝึกภาษาอังกฤษควบคู่กันไปกับการทำกิจกรรม และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมไทย/วัฒนธรรมต่างชาติ **ข้อสังเกต** จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะจำนวนนักศึกษาสถาบัน AIT มาร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากเกินกว่ายอดที่ส่งรายชื่อเข้าร่วมกิจกรรม ทางสโมสรนักศึกษาอาจจะอำนวยความสะดวกการ

บริการในด้านต่างๆ ไม่ทั่วถึง ประกอบกับการอำนวยความสะดวกในการจัดแข่งขันกีฬาไม่สะดวกเท่าที่ควร จึงเป็นข้อเสนอแนะในการปรับโครงการในปีต่อไป

- รายละเอียดสำหรับโครงการที่มีคะแนนต่ำกว่า 4 ว่าสถาบัน

โครงการของปี 2561	ระดับความพึงพอใจ	AUNQA : Wisdom
1.โครงการทำความดี บริจาคโลหิต 2/2561	3.56	Morality
2.โครงการแข่งขันกีฬา Nida - AIT 2018	3.22	Open-mindedness
3.โครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 3/2561	3.05	Morality

จากตารางที่ 1.2 แผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2561 พบว่าโครงการที่มีคะแนนต่ำกว่า 4 คือ โครงการทำความดีบริจาคโลหิต 2/2561 ($\bar{x} = 3.56$) ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ โครงการแข่งขันกีฬา Nida - AIT 2018 ($\bar{x} = 3.22$) มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นกิจกรรมด้าน Open-mindedness ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม/กีฬานันทนาการ การสร้างเครือข่ายระหว่างสองสถาบัน นักศึกษาได้ฝึกภาษาอังกฤษควบคู่กันไปกับการทำกิจกรรม และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมไทย/วัฒนธรรมต่างชาติ **ข้อสังเกต** จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะจำนวนนักศึกษาสถาบัน AIT มาร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากเกินกว่ายอดที่ส่งรายชื่อเข้าร่วมกิจกรรม ทางสโมสรนักศึกษาอาจจะอำนวยความสะดวกการบริการในด้านต่างๆ ไม่ทั่วถึง ประกอบกับการอำนวยความสะดวกในการจัดแข่งขันกีฬาไม่สะดวกเท่าที่ควร จึงเป็นข้อเสนอแนะในการปรับโครงการในปีต่อไป และโครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 3/2561 ($\bar{x} = 3.05$) มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นกิจกรรมด้าน Morality ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเสียสละให้กับสังคม **ข้อสังเกต** จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะการให้บริการมีความล่าช้า เช่น รถรับบริจาคโลหิตมาล่าช้าเกิดจากปัญหาจราจรติดขัด เจ้าหน้าที่รับลงทะเบียนมาช้า สถาบันควรแนะนำให้ปรับปรุงการให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว และขั้นตอนการให้บริการที่ดีเพิ่มมากยิ่งขึ้น

- รายละเอียดเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในแต่ละโครงการของ ปี 2560 กับ ปี 2561

โครงการของปี 2560	ระดับความพึงพอใจ	โครงการของปี 2561	ระดับความพึงพอใจ
1.โครงการรับฟังโอวาท แนวทางการดำเนิน กิจกรรมและการประกัน คุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2560	4.55	1.โครงการรับฟังโอวาท แนวทางการดำเนิน กิจกรรมและการประกัน คุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2561	4.30
2.โครงการสัมมนาการ ทำงานเป็นทีมและการ จัดทำแผนงบประมาณการ ดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ของสโมสรนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2560	4.77	2.โครงการสัมมนาการ ทำงานเป็นทีมและการ จัดทำแผนงบประมาณการ ดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ของสโมสรนักศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2561	4.30
3.โครงการปฐมนิเทศ ประจำปีภาค 2 ปีการศึกษา 2559	4.38	3.โครงการปฐมนิเทศ ประจำปีภาค 2 ปีการศึกษา 2560	4.66
4.โครงการบริจาคโลหิต ถวายพ่อของแผ่นดิน ครั้งที่ 1/2560	4.58	4.โครงการทำความดี บริจาคโลหิต ครั้งที่ 1/2561	4.41
5.โครงการจัดชุมแสดง ความยินดีบัณฑิต 2560	4.65	5.โครงการสานสัมพันธ์วัน รับปริญญา 2561	4.30
6.โครงการ NIDA Voices for Change	4.55	6.โครงการ INNOVATION FOR CHANGE	4.30
7.โครงการบริจาคโลหิต ถวายพ่อของแผ่นดิน ครั้งที่ 2/2560	4.37	7.โครงการทำความดี บริจาคโลหิต ครั้งที่ 2/2561	3.56
8.โครงการติว IELTS	4.73	8.โครงการติว TOEIC	4.79
9.โครงการตักบาตร เนื่อง ในวันวิสาขบูชา ประจำปี 2560	4.44	9.โครงการตักบาตร เนื่อง ในวันวิสาขบูชา ประจำปี 2561	4.30
10.โครงการบริจาคโลหิต ถวายพ่อของแผ่นดิน ครึ่ง ที่ 3/2560	4.35	10.โครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 3/2561	3.05

โครงการของปี 2560	ระดับความพึงพอใจ	โครงการของปี 2561	ระดับความพึงพอใจ
11.โครงการเรียนรู้โลก กิจกรรม 2017	4.31	11.โครงการเปิดโลก กิจกรรม 2018	4.30
12.โครงการพี่น้องนิตาสา สัมพันธ์และแข่งขันกีฬา ภายใน ประจำปี 2560	4.07	12.โครงการพี่น้องนิตาสา สัมพันธ์และแข่งขันกีฬา ภายใน ประจำปี 2561	4.30
13.โครงการแข่งขันกีฬา Nida - AIT 2017	4.33	13.โครงการแข่งขันกีฬา Nida - AIT 2018	3.22
14.โครงการดำเนินการ จัดการเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหาร สโมสรนักศึกษาประจำปี งบประมาณ 2561	4.12	14.โครงการดำเนินการ จัดการเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหาร สโมสรนักศึกษาประจำปี งบประมาณ 2562	4.32
15.โครงการพิธีไหว้ครู ประจำปี 2560	4.59	15.โครงการพิธีไหว้ครู ประจำปี 2561	4.26
16.โครงการส่งมอบงาน คณะกรรมการสโมสร นักศึกษา ประจำปี 2560	4.80	16.โครงการส่งมอบงาน คณะกรรมการสโมสร นักศึกษา ประจำปี 2561	4.71
17.โครงการบริจาคโลหิต ถวายพ่อของแผ่นดิน ครั้งที่ 4/2560	4.42	17.โครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 4/2561	4.56

หมายเหตุ.- มีทั้งหมด 17 โครงการที่จัดทำต่อจาก งบประมาณ 2560 (ด้วยเหตุผล คือ แผนกิจกรรม
นักศึกษาปรับเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ผลงานกิจกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ)

จากตารางที่ 1.3 แผนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2560 กับ แผน
กิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2561 เมื่อพิจารณารายการโครงการ พบว่า มีความพึงพอใจ
ลดลงบางรายการ เมื่อเปรียบเทียบกับรายการโครงการของปีงบประมาณก่อน มีรายละเอียดดังนี้

โครงการของปี 2560	ระดับความพึงพอใจ	โครงการของปี 2561	ระดับความพึงพอใจ
1.โครงการบริจาคโลหิต ถวายพ่อของแผ่นดิน ครั้งที่ 3/2560	4.35 มีความพึงพอใจระดับ มากที่สุด	1.โครงการจิตอาสา บริจาคโลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 3/2561	3.05 มีความพึงพอใจระดับ ปานกลาง

1.ปีงบประมาณ 2560 โครงการบริจาคโลหิตถวายพ่อของแผ่นดิน ครั้งที่ 3/2560 ($\bar{x} = 4.35$) มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กับ ปีงบประมาณ 2561 โครงการจิตอาสา บริจาค
โลหิต ด้วยหัวใจ หนึ่งคนให้ สามคนรับ ครั้งที่ 3/2561 ($\bar{x} = 3.05$) มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง เป็นกิจกรรมด้าน Morality ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเสียสละให้กับสังคม **ข้อสังเกต** จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะการให้บริการมีความล่าช้า เช่น รถรับบริจาคโลหิตมาล่าช้าเกิดจากปัญหาจราจรติดขัด เจ้าหน้าที่รับลงทะเบียนมาช้า **ข้อเสนอแนะ** สถาบันควรแนะนำให้ปรับปรุงการให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว และขั้นตอนการให้บริการที่ดีเพิ่มมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 5 ขั้นตอนในการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารให้ดีขึ้น [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก : http://reg6.kku.ac.th/guidance/index.php?option=com_content&view=article&id=201:5-&catid=7:2011-01-06-08-53-32&Itemid=6
- เครือข่ายครูน้อย. **ความคิดสร้างสรรค์กับการเรียนรู้** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้น จาก : <https://sites.google.com/site/krunoinetwork/khwam-khid-srangsrkh-kab-kar-reiyn-ru>
- จตุรวัฒน์ ผนึกรัมย์. 2556. **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556** . กิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ . 2560 . **จุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 20 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก : <http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/49146-1572.pdf>
- บุญยงค์ บุญพัก.2546. **การศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชลบุรี** [ออนไลน์] 2546. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก : <https://www.gotoknow.org/posts/316829>
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2538.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 930 หน้า, 2525.
- พรหมไพโรจน์ เคนไชยพร. **Soft Skill คืออะไร? และคุณมีหรือเปล่า?**. [ออนไลน์] 2558. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก : <https://www.glurr.com/topic/1059>
- พัชรี สร้อยสกุล. 2559 . **การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต . มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- พิษณุ อภิสมาจารย์อิน. 2548. **“กิจการนักศึกษา”กับบทบาทในการส่งเสริมลักษณะที่เอื้ออำนวยของนักศึกษาสู่การพัฒนา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้น จาก : www.si.mahidol.ac.th/th/education/news_detail.asp?n_id=248
- มหาวิทยาลัยมหิดล. **ทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตในสังคม ที่เป็นพื้นฐานที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา** [ออนไลน์] 2559. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก : <http://www.grad.mahidol.ac.th/softskills/th/>
- มัลลิกา วีระสัยและประดิษฐา นาครักษา .2557. **สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร . สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**
- ยงยุทธ เกษสาคร. **ภาวะผู้นำและการจูงใจ.** กรุงเทพมหานคร : เสมาธรรม,2521.
- วิจิตร อาวะกุล. **เทคนิคมนุษยสัมพันธ์.** พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรี้นติ้ง,300 หน้า, 2542.

- รุ่งนภา จันทราและอดิญาณ์ ศรีเกษตรริน. 2560. **ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี** . วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2560
- สายพิน แก้วงามประเสริฐ. **ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือ Critical thinking** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้น จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/206218>
- อักรนันท์ เตชไกรชนะ . **การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560 . สืบค้นจาก : <https://www.gotoknow.org/posts/285169>
- อำนาจ แสงสว่าง. (2544). **จิตวิทยาอุตสาหกรรม (Industrial Psychology)** . (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: อักษราพัฒนา.
- DMC.TV.. **Hard & Soft Skills”ทักษะต้องมี ปี 2017** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก : <https://xn--12cas3c2av3m3a0g7c.com/hard-soft-skills%E0%B8%97%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B0%E0%B8%95%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%A1%E0%B8%B5-%E0%B8%9B%E0%B8%B5-2017/>
- JobDB. **6 เคล็ดลับฝึกทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก: <http://www.uptraining.co.th/index.php/knowledge-2/607-effective-Communication-trick.html>
- Menmen. **การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้น จาก : <http://www.uptraining.co.th/index.php/knowledge-2/262-teamsynergy2.html>
- Nova Bizz. **ทฤษฎีความต้องการ Need Theories** [ออนไลน์] 2560. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2560. สืบค้น จาก : https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm
- Krejcie, R.V., and Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities Psychological measurement: 607-610** อ้างถึงใน สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์.ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ 2534:176-177

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับ

นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาสถิติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 20 – 25 ปี ☐ 26 -30 ปี ☐ 31 – 35 ปี ☐ 36 ปี ขึ้นไป
3. คณะ.....
4. เหตุผลของท่านในการเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน ที่จัดขึ้น (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ พี่หรือเพื่อนชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรม
 - ☐ เพื่อต้องการ Connection ที่มีประโยชน์ต่อตนเองในด้านต่างๆ
 - ☐ มีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวมให้กับกิจกรรมของคณะ/สถาบัน
 - ☐ มีความสนใจและเป็นประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของคณะ/สถาบัน
 - ☐ อื่นๆ.....
5. เหตุผลของท่านที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ/สถาบัน ที่จัดขึ้น (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ กิจกรรมของคณะ/สถาบัน มีความน่าเบื่อและไม่น่าสนใจ
 - ☐ ไม่มีเวลาเพียงพอในการเข้าร่วมกิจกรรม
 - ☐ มีความเหนื่อยล้าจากการเรียน
 - ☐ กิจกรรมไม่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง
 - ☐ อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ทักษะการเรียนรู้ในการพัฒนาการทำงาน หลักการใช้ชีวิต (Soft Skills)	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
1. ทักษะด้านการสื่อสาร					
1. ความสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน					
2. ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน					
3. ความสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ดี					
4. ความสามารถในการอ่านจับใจความ					
5. ความสามารถสื่อสารด้านการเขียนได้อย่างถูกต้อง					
6. ความสามารถสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี					
2. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม					
7. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
8. ความสามารถในการปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม					
9. การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี					
10. ความรับผิดชอบในงานที่ทำ และอุทิศเวลาในการทำงาน					
11. ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
12. ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นในการทำงาน					
13. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในการทำงาน					
3. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ					
14. ความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล					
15. ความสามารถในการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา					
16. การจัดการปัญหาด้วยหลักจริยธรรมคุณธรรม และความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์					
17. ความกล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกต้องเหมาะสม					
18. มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม					
4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์					
19. ความสามารถในการด้านการคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน					
20. ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในงานที่เกี่ยวข้อง					
21. ความสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
22. ความสามารถรู้จักแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ พื้นฐานในการทำงาน และการประกอบอาชีพ					
23. ความสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนานวัตกรรมสิ่งต่างๆ					
24. ความสามารถในการนำความคิดนั้นไปใช้อย่างสร้างสรรค์ในการทำงาน					

5. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
25. การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน					
26. การยิ้มให้กับเพื่อนร่วมงาน					
27. การทักทายปราศรัยกับเพื่อนร่วมงาน					
28. ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆกับผู้อื่นตามความเหมาะสม					
29. รู้จักรับฟังให้ความสนใจในสิ่งที่คนอื่นพูดเสมอ					
30. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ					

ตอนที่ 3 ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะ เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (Soft Skills)	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
3.1 กิจกรรมด้านวิชาการ					
31. โครงการประชุมวิชาการเครือข่ายมหาวิทยาลัย/สถาบัน					
32. โครงการอบรมพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ					
33. โครงการอบรมการเขียน Resume สำหรับนักศึกษาปริญญาโท					
34. โครงการติวภาษาอังกฤษ TOEIC/TOEFL/IELTS					
35. โครงการประชุมความร่วมมือทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ					
36. โครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากพี่สู่น้องของสถาบัน					
37. โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและแนะแนวการงานอาชีพ					
3.2 กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ					
38. โครงการแข่งขันกีฬาภายในของสถาบัน/คณะ					
39. โครงการพี่น้องนิสิตสานสัมพันธ์					
40. โครงการแข่งกีฬาและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม NIDA-AIT					
3.3 กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์					
41. โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท					
42. โครงการพัฒนาสังคม					
43. โครงการกิจกรรม CSR ในรูปแบบต่างๆ					
3.4 กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม					
44. โครงการบริจาคโลหิต					
45. โครงการธรรมสัจจะ					
46. โครงการทำบุญตักบาตรเนื่องในวันวิสาขบูชา					
3.5 กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม					
47. โครงการประเพณีสงกรานต์ประจำปี					
48. โครงการวันลอยกระทงประจำปี					
49. โครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาระหว่างสถาบัน					

**ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของความต้องการการจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**

4.1 ปัญหาของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ

.....

4.2 แนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมของสถาบัน/คณะ

.....

4.3 กิจกรรมที่ทันต้องการให้สถาบัน/คณะจัดขึ้นภายใน

.....
